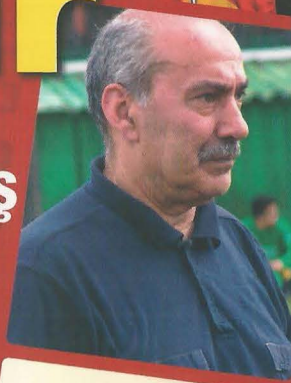
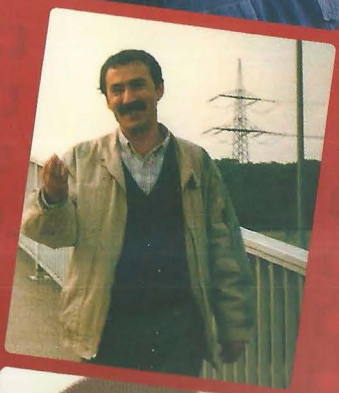
Teslim Demir

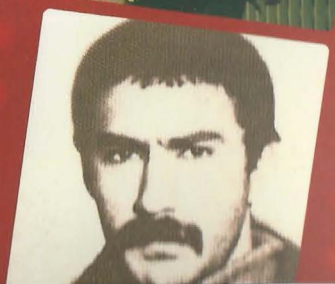
Devrime adanmış yarım asır

Derleyen:
H. Fırat

Eksen Yayıncılık

Teslim Demir - Devrime adanmış yarım asır

Teslim Demir

Devrime adanmış yarım asır

Derleyen:
H. Fırat

EKSEN
YAYINCILIK
EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.
Osmanağa Mah., Kırtasiyeci Sk. No: 9 Kat: 2 Daire: 7
Kadıköy / İstanbul
Tel: 0 536 285 73 25

www.kizilbayrak45.net
info@kizilbayrak.net

Baskı tarihi: Şubat 2020
ISBN : 978-975-7271-49-9

Baskı : Özdemir Matbaa
Adres : Maltepe Mah. Gümüşsuyu Cad. Topkapı (Odin) Center No: 28/245 Zeytinburnu / İstanbul
Tel : +90 (212) 577 54 92

Derleyen:
H. Fırat

Teslim Demir
Devrime adanmış yarım asır

İçindekiler

Kendini bildi bileli hep devrimci

9 Teslim Demir (Sinan) yoldaşı yitirdik!

11 Devrime ve sosyalizme adanmış yarım yüzyıl!

Uğurlama - Konuşma ve mesajlar

27 Anısı ve davası hep yaşayacak!

35 Bize açtığı yoldan yürüyeceğiz!

37 Yasını tutmayacak, bize bıraktığın bayrağı her yerde dalgalandıracağız!

39 "O hep iyi bir komünistti, inançlarına hep bağlı kaldı"

42 "Sinan yoldaşımızı unutmayacağız!"

43 "Sinan yoldaşın dostluğu unutulur gibi değildir"

47 Gidenlerimize, onlara...

49 "Kararlı ve mütevazı duruşuyla örnek bir devrimci"

52 "Mücadelede Teslim Demir'in eksikliği hissedilecektir"

54 "Sinan yoldaşı dimdik ve fedakâr bir devrimci olarak tanıdık"

56 "O enternasyonal bir devrimciydi"

58 "Karanlığa ışık olan ölümsüz kılavuzlarımız..."

60 "Zor dönemlerin devrimci özünü açığa çıkarmalıyız"

61 "Siper yoldaşlığını pratiğiyle gösteren bir devrimci"

Yoldaşları ve dostlarından...

65 Yanıbaşımızda olmaya devam edecek - E. Doruk

70 Uzun soluklu bir devrimci yürüyüş! - Nilgün Eren

77 İki dava insanı olarak yürüdük yolumuzu...

81 Bir dava insanı! - B. Nadir

91 Sinan yoldaşa veda değil, "Merhaba!"

93 Sinan yoldaş kavgamızda yaşayacak!

95 Bıraktığın miras ve anıların yeni "Sinan"larca yaşatılacak!

98 "Bir insan ömrünü neye vermeli?" - R. U. Kurşun
101 Baskı ve zorunuza karşı Sinan yoldaş olup aşağılık düzeninizi alaşağı edeceğiz!
102 "Gerçek insan" Karadayı! - A. Eren
107 Gerçek bir yaşam filozofu - A. Serhat
114 Partimizin doğal önderi Sinan yoldaş!
116 Seni kavgamızda yaşatacağız!
118 Kızıl bayrak hâlâ senin ellerinde, yükseklerde dalgalanıyor!
121 Yarım asır taşıdığın kızıl bayrağı yükseklerde tutacağız!
125 Yoldaşların senin bıraktığın mirasa daha sıkı sarılacaklar!
127 Büyük bir devrimcinin, yarım asırlık bir çınarın ardından...
129 Senin yarım asırlık mücadelenin mirasçılarıyız!
130 Senin mücadelen bizlere ışık tutacak!
133 Bize gösterdiğin yoldan yürüyeceğiz!
134 Teslim Demir (Sinan) yoldaş ölümsüzdür!
135 Karadayılar'ın safında maya tuttu!
137 Yarım asırlık devrimci adanmışlık!
139 Bıraktığın bayrağı devralacağız!
141 Senin gibi devrimciler ölümsüzdür!
142 "Bir partiye sığmayan devrimci kişilik"
143 Anısı önünde saygıyla eğiliyorum!
144 Bir inanç ve dava adamı!

Teslim Demir'in anısına - H. Fırat
147 '60'lı yıllar: Devrimci örgüt ve önderlik boşluğu
161 '70'li yıllar: Devrimci önderlik boşluğu
172 20. yılında TKİP ve Teslim Demir

Şiirler
185 Geleceğe doğanlara
188 Kökünü içinde taşımak!
190 Çağrı
193 İradeye adım
197 26'dan 29 Eylül'e...
200 Sinan yoldaşa...

Kendini bildi bileli hep devrimci

Teslim Demir (Sinan) yoldaşı yitirdik!

EKİM'in ve partimizin kurucu kadrolarından, Türkiye devrimci hareketinin yarım asırlık çınarı Teslim Demir yoldaşı (1952, Dersim) bu sabah yitirmiş olmanın derin acısı içindeyiz.

Yoldaşımıza Mayıs ayı başında beklenmedik bir biçimde en ileri derecede akciğer kanseri teşhisi konulmuş, durumun umutsuz olduğu, her an yaşamını yitirebileceği bildirilmişti. Sinan yoldaş bu akıbete kolayından teslim olmamak kararlılığındaydı. Yaşam ve mücadele azmi ve iradesiyle aylarca direndi. İlk haftalardaki müdahalelerin ardından normal siyasal yaşamına döndü ve son bir aya kadar da bunu olağan tempoda sürdürdü. Öylesine ki dışardan bakanlarda hastalığı yenmiş izlenimi bile yarattı. Fakat yazık ki çok geçmeden hastalık yoldaşımıza yeni bir düzeyde çullandı ve sonunda onu bizlerden fiziken ayırdı.

Son günlerinde kendisini yalnız bırakmayan, hastanede kaldığı odayı arı kovanına çeviren yüzlerce devrimci ve emekçinin tanıklık ettiği gibi, yoldaşımız ölümü sakin, acısız, söz konusu hastalıkta az görülür bir huzur içinde karşıladı.

Bu kısa açıklama, ilerici-devrimci kamuoyuna yoldaşımızın ölümünü zamanında duyurmak içindir. Partimizde, partimizden öteye Türkiye devrimci hareketinde apayrı bir yeri olan Teslim Demir yoldaşın yarım yüzyıllık devrimci siyasal yaşamı üzeri-

ne ilk elden söylenebilecekleri, partimiz en kısa zamanda ayrıca söyleyecektir.

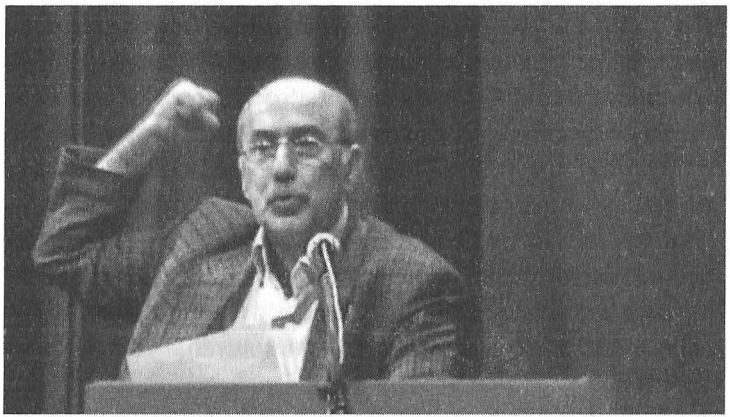
(...)

O partimizin Sinan yoldaşı, ama Türkiye devrimci hareketinin de Sinan Hoca'sıydı. Siyasal yaşamı ve mücadelesi bir partiye sığamayacak türden devrimcilerin nadir örneklerinden biriydi. Son yolculuğuna uğurlama, bu gerçekliğe ayrıca tanıklık edecektir.

Devrimciler ölmez, devrim davası yenilmez!

Türkiye Komünist İşçi Partisi
29 Eylül 2018

Devrime ve sosyalizme adanmış yarım yüzyıl!

Devrimin uzun koşucusu

29 Eylül 2018'de yitirdiğimiz 1952 doğumlu Teslim Demir yoldaşın yüreği en geç 1968'den itibaren, demek ki tam yarım yüzyıldır, devrim ve sosyalizm davası için çarpıyordu. En geç 1973 yılından beri, demek ki tam 45 yıldır, örgütlü bir devrimciydi ve kelimenin en tam anlamıyla, geceli gündüzlü devrim için çalışıp durdu. Bu uğurda birden fazla kez tutuklamalar yaşadı, işkencelerden geçti, zindanlarda yattı, mahkemelerde yargılandı. Ama son nefesine kadar inandığı ve bir ömür boyu bağlandığı davasına sadık kaldı. Bu davanın bir önderi, ama yüzlerce, binlerce devrimcinin tanıklık edebileceği gibi, aynı zamanda bir sıra

neferiydi. Liderlik özellikleri ve konumuna rağmen en sıradan işleri de gündelik olarak omuzlamaktan geri durmayan gerçek bir devrim işçisiydi. Kusursuz değildi; tersine, hepimiz gibi çeşitli türden kusurları vardı. Ama devrim ve sosyalizm davasına bağlılıkta kusursuzdu. Yaşamında bu davayı ilerletmek için geceli gündüzlü çalışıp didinmenin ötesinde bir şey yoktu.

Şair '71 Devrimci Hareketi'nin efsanevi devrimcisini *"En uzun koşuysa elbet / Türkiye'de de Devrim / O, onun en güzel yüz metresini koştu"* dizeleriyle yüceltmişti. Deniz Gezmiş'in devrime adanmış kısa ve yoğun yaşamı üzerinden vurgu ve dolayısıyla dikkatler, doğal olarak son dizede odaklanır. Oysa devrime adanmış başka yaşamlar üzerinden bakıldığında, bu kez ilk dize de özel bir anlam ve önem kazanır. Devrim denilen uzun koşunun "en güzel yüz metresi"ni koşanlar bizlere yolu açtılar ve devrime adanmayı en yüce bir değer olarak miras bıraktılar. Geride kalanlardan en büyük beklentileri ise devrim koşusunun kesintisiz bir biçimde sürdürülmesi olabilirdi. Türkiye'de yükselişler ve düşüşlerden, başarılar ve yenilgilerden oluşan son yarım yüzyıllık devrim mücadelesi, bize bu "en uzun koşu"yu kesintisiz bir biçimde sürdürebilmenin anlamı ve önemini de göstermiş bulunuyor. Bir ya da birkaç etap sonra yılıp yorulup yolda kalanlardan oluşan büyük insan mezarlıklarının da tanıklık ettiği gibi...

Teslim Demir yoldaşın kesintisiz bir devrim koşusundan oluşan yarım yüzyıllık yaşamını ancak bu gerçeğin ışığında tam olarak anlayabilir, anlamlandırabiliriz.

Devrim maratonunun ilk etabı

Siyasal yaşama, kendi kuşağının hemen tüm Dersimli gençleri gibi, '60'lı yıllardaki sosyal uyanışın ve sol dalganın etkisi altında daha liseli bir öğrenciyken katıldı. Dönemin sonuna doğru artık heyecan dolu bir devrimciydi ve kuşağının birçok genç insanı gibi muhtemelen o da üniversite yaşamı üzerinden toplumsal

kaynaşmaların merkezlerine ulaşma sabırsızlığı içindeydi.

Ne var ki 1971 yılında Ankara'da Dil Tarih Coğrafya Fakültesi'ne girdiğinde, o günün Türkiye'sinde artık tümüyle farklı bir atmosfer egemendi. Sosyal uyanışı boğmak ve toplumsal muhalefeti ezmek üzere ABD güdümlü 12 Mart askeri faşist darbesi gerçekleşmiş, tüm ülkeyi faşist bir terör dalgası sarmıştı. Sürek avları, sonu gelmez katliamlar, toplu tutuklamalar ve işkence, dönemin gündelik uygulamalarıydı.

Bu zor dönemi Ankara'nın devrimci öğrenci çevreleri içinde devrime inanç ve faşizme hınç biriktirerek geçiren Teslim Demir, genç bir devrimci olarak ideolojik bir tercihten çok, muhtemeldir ki Denizler'in idam sehpasında ölümü yiğitçe kucaklamış olmalarının yoğun duygusal etkisi altında, THKO'ya yöneldi. Sürek avından arta kalmış sınırlı sayıda militandan oluşan şekilsiz ilişkiler ağı içinde yer aldı. Bu, Sinan yoldaşın kesintisiz bir biçimde 45 yıl sürecek örgütlü siyasal yaşama bir ilk adımıydı ve yaşamında bir dönüm noktasını işaretliyordu.

1974 yılında baş gösteren ilk öğrenci hareketlenmelerinin ve kitlesel örgütlenme çabalarının içindeydi. Fakat birçoklarından farklı olarak o artık kendine özgü özel ilişkiler ağı içinde profesyonel çalışan örgütlü bir devrimciydi. Toparlanmak ve merkezileşmek çabası içindeki THKO'nun hem Ankara'da hem Dersim'de çalışma yürüten bir militanıydı. Çok geçmeden ağırlık Dersim'e kaydı ve bu ildeki çalışmanın birinci dereceden sorumlusu oldu.

Dersim merkezli Kürdistan çalışmasının mimarı

Teslim Demir'in yarım asırlık siyasal yaşamında Dersim (giderek Kürdistan) çalışmasının apayrı bir yeri var. 1974 yılı ortalarında Dersim'e dışardan uğrayan bir gözlemci, hemen her devrimci siyasal yapının bu ilde bir güç olduğunu, fakat nedense bir

tek THKO'dan ortada hemen hiçbir iz bulunmadığını sanabilirdi. Oysa durum göründüğünden farklıydı. Sinan yoldaş o günler için gerçekten şaşırtıcı olan bir beceri ve başarıyla il çapında bir ilk ilişkiler ağı yaratmıştı bile. Bu ağ Dersim'in en iyisinden bir dizi önemli devrimci militanına dayanıyordu ve o sıralar ilin öteki sol çevreleri bile bunun henüz farkında değillerdi. Yoldaş bu denli ustalıklı ve derinden çalışmıştı.

1974 yılı ortalarında ortada henüz izi görünmeyen THKO, yalnızca üç yıl sonra, kabaca 1977 ortalarında, Dersim'in en güçlü siyasal akımlarından biri haline gelmişti. Oysa saflarında yer aldığı THKO henüz açık ve net bir politik çizgiden yoksundu, belirsizlikler, bocalamalar ve nereye varacağı bilinmeyen arayışlar içindeydi (bundan ancak 1978 yılı başlarında kurtulabilecekti). Teslim Demir yoldaş buna rağmen temsil ettiği hareketi Dersim gibi önemli bir mücadele merkezinin denebilir ki en güçlüsü yapmayı başarabilmişti. Denizler'in devrimci mirasına dayanmak kuşkusuz bunda belirleyici paya sahipti. Ama bunu somut başarı olarak ete kemiğe büründüren de bizzat Teslim Demir yoldaştı. Onun güven veren kişiliği, davasına sarsılmaz bağlılığı, tükenmek bilmez çalışma azmi, çalışma enerjisi ve elbette kendine özgü örgütlenme becerisiydi.

Bu beceri ve başarıyı aynı yıllar içinde Elazığ'dan başlayarak adım adım Kürdistan'ın öteki kentlerine de taşımaya yöneldi. Dönemin Kürt hareketlerinden gelen ağır ulusalcı cereyanı göğüsleyerek THKO'nun bir dizi başka Kürt ilinde güç olmasında önemli bir rol oynadı.

Bu belirgin başarının doğal sonucu olarak 1977 Haziran'ında THKO Geçici Merkez Komitesi'ne alındı. Ekim 1978'de TDKP İnşa Örgütü'nü ilan etmek üzere toplanan THKO Konferansı'na katıldı. Şubat 1980'de toplanan TDKP Kuruluş Kongresi'ne Kürdistan'ı temsilen katılan tek delegeydi ve kongrede Merkez Komitesi'ne seçilmişti.

Metris zindanında beş direniş yılı

TDKP Kuruluş Kongresi'nden sekiz ay sonra gerçekleşen 12 Eylül 1980 faşist askeri darbesi, Teslim Demir yoldaşın yaşamında bir başka dönüm noktası oldu. 9 Nisan 1981'de gerçekleşen merkezi darbede tutuklananlar arasındaydı. Tutuklamayı izleyen büyük manevi çöküntünün asli sorumlularından değildi ama tümüyle de dışında kalamadı. Metris'teki tutukluluğu gündelik terör ve direniş koşullarında beş yıl sürdü. Farklı devrimci parti ve örgütlerden devrimciler, tutukluluğu boyunca sergilediği devrimci moral gücün ve direnişçi tutumun dolaysız tanığıdırlar.

Devrimci kopuşun sürükleyicisi

1986 Nisan'ında zindandan direnişler içinde moral açıdan yenilenmiş ve düşünsel bakımdan daha da olgunlaşmış olarak çıktı. Bizzat yaşadıkları ve gözlemlediklerinin de etkisi altında eski önderlik, örgüt ve çizgiye güvenini önemli ölçüde yitirmişti. Bu onun 12 Eylül yenilgisiyle yüzleşme ve devrimci özleştirel bir yenilenmeye yönelmesine adeta önden bir hazırlık olmuştu.

1986 yılının ikinci yarısından başlayarak TDKP bünyesinde ağır ve kolay yenilginin muhasebesi üzerinden yaşanan tartışmaların ve iç mücadelelerin merkezinde etkin bir taraf olarak yer aldı. Süreç saflaşma ve ayrışmayı kaçınılmaz hale getirdiğinde ise devrimci kopuşun kararlı ve sürükleyici temsilcilerinden biri oldu.

Türkiye devrimci hareketine yirmi yıldır soluksuzca emek vermişti. Ağır ve kolay yenilgi sürecinde büyük ölçüde tahrip olmuş bulunsa da, '70'li yıllarda TDKP şahsında yaratılmış politik-örgütsel birikimin dolaysız temsilcilerindendi, Kürdistan'daki başarınınsa baş mimarıydı. Fakat bütün bunlar onun için geriye dönük tereddütlerin değil, kesin ve kararlı bir tutumla ileriye sıçramanın dayanaklarıydı. Kolay yenilginin derindeki nedenleriy-

le yüzleşmeden ve bunun ürünü köklü bir ideolojik yenilenme yaşamadan, devrim mücadelesini ve dolayısıyla geçmiş devrimci birikimi, değil bir adım ileriye taşımak, bulunduğu sınırlarda devrimci bir zeminde korumanın bile olanaksız olduğunun bilincindeydi. Devrimci kopuştaki kararlılığını belirleyen (kopuş sonrası dönemin geride kalanlar şahsında apaçık biçimde çoktan doğrulamış bulunduğu) bu duru ve yalın düşünceydi.

Kaldı ki yaşadığı düşünsel gelişmenin ardından Teslim Demir ve yoldaşları için artık sorun, temel özellikleri yönünden aynı kategori içinde yer alan halkçı devrimci hareketin şu veya bu grubu ya da örgütü de değildi. Onların tavır ve yönelimlerini belirleyen, Türkiye devrimine ve işçi sınıfına karşı sorumlulukları oldu. Onlar için aslolan, *"on yıllardır bu topraklarda devrim ve sosyalizm davası uğruna kavga vermiş, emek harcamış, acı çekmiş, büyük yiğitlik örnekleri sergilemiş dünün ve bugünün devrimci kuşaklarının yarattığı birikimin güvenceye alınması"*ydı (***TKİP Kuruluş Kongresi Bildirisi***).

Teslim Demir yoldaş ömrünün sonraki otuz yılını buna adadı.

EKİM'in ve TKİP'nin kurucu kadrosu

Geleneksel halkçı devrimci çizgiden kopuşun kısa ve sade bir bildiriyle ilan edildiği 1987 Nisan'ı, onun devrimci siyasal yaşamında yeni bir başlangıçtı. Politik ve örgütsel açıdan neredeyse sıfırdan çıkılan bir yol, dolayısıyla alabildiğine zor bir başlangıçtı bu. Elde yalnızca oluşumuna birinci dereceden katıldığı ve kendisi için ömrünün sonuna kadar büyük heyecanların konusu olan yeni ideolojik çizgi vardı. Üstelik henüz yalnızca genel çizgiler halinde, açılıp işlenmemiş haliyle.

Anlamlı bir rastlantıyla, Ekim Devrimi'nin dünya ölçüsünde büyük tartışmalara vesile olan 70. yılında, 1987 Ekim'inde, aylık illegal bir yayınla yola çıkıldı. Yalnızca üç buçuk yıl sonra, 1991 yılı başında, yerel örgütlerin seçtiği yirmiye yakın delegeyle

EKİM 1. Genel Konferansı toplandı. Kuşkusuz bu kolektif irade ve emeğin ürünü bir başarıydı. Ama Teslim Demir yoldaş bu başarının onurunu en dolaysız biçimde taşıyanlardan biriydi.

TKİP Kuruluş Kongresi'ni önceleyen on yıllık dönem boyunca, çok kısa aralıklar dışında hep Türkiye'deki çalışmanın başında ve içinde oldu. Siyasal ömrünün ilk yirmi yıllık dönemi boyunca Dersim'de ve giderek Kürdistan'da gençlik, köylülük ve kent küçük-burjuva katmanları içinde çalışmıştı. Şimdi büyük sanayi kentlerinde ve işçi sınıfı içinde çalışmanın heyecanını yaşıyordu. Zonguldak'ta patlak veren büyük madenci fırtınasının 1991 yılı başında kırılmasıyla sona eren ilk üç yıl hariç, çalışmanın verimi yönünden alabildiğine zor bir dönemdi bu. Teslim Demir ve yoldaşları, bu zor dönemi illegal temellere oturan devrimci bir örgütü koruyup geliştirerek ve sınıf çalışmasında herşeye rağmen belli mesafeler almayı başararak yaşadılar. Böylece 1998 yılı sonunda partinin kuruluş kongresine varan zorlu süreci omuzlamış oldular.

Parti öncesi örgütümüzün sık sık polis saldırılarıyla karşı karşıya kaldığı bir dönemdi bu. Bunların birinde, 1996'da, Adana örgütümüze yönelik bir toplu operasyonda Teslim Demir yoldaş da yakalandı. Kirli savaşın çığırından çıktığı, baskı ve işkence uygulamalarında sınırların aşıldığı bir dönemdi. Fazladan Adana Emniyet Müdürlüğü "buza yatırma" işkencesiyle ünlüydü. Ön plandaki öteki yoldaşlarıyla birlikte günlerce işkence gördü. İşkencehaneden kendisinin ve örgütünün onurunu en tam biçimde korumuş olarak başı dik çıktı. Sahte kimlikle yakalanmıştı, gerçek kimliği açığa çıkmadı. Sahte kimlikle tutuklandı, zindanda yattı, yargılandı ve çıktı.

Parti inşa süreci içindeki EKİM'in son ikisi Türkiye topraklarında gerçekleşen her üç konferansına da önderlik kadrolarından biri olarak katıldı. Tüm bu çabaların odaklandığı yakın hedef devrimci sınıf partisinin inşasıydı. On yıllık zorlu bir sürecin ardından nihayet toplanan TKİP Kuruluş Kongresi'nin ön hazırlık

çalışmasını üstlenen çekirdek kadro içinde yer aldı. Program ve tüzük başta olmak üzere tüm tartışmalara etkin biçimde katıldı. TKİP'nin kuruluşunu ilan eden kongrede Merkez Komitesi'ne seçildi.

Kuruluş Kongresi'ni izleyen aylarda birbirini izleyen bir dizi örgütsel darbe ve bunun yarattığı özel koşullar üzerine yurtdışında kaldı.

Yurtdışındaki çalışma ve mücadelenin her alanında bir sıra neferi!

Teslim Demir yoldaşın hareketimizin saflarındaki ilk on yılı kısa aralıklar dışında Türkiye'de ve ağır illegalite koşulları içinde geçmişti. Almanya merkezli yurtdışı çalışmasında ise artık gözler önündeydi. Dolayısıyla bu dönemki siyasal çalışmasına ve mücadelesine yalnızca biz değil, Türkiye solu ve Kürt yurtsever hareketi de tanıktır.

Teslim Demir yoldaş bu yeni çalışma alanında da ülkedeki türden bir heyecan ve enerjiyle hareket etti. Ülkedeki olumsuz gelişmelerin etkisi altında yurtdışında solun geneli payına sürekli biçimde zayıflayan devrimci siyasal atmosfer ve daralan kitle tabanı koşullarında, TKİP yurtdışı örgütünü ve çalışmasını ayakta tutmak ve olanaklı sınırlar içinde geliştirmek için olağanüstü bir çaba harcadı. Nesnel koşulların tüm elverişsizliğine rağmen bunda asgari bir başarı da sağladı. Yediği büyük darbeler altında yıllar boyunca büyük zorluklarla boğuşan partisinin yeniden toparlanmasına yurtdışından yapılabilecek her türden katkının azamisini yapmaya çalıştı.

Tüm bunlar onun Avrupa'daki çalışma ve mücadelede oynadığı rolün partimize ilişkin yönleridir. Oysa o belli bir partinin sınırlarına sığmayacak türden devrimcilerin iyi bir örneğiydi ve Avrupa'daki misyonuna da buradan bakıyordu. Gerçekleşen her türden eylemin, etkinliğin, toplantının, tartışmanın, konferans ya

da panelin içinde, birçok durumda da bizzat örgütleyenlerden biri olarak yer alıyordu. Devrimci kişiliği, herkesçe izlenen emektar pratiği, on yıllardan süzülüp gelen politik ve örgütsel birikimi ve deneyimi, tüm bunlar ona solun ortak platformlarında adeta kendiliğinden bir ayrıcalıklı alan açıyordu. Meydanlardaki kürsüler ya da salonlardaki mikrofonlar ona pek az durumda kapalı kalabilirdi. Dinleyici olarak katılmış olsa bile, durum gerektiriyorsa eğer, o kendini çok geçmeden kürsüde bulabiliyor ve bu pek az durumda yadırganıyor, çoğu durumda ve özellikle de dinleyiciler tarafından memnuniyetle karşılanıyordu. O, Türkiye solunun genel bir saygıyla karşılanan "Sinan Hoca"sıydı. Bugün Türkiye solunun Avrupa çalışmasında belli bir politik ve moral düzey korunabiliyorsa eğer, bunda Teslim Demir yoldaşın inkar edilemez bir payı vardır.

Yurtdışında yaşıyor ve çalışıyor olması, ülkedeki siyasal atmosferi ve parti yaşamının sorunlarını yakından izlemesine engel değildi. Aklı ve yüreği ile hep ülkedeki mücadeledeydi. Partinin yaşamına olanaklı her yolla katılıyor, parti yayınlarına çok düzenli bir biçimde katkıda bulunuyordu.

Zor dönem devrimcisi

Partimiz "zor dönem" tanımını, akla ilk elden gelebileceği gibi hiç de ağır baskı ve terör üzerinden değil, fakat devrimci siyasal mücadele bakımından son derece elverişsiz koşullarla belirlenen bir tarihi dönemi nitelemek üzere kullanmaktadır. Bu dünya ölçüsünde neo-liberal karanlık çağla belirlenen bir özel evredir ve Türkiye'nin kendine özgü koşullarında bunun sonuçları kendini daha ağır bir biçimde göstermektedir. Böyle bir zeminde devrimci kalabilmek, dahası devrimci yükseliş dönemlerinin inancı, enerjisi, coşkusu ile geceli gündüzlü çalışmayı sürdürebilmek kolay değildir. Partimiz için "zor dönem devrimcisi" bunu başarabilendir.

Teslim Demir yoldaş hiç tartışmasız bunu başarabilenlerdendir. '70'li yılların Dersim'inde hangi heyecan ve enerjiyle çalışmışsa, '90'lı yılların Türkiye'sinde ya da 2000'li yılların Avrupa'sında da aynısını sürdürebilmiştir. '70'li yılların Dersim'inden 2000'li yılların Avrupa'sına, her sol siyasal çevreden yüzlerce, binlerce insan bu gerçeğin dolaysız tanığıdır. O, devrimin yorulmak bilmez bir emekçisi, gündelik dilde kullanılan bir ifadeyle gerçek bir hamalıydı.

Ve bu, ancak devrim ve sosyalizm davasına gerçek bir inanç ve bağlılık varsa olanaklı olabilecek bir kimlik ve kişilik özelliğidir. Teslim Demir yoldaşta bu vardı. Üstelik, ilk gençlik yıllarında olduğu gibi, kabaran ve insanları kendiliğinden kitlesel boyutlarda içine çekip alan devrimci dalganın yarattığı salt bir heyecanın değil, fakat artık tümüyle derin bir ideolojik kavrayışın ürünü olarak...

Devrim ve sosyalizm davasına sarsılmaz inanç

Halkçı çizgiden kopuşun yarattığı ideolojik yenilenme, Teslim Demir yoldaş için her zaman büyük heyecanların ve mutluluğun konusu olageldi. Halkçı eklektizmin terkedilerek marksist dünya görüşünün devrimci diyalektik yöntemi ve proleter sınıf özü üzerinden kavranmasının yarattığı düşünsel güç ve imkanların hep farkında oldu. Partisine de buradan gelen derin bir güven ve bağlılık duydu her zaman.

Devrim davasına ve sosyalizme derinden inancı, sağlam bir dünya görüşüne dayanıyordu. Bu üstünlüğü on yılların mücadele deneyimi ve birikimi tamamlıyordu.

Bu özelliği ile Teslim Demir yoldaş partimizin doğal önderlerinden biri durumundaydı. Örneğin, 2015'te toplanan TKİP V. Kongresi'nde, Merkez Komitesi'ne seçilenler arasında yer almıyordu (yurtdışında çalıştığı için bu göreve talip de değildi). Ama seçilen MK üyelerinin tümü için önderlik otoritesi tartışmasız-

dı. Mevkiden değil fakat birikim ve deneyimden gelen bir doğal sonuçtu bu. Kongre içindeki ağırlığı üzerinden de bu açıklıkla görülebiliyordu.

Devrimci harekete ve partimize vasiyeti

Teslim Demir yoldaş şahsında Türkiye devrimci hareketi yarım asırlık bir çınarını yitirdi. Burada en genel çizgiler halinde özetlenen yaşamı bunun tanığıdır. Yitirilen, '60'lı yıllardan 2010'lara çok sayıda devrimci kuşağa yoldaşlık etmiş ve son nefesine kadar da hep devrimci kalmış, örneğine artık çok rastlanmayan türden bir değerli insandır.

Türkiye devrimci hareketinin geçmiş politik ve moral kazanımları konusunda hepimizi aşan bir hassasiyeti ve sahiplenici tutumu vardı. Öteki siyasal parti ve gruplardan yüzlerce insanın dolaysız biçimde tanıklık edebileceği gibi, ayrım gözetmeksizin, '71 Devrimci Hareketi'nin kendini devrim uğruna feda etmiş önderlerine her zaman derin bir saygı ve bağlılık içinde oldu. Devrim mücadelesinde bu denli soluklu olmasında, son nefesine kadar davasına bağlı kalmasında bunun da kesin olarak bir payı vardır.

Partimiz ve Türkiye işçi sınıfı günümüz koşullarında yeri zor doldurulur bir değerli evladını yitirdi. '60'lı yılların ikinci yarısından günümüze mücadelenin çok değişik safhalarında yer almış, çok değişik alanlarında bulunmuş, keskin bir gözlem gücü ve güçlü bir hafızası olan Teslim Demir yoldaş şahsında partimiz, hiç abartmasız deneyim birikiminin ve devrim tarihimize ilişkin hafızasının paha biçilmez bir bölümünü yitirdi.

Partisinin sınıf çalışması alanında şu son yıllarda ortaya somut örnekler üzerinden çıkan açık başarısı, onun en büyük mutluluk nedenlerinden biriydi. Adı artık Greif işgalleriyle, Metal Fırtınalarla anılan bir partinin mensubu olmaktan onur ve gurur duyuyordu.

O komünist bir işçi sınıfı devrimcisiydi. Türkiye işçi sınıfının gelecekte oynayacağı devrimci role güveni tamdı. İşçi sınıfına güven duyulmadan, bu çerçevede tüm güç ve olanaklar devrimci bir sınıf hareketi geliştirme hedefi doğrultusunda seferber edilmeden, devrimci siyasal mücadelede sözü edilebilir bir mesafe alınamayacağının da tam olarak bilincindeydi. Partimizin devrimci bir sınıf hareketi geliştirme hedefine odaklanmasını bu çerçevede fazlasıyla önemsiyor, buna yönelik azim ve kararlılığından da kuşku duymuyordu.

Bu söylenenlerin ışığında, TKİP 11. Yıl etkinliğinde yaptığı konuşmanın aşağıya alınmış son bölümü, onun Türkiye devrimci hareketine bir vasiyeti gibi de okunabilir:

"İşçi sınıfı bugünün Türkiye'sinde kokuşmuş burjuva sınıf düzeninin karşısına dikilecek güç ve kapasitedeki biricik gerçek sınıftır. Ya bu sınıfı bugünkü dağınıklığından, güçsüzlüğünden ve örgütsüzlüğünden kurtararak, siyasal mücadele sahnesine etkin bir güç olarak çıkarırsınız! Böylece sorunların çözümünün, yani devrimin yolunu açarsınız! Ya da devrim iddianız boş bir laf olarak boşlukta kalır! Köklü toplumsal ve siyasal sorunların çözümü adına ileri süreceğiniz her reçete oyalayıcı bir aldatmaca olmaktan öteye gidemez."

"TKİP III. Kongresi'nin partimiz adına bir kez daha yükselttiği 'Parti, Sınıf, Devrim!' şiarının tüm anlamı da buradadır. Sınıfa dayalı devrimci parti ve devrimcileşmiş bir işçi sınıfı hareketi, burjuva sınıf düzeni koşullarında, muzaffer bir devrime yürüyebilmenin biricik olanaklı yoludur. Gerisi boş laftır, devrim ve devrimcilik adına boş ve sonuçsuz işlerle uğraşmaktır, zamanı ve kendini boşa tüketmektir."

Partimiz onun konuştuğu salonda çınlayan bu çağrısını kendi payına da bir vasiyet kabul edecektir. Bu çerçevede TKİP V. Kongresi'nin *"Devrimci bir sınıf hareketi için ileri!"* hedef ve şiarına yeni bir güçle sarılacaktır. Bu, bundan böyle bizim için Teslim Demir yoldaşın anısına bağlılığın da bir göstergesi olacaktır.

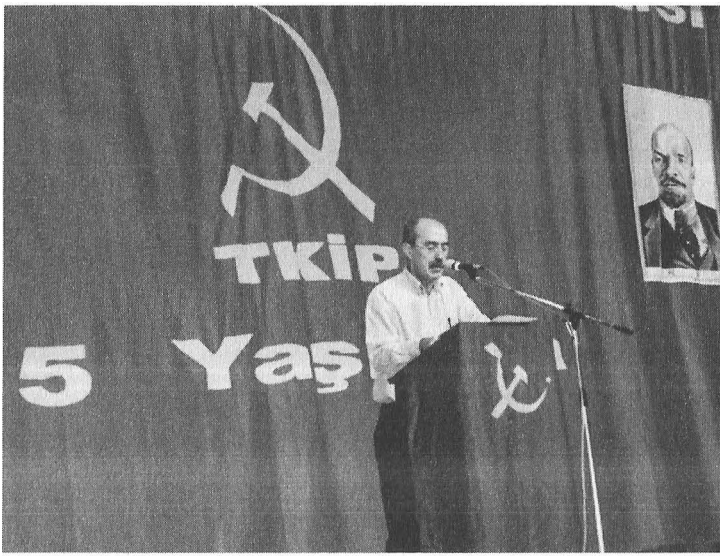
Onun vasiyetini devrimci siyasal çalışma ve mücadele içinde ete kemiğe büründürmek, anılarına hep bağlı kaldığı geçmiş devrimci kuşakların emeklerini gelecekte yaşatabilmenin de biricik gerçek yoludur partimiz için.

Anısı önünde saygıyla eğiliyoruz...

Devrimciler ölmez, devrim davası yenilmez!

Türkiye Komünist İşçi Partisi

4 Ekim 2018

Uğurlama
Konuşma ve mesajlar

Anısı ve davası hep yaşayacak!

Teslim Demir'in Almanya'dan uğurlanması töreninde TKİP adına yapılan konuşmanın düzenlenmiş halidir...

Çok devrimci gördü Türkiye toprakları, çoğu yiğitlik, fedakârlık, adanmışlık örneği olan. Hâlâ da devrimcileri var bu ülkenin, buna kuşku yok. Ama Teslim Demir yoldaş tam yarım yüzyıllık bir devrimciydi, böylelerinin sayısı yazık ki çok değil artık. Onun farkı buradadır. Teslim Demir devrimin bir uzun koşucusuydu, soluklu ve gerçek bir devrimciydi.

Yedi kuşak devrimciyle mücadele yoldaşlığı

Olağan insan kuşakları birbirinden 25-30 yıllık zaman dilimleriyle ayırt edilirler. Ama devrimci kuşaklar sözkonusu olduğunda, bazen sadece üç yıl, bazen beş ya da altı yıl, pek az durumda da on ya da on beş yıl, tümüyle farklı bir kuşağı tanımlar. Örneğin "'71 Devrimci kuşağı" deriz ve kastedilen, en fazla üç yıllık bir dönemdir. Burada sözkonusu olan, mücadelenin birbirinden temel özellikleriyle ayrılabilen başlıca siyasal safhalarıdır.

1968'lerden 2018'lere Sinan yoldaş, kaba bir dönemlemeyle, en az yedi kuşağa yoldaşlık etmiş bir devrimcidir. '60'ların sos-

yal uyanışı ve sol dalgası içerisinde Sinan yoldaş vardı, gencecik yaşında, daha orta öğrenim çağında. Sosyal uyanışı ve sol dalgayı ezmek üzere gündeme getirilen 12 Mart askeri faşist darbesinin o karanlık günlerinde Sinan yoldaş vardı. 1974-80 döneminin devrimci yükselişi içerisinde, üstelik en verimli bir biçimde, bir önder, bir lider ve bir sıra neferi olarak Sinan yoldaş vardı. 12 Eylül'ün en karanlık döneminde zindanlarda faşizmin zulmünü göğüsleyenlerin ön saflarında Sinan yoldaş vardı. '80'li yılların ikinci yarısında yaşanan iç ayrışmalarda ve bunu izleyen umut dolu yeniden toparlanma çabaları içerisinde Sinan yoldaş vardı. Dünya ölçüsünde '89 yıkılışını izleyen gericilik atmosferinde ve '90'lı yılların ilk yarısında Türkiye'de gemi azıya almış kirli savaş sürecinde Sinan yoldaş vardı. '90'lı yılların ikinci yarısında işkencehanelerde, zindanlarda, zindan direnişleri içinde yine Sinan yoldaş vardı. Nihayet 2000'li yıllar boyunca ve ölüm onu bizden ayırana kadar, mücadeleyi halen sürüklemekte olan kuşakla birlikte hep Sinan yoldaş vardı.

Türkiye'nin son elli yıllık tarihi boyunca, devrimci yükselişleri ve yenilgiler yaşayan, zulüm, işkence ve zindanlardan geçen, bitmeyen bir umutla devrim mücadelesini yeniden yeniden varetmeye çalışan, devrimin bayrağını yükseklerde tutan ve birbirine devreden yedi (hatta sekiz!) kuşaktan söz etmiş oluyorum. Bunların tümüyle birlikte, mücadelenin her yeni safhasında ve her yeni kuşakla omuz omuzaydı Teslim Demir yoldaş. Ta ki son nefesine kadar!

Son nefesine kadar devrimci!

Bu son söz, ilk bakışta çok sıradan duruyor, biliyorum. Yitirilen pek çok devrimcinin ardından aynı içtenlikle ve aynı sadelikle söylenir, bir tür adettendir. Yine de Teslim Demir payına, bu öylesine söylenmiş bir söz değildir. Ömrünün şu son birkaç ayından bazı örnekler buna tanıklık edebilir. İlk müdahalelerin

hemen ardından tüm görevlerine geri döndü. Parti yayınlarına katkılarına yeniden başladı. Essen'deki kitlesel kültürel etkinliğin ön çalışmalarına katıldı ve etkinlikteki ana konuşmayı yaptı. Temmuz ayı içinde partisine yurtdışı çalışmasının son üç yılını değerlendiren kapsamlı bir rapor hazırladı (ki abartmasız bugüne kadar hazırladıklarının en iyisidir, belki de partimize ve yurtdışı örgütümüze bir tür vasiyetidir). Ağustos ayı içerisinde Engels'i anma toplantısına katılarak orada da konuştu. Kendisi için politik, örgütsel ve moral bakımdan çok önemli ve anlamlı temel bir parti çalışmasına katılım hazırlığı içindeyken, Eylül ayı başında, hastalık yeni bir ağırlık olarak üzerine çöktü ve maalesef yalnızca üç hafta içerisinde onu aramızdan aldı. Bu son üç haftanın son üç günü hariç o hâlâ parti yaşamımızın bir parçasıydı. Bu denli ağır bir hastalık döneminde partisine üç yıllık kapsamlı bir çalışma raporu hazırlayabilmek bile başlı başına bir iştir ve bu Sinan yoldaş türünden devrimcilere özgüdür. Evet, o bir devrimciydi, gerçek bir devrimci!..

Her zaman örgütlü bir devrimci

Örgütlü bir devrimci olmak, onun bir başka temel önemde yaşam çizgisiydi. 1973 THKO'sundan 2018 TKİP'sine kadar, tamı tamına kırk beş yıldır, hep devrimci bir örgütü oldu, hep örgütlü bir devrimci oldu.

Örgütlü yaşamı, 12 Mart'ın hemen sonrasında, daha henüz merkezileşmiş bir THKO yokken, Ankara'daki yerel ilişkiler ağı içerisinde başladı, ölümüne kadar da kesintisiz olarak sürdü. 1980'li yılların ikinci yarısındaki ayrışmada eski örgütünden koptu ve hemen ardından kendini illegal temellere dayalı yeni bir devrimci örgütü sıfırdan inşa etme çabasının merkezinde buldu. EKİM ile başlayan süreç 1998'de toplanan TKİP Kuruluş Kongresi ile taçlandı. Teorik temelleriyle, programı ve tüzüğü ile, örgütsel yapısı ve moral değerleriyle TKİP, onun da kendini

her bakımdan ve önderlik düzeyinde kattığı kolektif bir emeğin ürünüydü. Ölene kadar da en büyük onur ve gurur kaynağı oldu.

Devrimci önder ve devrimin sıra neferi

Evet, o bir önder ama aynı zamanda bir sıra neferiydi. Örneği az görülür bu özellik onun yaşam ve davranış çizgisinin en olağan yönlerinden biriydi. 1974 yılından itibaren Dersim'deki çalışmanın önderiydi, ama çalışma ve mücadele içinde aynı zamanda bir sıra neferi gibiydi. 2018 yılında TKİP'nin bir önderiydi ama hâlâ da bir sıra neferi gibi didinip çalışıyordu. Onu eylem kürsülerinde de görebilirdiniz, herhangi bir sokak başında bildiri dağıtırken ya da meydanda gazete satarken de... Onun için büyük ya da küçük görev ayrımı yoktu. Bu, Sinan yoldaş türünden pek az devrimciye özgü bir konum ve tutumdur.

Partisine sığmayan devrimci

Partimizin açıklamalarında, bir partiye sığamayan türden devrimcilerin az görülür bir örneği olarak tanımlanmıştı Teslim Demir yoldaş. Evet, bu da yine ona özgü bir başka temel önemde özellikti. Pek çoğumuzda yoktur bu, bizler genellikle kendi partilerimize sığarız. Ama bu sınırlama onun için geçersizdi. Çoğunuz bunun dolaysız tanığısınız. Birçok çevreden devrimcilerle çok iyi ilişkileri vardı. Bazı dost devrimci örgütlerin yöneticileri ona en mahrem sayılabilecek sorunları açmakta, bilgileri paylaşmakta bir sakınca görmezlerdi. Çünkü onu kendilerinden çok uzakta hissetmezlerdi. Ona yoldaşça bir güven duyarlardı.

'71 Hareketi önderlerinin devrimci anılarına özel bağlılığından söz ediyor parti açıklamamız. Bunu bizzat kendi sesinden de dinlemiş oldunuz. Deniz, Mahir ve İbrahim onun için, Türkiye devrimci hareketini tarihsel olarak birbirine bağlayan bir kök

ve her zaman için birleştirici değerlerdi. Teslim Demir yoldaşın devrimci kucaklayıcılığı aynı zamanda bu tarihsel mirastan besleniyordu.

Kuşkusuz ideolojik ayrım çizgilerini fazlasıyla önemseyen bir devrimciydi. Başından beri TKİP'nin önderlik kadrosu içindeydi ve bu, onur duyduğu ve sorumluluğunu çok iyi idrak ettiği bir konumdu. Ama Teslim Demir yoldaş, ideolojik ayrımların önemi ile devrimci açıdan kucaklayıcı ve birleştirici olmanın farkını en iyi sindirmiş insanlardan biriydi. Bu, çalışma ve mücadele içindeki tutumunu da belirliyordu. Siz onu, Dursun Karataş'ın ya da Sakine Cansız'ın sonsuzluğa uğurlanmasında, aynı sahiplenici titizlik ve pratik çaba içerisinde görebilirdiniz. Ayrım gözetmeksizin birçok parti ve grubun eylem ve etkinliklerine katılır, devrimci dayanışmanın gerektirdiği her durumda kendiyle birlikte yoldaşlarını da seferber ederdi.

Yüreği insan sevgisiyle dolu bir devrimci

Bir devrimciydi, çoğumuzun çok yakından bildiği gibi bir insandı da aynı zamanda. Gerçek bir insan ama... Uzun yılları bir film şeridi halinde özetleyen az önceki sinevizyon sunumu bile bunu görüp anlamamıza yeter. Hiçbirimiz çok farklı insanlarla onun gibi bu kadar rahat ilişki kuramaz, bu denli kolay anlaşamaz, bu kadar içtenlikle kaynaşamazdık. Onu '70'li yıllardan ya da 12 Eylül zindanlarından tanıyanlar, '90'lı yıllar Türkiye'sinde ya da 2000'li yıllar Avrupa'sında ona yakın olmak olanağı bulmuş olanlar, üstelik çok değişik çevrelerden çok değişik insanlar, sözbirliği etmişçesine, hep de sıcak, dost, sade ve alçakgönüllü kişiliğinden, kendine özgü mizahi yeteneğinden, en güç koşullarda bile belirgin olan ve hızla çevresine de yayılan iyimserliğinden söz ediyorlar şu günlerde. Bunlar bize onun insani ve devrimci kişiliğini iç içe veren tanıklıklardır.

Partinin gerçek proleteri

Teslim Demir yoldaş kendi davasının muazzam büyüklüğünün öylesine açık bir bilinci içindeydi ki, pek az istisna dışında küçük ya da kişisel meselelere takılıp kalmazdı. Bu bakımdan partimizde daha iyisi yok desem yeridir. Tartışmaları ya da eleştirileri yüreklilikle karşılar ve kendi işine bakardı.

Son bir kişisel özelliğinden daha söz etmeden geçemem. Partimizin profesyonel bir kadrosuydu. Geceli gündüzlü partisi için didinir dururdu. Ama bu yoldaşın partisine profesyonel bir kadro olarak herhangi maddi maliyeti yoktu. Vefakâr ve emektar eşinin çok güç koşullar içinde çalışarak elde ettiği çok sınırlı kazanç, Sinan yoldaşın da temel geçim kaynağıydı. Uzun yıllar içinde birçok vesileyle kendisiyle konuşulduğu halde, partiden maddi katkı almayı her zaman ve kesin bir biçimde reddetti.

Ama bu aynı yoldaş, Teslim Demir, partimizin çalışmasının ve mücadelesinin finansmanında birinci dereceden rol oynayan yoldaşların da başında geliyordu. Onun şahsında, partiye her türlü finansal kaynağı sağlamak için geceli gündüzlü çalışan ama partiye profesyonel maliyeti sıfır olan bir devrimciyle yüz yüzeyiz. Bu, onda bir bakış açısı sorunu, bir kimlik, bir kişilik özelliği idi. İlk gençliğinin yaz tatillerini "soğuk demirci"lik yaparak geçirmiş Teslim Demir yoldaş, kişiliğinin bu yönüyle partimizin gerçek bir proleteriydi.

Devrimci yarınlar için yükseklerde tutulan bayrak

Devrimden umudu kesmiş çoğu kimse devrimler döneminin tarihi olarak geride kaldığına inanır ya da günümüz dünyasına egemen gericilik atmosferinin ağırlığı altında böyle sanır. Oysa yeni bir devrimler dönemi önümüzde uzanan tarihi evrenin so-

runudur. Kapitalist sistem tüm alanlarda ve her bakımdan, günden güne ağırlaşan bir tıkanmışlık, bir tükenmişlik içinde. Artık insanoğlu için, giderek canlı yaşam ve gezegenimiz için, sonu gelmez kötülüklerden ve yıkımdan başka bir anlama gelmiyor. Baskıdan ve yıkımdan, sömürüden ve soygundan, militarizmden ve savaştan, insani, manevi ve kültürel tahribattan başka bir şey sunamıyor günümüz insanlığına. Şu an canlı yaşamın evrende bilinebildiği tek nokta, şu üzerinde yaşamakta olduğumuz minnacık gezegen. Kapitalizm yıkıma götürmezse eğer, ki insan soyundan öteye canlı yaşamın da sonu demektir bu, yeni bir devrimler dönemi kaçınılmaz olarak gelecektir.

Teslim Demir türünden soluklu devrimcilerin emeğinin anlamı ve önemi de buradadır. 1980'lerden beri sürmekte olan neoliberal "karanlık çağ"dan yeni devrimler dönemine uzanan tarihi sürecin bu sancılı geçiş evresinde, devrimin bayrağını yükseklerde tutmak, Teslim Demir gibileri için önemi gelecekte çok daha iyi anlaşılacak bir tarihsel misyondur.

Sistem insanlığı yıkıma götüremez diyemiyoruz. Bunu geçen yüzyılın başında Rosa Luxemburglar bile diyemediler. Ya barbarlık ya sosyalizm demeleri bundandı. Ama şimdi sistem her bakımdan tıkanmış durumda. Buna bir çıkış aramak zorunda kalacaktır ezilen ve sömürülen büyük insanlık. Bugünün bencil Avrupalısı sözde çıkışı bugün için yabancı düşmanlığında, yeniden faşizmde görüyor gibi görünebilir. Bu yarın için de böyle olacak anlamına gelmiyor henüz. Bunlar aradaki geçici ve arızi yönelişler olarak da kalabilir. Kaldı ki insanlık Avrupa'dan ibaret değil, günümüz Asya'sında yüz milyonlarca proleter var. Öylesine ki, bazı bilim insanları insanoğlunun geleceği Çin'deki iki yüz milyonluk sanayi proletaryasına bağlı diyebiliyorlar. İşçi sınıfı ve emekçiler dünyası muhakkak bir çıkış arayacak, inanıyoruz ki sonunda bulacaktır.

Bunları, Teslim Demir türünden devrimcilerin bugünkü mütevazi devrimci emeklerinin yarın için taşıdığı büyük öneme işaret

etmek için dile getiriyorum. Sinan yoldaş bunu bilerek savaşan ve dövüşen bir devrimciydi. Bugünün Türkiye'sinde devrimcilik yaparak kısa dönemde az şey başarılabileceğini çok iyi bilen bir insandı. Sorunlara ideolojik olarak bakabilen bilge bir insandı Sinan yoldaş. Buna rağmen eğer sosyal durgunlukla belirlenen bir karanlık dönemde ilk günün heyecanıyla çırpınıp duruyorduysa eğer, bu, bugünün yarını da var derin inancından geliyordu. Sinan yoldaşın emeğinin, yaşamının, mücadelesinin değerini buradan görebilmeliyiz.

Anısı ve davası hep yaşayacak!

Ölümü partimiz ve devrimci hareketimizin bütünü için büyük bir kayıp, buna kuşku yok. Ama biz bu kaybın yarattığı acıyı güce dönüştüreceğiz. Anısına ve davasına bağlı kalacağız. Yarım yüzyıl boyunca yükseklerde tuttuğu bayrağı, devrimin ve sosyalizmin kızıl bayrağını yarınlara taşıyacağız.

Anısı önünde bir kez daha saygıyla eğiliyoruz...

Devrimciler ölmez, devrim davası yenilmez!

Teslim Demir'in cenaze töreninde oğlunun yaptığı konuşma...

Bize açtığı yoldan yürüyeceğiz!

Sevgili dostlar, sevgili yoldaşlar,

Babam aramızdan fiziken ayrılmış durumda. Fakat bu kadar insanın burada toplanması, geriye bir şeyler bıraktığını gösteriyor. Herkeste muhakkak ayrı bir iz bırakmıştır. Ben bugün kendi mirasımı sizinle paylaşmak istiyorum.

Babam ile tanıştığımda 4 yaşındaydım. Babanın ne olduğunu bile bilmiyordum ama annem sayesinde hiçbir zaman o boşluğu hissetmemiştim. Artık annemin yanında başka birisi daha vardı ve ben bu durumdan hiç memnun değildim. Oğluna ilk hediyesi bir oyuncak falan değildi, bir Lenin posteri idi. 4 yaşındaki bilinçsiz bir çocuğa ilk hediye olarak Lenin posteri verenin pedagojiden anlamadığını düşünürsünüz haklı olarak. Bizim toplumda anneler ve babalar çoğu zaman rollerini çok ciddiye alır ve iyi bir aile kurmak isterler. Kendi ailesini ihmal edenleri de parmakla gösterip eleştirirler "sorumsuz" diye. Evet, babam hiçbir zaman sıradan bir baba olmadı, çünkü bize daha fazlasını verdi. O yüzden şu an özlediğim kişi sadece babam değil, özlediğim kişi benim en yakın yoldaşlarımdan birisidir.

Devrimciliği Altun ve Sinan yoldaşlardan öğrendim. Daha genç iken devrimciliği çok içselleştirmediğim halde onları izlemek, onların gece gündüz fedakârca koşturmasını görmek, benim

dünyadaki sorunlara ilgimi arttırmıştı. Bu, aynı zamanda dünyaya bakış açımda ve bilincimde sıçramalara yol açmıştı. Ve bugün dünyada ne olup bittiğini anlıyorsam, haksızlığa, sömürüye ve baskıya müdahale edebiliyorsam, sistemin içinde bir koyun gibi yaşamıyorsam, insan olarak çürüyüp gitmiyorsam, bu büyük bir oranda onların sayesindedir.

Şimdi Sinan yoldaşın yokluğunu hepimiz burada hissediyoruz ve güncel politik yaşamda da her zaman hissedeceğiz, çünkü gitmediği, olmadığı yer yoktu. Devrimci mücadele nerede ise, o orada idi ve verdiği büyük emek eşsizdi. Devrimci kimliğiyle o yaşta dimdik ayakta durması, herkes için bir umut kaynağıydı. Sinan yoldaş aynı zamanda birçok insanın kaybettiği devrime inancını içinde taşıyordu. Kapitalist toplumun yarattığı çaresizliği ve karamsarlığı göğüslüyordu ve bir adım geriye atmıyordu. İşte bu yüzden 66 yaşına kadar, yaşadığı hayal kırıklıklarına, kayıplara, zulme ve işkencelere rağmen, son nefesine kadar kendisi için hiçbir zaman "eski devrimciyim" kavramını kullanmamıştır.

Sinan yoldaşı, Karadayı'yı, Teslim Demir'i anmak istiyorsak eğer, onu unutturmamak istiyorsak, bize açtığı yoldan yürümemiz lazım. Bu yolda bize fazlasıyla öncülük etmiş ve geride bir sürü tohum bırakmıştır. Onun ölümsüzleşmesi bize bir çağrıdır. Hepinizi çağırıyorum: İşçileri, işsizleri, emekçileri, gençleri, anneleri ve babaları... Yoldaşımıza bugüne kadar inancımızı kaybetmediğimiz gibi, devrime de inancımızı kaybetmeyelim, çünkü başka bir dünya mümkündür!

Yoldaş, bu bir sözdür. Son ana kadar elinde tuttuğun orak çekiçli kızıl bayrak yere düşmeyecek.

Seninle gurur duyuyorum.

Hoşça kal Sinan yoldaş, hoşça kal baba...

Yoldaşın, oğlun

Yasını tutmayacak, bize bıraktığın bayrağı her yerde dalgalandıracağız!

Almanya'daki uğurlamada
Avrupa DGB tarafından yapılan konuşma...

Sinan yoldaşımız,

Senin soluksuz siyasal yaşamının son yıllarına Revolutionärer Jugendbund olarak en yakından, en canlı biçimde tanıklık ettik. Seninle bu yıllarda yan yana yürümüş olmanın, bu kokuşmuş düzene ve onun eli kanlı efendilerine karşı birlikte mücadele etmiş olmanın onurunu taşıyoruz.

Avrupa'nın zayıf devrimci siyasal yaşamı içerisinde sen davana her daim bağlılık ve inançla sarılmıştın. Etrafımızda sayısız devrimci dökülürken, senin asla tükenmeyen iraden bizlere her zaman ışık oldu. Bu ışık hiç sönmeyecek, kavgamızda yolumuzu hep aydınlatacak.

Birlikte katıldığımız eylemlerde kararlılıkla attığın sloganlar kulağımızda her zaman yankılanacak. O günlerde omuz omuza iken sesine ses kattığımız gibi, bundan sonra da sokaklarda güzel günler uğruna sessizliği delerek sesin olacağız.

Her eylem, yürüyüş, mitingde en yükseklerde taşıdığın kızıl bayrağı devralıyoruz. Bu bayrağı her daim en yükseklerde dalgalandıracağız ve mücadelemizi büyüterek daha ileriye taşıyacağız.

Hiçbir çocuğu ayırt etmeksizin en içten, en doğal gülüşün ile gösterdiğin sevgiyi büyüterek, tüm dünyadaki çocuklarla buluşturacağız.

Yaygınlaşan reformist dalgaya karşı sessiz kalmayıp, her sunumun, konuşman, tartışmanda devrim şiarını kararlılıkla sonuna kadar savundun. "Devrime hazırlanıyoruz" şiarını emanetin kabul ediyor ve bu şiara sadık kalacağımızın sözünü veriyoruz.

Sen anılarımızda soluğu tükenmeyen, yolundan bir milim şaşmayan, kalbi gece gündüz sadece işçi sınıfının ve ezilen halkların haklı davası için çarpan dimdik bir devrimci olarak yaşayacaksın. Senin anın kavgamızda gücümüze güç katacak, bizlere her zaman bu yolda umut olacak.

Sen bize yanındaki genç arkadaşlar olarak değil, bu yolda yeni bir dünya uğruna birlikte dövüşen yoldaşların olarak sonsuz bir güven ile yaklaştın. Bu güvenini yüreğimizde taşıyor ve büyük bir özgüven ile bu güvenini boşa çıkartmayacağımızın sözünü veriyoruz.

Sinan yoldaş kavgamızda yaşıyor!

Sinan yoldaşa sözümüz devrim olacak!

Avrupa Devrimci Gençlik Birliği

"O hep iyi bir komünistti, inançlarına hep bağlı kaldı"

Almanya'daki uğurlamada ESP temsilcisi Ziya Ulusoy tarafından yapılan konuşma...

Biz ona Tahsin derdik. Tahsin/Teslim Demir yoldaşı tüm sevgimizle, devrimci coşkumuzla selamlıyorum.

50 yıldır mücadele etmenin tüm zorluklarını birlikte yaşıyoruz, ben de yaşıyorum. Çok genç yaşlarda yoldaşlarımızı kaybettik. Fakat Tahsin'i de erken kaybettik.

Biz lise yıllarından beri mücadele arkadaşıyız. Bizim Dersim'de devrimci gençlik bizden önce de vardı, bizim zamanımızda kitleselleşti.

Bir yoldaşı da anlattı, lisemizin yıldız futbolcusuydu. Çok güzel yan goller atardı, onun gollerini doya doya seyrederdik. O dönem bir haftada tüm aşiret ayrımlarını yıktık ve söz verdik. Sosyalizm böyle bir şey işte. Bütün gençliği bir haftada kucakladık. Muazzam bir devrimcileşme yaşadık.

TİP'in Dersim'deki kongresine birlikte katıldık, birlikte çalışma yaptık. Doğu Mitingleri'nde birlikte yer aldık.

Sonra Ankara'da Dev-Genç'in mücadelesine birlikte katıldık. O dönem yoldaş olmanın tanımsız güzelliğini doya doya birlikte yaşadık. Daha sonraki yıllarda yine görüştük. Dersim'de görüş-

tük. O Denizgillerin mücadelesinden etkilenerek THKO'yu seçmişti. Şimdi sana güle güle derken, iyi ki seçmişsin Teslim yoldaş diyorum.

O '71 devrimci hareketinin liderlerinden, canlarını feda eden kahramanlarından çok etkilenmişti. Hepimiz o dönemden çok etkilendik. Belki de yönümüzü bu çizdi diyebilirim.

Sonraki yıllarda Teslim yoldaş gençliğin de halkın da sevgilisiydi. Çok değerli yetenekleri vardı, bu yeteneklerini devrimci mücadelenin emrine sundu. On binleri, yüz binleri kucaklayan mücadelelere önderlik etti. Fakat her zaman mütevaziydi. Küçük iş büyük iş ayrımı yapmazdı. Espriliydi.

Halkları çok severdi. Tabii ki bağrından geldiği Kürdistan halkını çok severdi, onu da söylemek istiyorum.

Zaman zaman komünistlerin birliği mücadelesinde bazı kavşaklarda buluştuk. Olmadı, keşke olsaydı.

İşkencelerden başı hep dik çıktı. Mücadelenin yükseliş yıllarında da yenilgi yıllarında da hiçbir zaman eğilmedi.

O hep iyi bir komünistti, inançlarına hep bağlı kaldı. Aynı zamanda çok yetenekli bir örgütçüydü. Eğer devrimci mücadelenin daha sonraki gerileme süreci olmasaydı, daha büyük mücadelelerde Teslim yoldaşın rolü çok daha ileri olurdu. Buna tüm kalbimle inanıyorum.

Teslim yoldaşı erken yitirdik dedim. Şunu da insan arzuluyor tabii; kapitalizme ve faşizme karşı mücadelenin çok daha geliştiği, büyük kitlelerin coşkusunu yaşadığı yıllarda birlikte olmak isterdik.

Şuna da inanıyorum. Aramızdaki ayrılıklar bence küçük ayrımlara dayanıyor. Biz hepimiz komünizme inanıyoruz ve bu mücadelenin gereklerine inancımız ortaktır.

Burada dört-beş kez görüşebildik. Uzun uzun konuşamadık onun da burukluğunu yaşıyorum burada. Bizim Kutsiye yoldaş '71 devrimci hareketinin yaralılarından biriydi, ömrünün sonuna kadar da mücadele etti. '71 Devrimci Hareketi'nin açtığı çığıra o

da çok bağlıydı ama '90'lardan sonra özellikle şunu vurguluyordu: Önemli olan yalnızca devrimci olarak ölmek değil, yaşamının sonuna kadar, ölünceye kadar devrimci kalabilmektir!

Teslim yoldaş böyle bir komünistti, böyle bir devrimciydi. Ömrünün son anına kadar, son dakikasına kadar komünist olarak kaldı.

Ona söz veriyoruz. Faşizme karşı mücadelede daha büyük birliktelikler kurarak, mücadeleye daha geniş kitleleri katarak, faşizme yenilgiyi tattıracağız.

Belki bizim ömrümüz yetmeyebilir ama bizimle birlikte olan yoldaşlar, daha genç kuşaklar mutlaka görecekler. Onun uğruna mücadele ettiği devrim ve sosyalizm davasını, komünizm mücadelesini daha geniş kitlelerin benimsemesini sağlayacağız. Onun ideallerini geniş işçi ve gençlik kitlelerine taşıyacağız. Devrim ve sosyalizm hedefine bizi taşıyacak bir gelişmeyi sağlayarak ona layık olacağız.

O her zaman kalbimizde olacaktır!

Her zaman komünizm mücadelesinde yaşayacaktır!

Daima bizimle olacaktır.

Sana söz veriyoruz Teslim yoldaş, amacını mutlaka zafere ulaştıracağız.

"Sinan yoldaşımızı unutmayacağız!"

Almanya'daki uğurlamada
Kürt Özgürlük Hareketi adına yapılan konuşma...

Sinan yoldaşın yoldaşları, ailesi ve tüm halkımızın başı sağ olsun!

Bir hafta önce devrimci mücadelenin önder kadrolarında biri olan Sinan yoldaşı kaybettik.

Sinan yoldaş dik duruşuyla, mücadeleci mütevazi kişiliğiyle bu dönemin dinamik kişiliğini temsil eden bir arkadaştı. Sadece teorisyen değildi, aynı zaman teoriyi pratiğe dönüştüren gerçek bir devrimciydi.

Sinan yoldaş Kürt halkının da, Kürt Özgürlük Hareketi'nin de çok değerli bir dostuydu. Birçok eyleme birlikte katıldık, omuz omuza yürüdük. Çeşitli konuşmalar yaptı. Az önce sinevizyonda gördüğünüz konuşmayı Essen'de partisinin düzenlediği bir etkinlikte yapmıştı. Uzun bir konuşmaydı.

Ondan sonra aramızda yaptığımız konuşmada da çok değerli düşünceleri vardı. Fakat maalesef amansız bir hastalığa yenik düşerek, konuştuklarımızı pratikleştirmeden aramızdan ayrıldı.

Onun için biz de diyoruz ki, Sinan yoldaş Kürt Özgürlük Hareketi'nin de unutmayacağı önder bir kişiliktir.

Biz Sinan yoldaşımızı unutmayacağız!

Mücadelemizde yaşatacağız!

Yaşasın Sinan yoldaş ve şehitlerimiz!

Tüm şehitlerimizi saygıyla anıyoruz.

"Sinan yoldaşın dostluğu unutulur gibi değildir"

Almanya'daki uğurlamada Halk Cephesi adına yapılan konuşma...

Değerli yoldaşlar,

Bir şehidimizi, bir devrimciyi anmak için toplanmış bulunuyoruz.

Şehidimizin anısı önünde saygıyla eğiliyor, huzurunda onun yükseklerde tuttuğu devrim bayrağını asla yere düşürmeyeceğimize söz veriyoruz!

Sinan yoldaş, Teslim Demir yoldaş, sıradan bir devrimci değildir.

Onun için partisi, "Siyasal yaşamı ve mücadelesi bir partiye sığmayacak türden devrimcilerin nadir örneklerinden biriydi" tanımlamasını yapmıştır.

Gerçekten de Sinan yoldaş söz konusu olduğunda çok doğru, çok yerinde bir tanımlamadır.

Sinan yoldaş, bu özelliği ile tam da içinden geçtiğimiz süreçte devrimimizin ihtiyaç duyduğu devrimcilerdendi. Devrimcilerin anti-faşist, anti emperyalist birliğinin, cephe birliklerinin sembolü olabilecek devrimcilerdendi.

Onun devrimci hareketin bütününe yaklaşımdaki ilkeli tutumu, olgunluğu, devrimciler arası ilişkileri doğru kavrayışı ve engin hoşgörüsü unutulacak gibi değildir.

Bu özellikleriyle Sinan yoldaş biz Halk Cephelilerin gönlünde de çok özel bir yere sahip olmuştur.

Ancak O'nu tam da O'nun gibi devrimcilere ihtiyacımız olduğu, zorlu ama bir o kadar da onurlu bir süreçten geçerken kaybettik. Sinan gibi yoldaşlar, faşizmin ve emperyalizmin hunharca saldırılarının alabildiğine azdığı ve devrimci güçlerin bu saldırılar karşısında sürekli direniş çizgisini hayata geçirmek gayreti içinde olduğu böyle bir süreçte, bu direniş çizgisinde devrimcilerin birliğini sağlamakta çok önemli görevler üstlenebilirdi.

Evet, emperyalizmin ve faşizmin halkın türkülerini söyleyenlere bile tahammül edemediği, onlar için dahi katli vacip fermanları çıkardığı bir baskı ve terör döneminden geçiyoruz. Yani emperyalistler ve faşistler, dünya halklarını kanla, vahşetle teslim almaya çalışmaktadırlar. Bunun için hiçbir ahlak, izan, yasa, kural, ilke tanımamaktadırlar. Tam bir çeteleşme ve çürüme hali ile karşı karşıyayız. Ve çürüdükçe daha çok çürüyor, daha çok saldırganlaşıyorlar.

Ama yoldaşlar, tablo karamsar değildir. Karamsar olmamız için hiçbir neden yoktur. Bu tablo aynı zamanda sömürücü zalimlerin, alçakların, vatan hainleri ve halk düşmanlarının bitişini ifade eden bir çılgınlık halidir.

Öte yandan bunlara karşı tarihimizde görülmemiş kadar güçlü ve net duruşlu bir direniş damarı da varlığını korumakta ve gelişmektedir. Halkın avukatları faşizmin mahkemelerini adeta yerle yeksan etmektedir. Yüksel direnişçileri her gün 2-3 posta işkenceye uğrasalar da direnişlerinin 700. gününe gelip dayanmışlardır. Halkın türkülerini söyleyenler her şeye karşın direne direne söylemeye devam etmekte, kendilerine yeni kanallar açmaktadırlar. İrili ufaklı sayısız direniş bunları takip etmektedir. Armutlu Cemevi'ne yapılan hakarete karşı 80 yaşında bir ana,

Kezban Ana direnişe geçerek hepimize örnek olmaktadır. Flormar işçileri, İstanbul'daki havaalanı inşaatı işçileri direnişlerin kitleselleşmesinde yeni hamleler olmaktadır.

Bu direniş damarını geliştirmek ve onun etrafında birlik sağlayarak tüm halka mal etmek, bugün tüm devrimcilerin karşısında duran en stratejik görevdir.

İşte Sinan yoldaş gibi yoldaşlara tam da böyle dönemlerde ihtiyaç vardır. Sinan yoldaş böyle bir süreçte, direnen damarın güçlendirilmesinde ve birliğin sağlanmasında çok önemli roller oynayabilecek yoldaşlardandı.

Biz Halk Cepheliler için, Sinan yoldaşın dostluğu unutulur gibi değildir. Özellikle Dayımızın şehitliğinde gösterdiği tavır, O'nun layık olduğu şekilde sonsuzluğa uğurlanmasındaki çabaları asla unutulmayacaktır. Ayrıca Sinan yoldaşın ve yoldaşlarının büyük ÖO dönemindeki tavırları da unutulmazdır.

Kardeşler,

Tüm devrimciler olarak yeni Sinan yoldaşlar yetiştirmeliyiz. Birleşmeli, örgütlenmeli ve güç olmalıyız!.. Birleşmemizin tek zemini vardır: Anti-faşist anti-emperyalist ilkeler.

Birleşmemizin tek yolu vardır: Faşizme ve emperyalizme karşı sürekli direnişi örgütlemek ve halk iktidarını kurmak için çalışmak...

Birleşmemizin tek örgütü vardır: Halk Meclisleri...

Birleşmemizin tek toparlanacağı yer vardır: Cephe birliği...

İşte bu yüzden Sinan yoldaş gibi, "siyasal yaşamı ve mücadelesi bir partiye sığmayacak" yoldaşlara ihtiyacımız vardır. Hepimiz böyle seçkin yoldaşlar yetiştirmeliyiz. Her sürecin özel devrimcileri vardır bilirsiniz. İşte Sinan yoldaş tam da bu dönemin özel devrimcilerindendi.

Bu özelliği ve yaşam boyu devrimciliği ile Sinan yoldaş, sonsuza kadar yaşayacaktır. Çünkü O, yaşamını devrimci olarak tamamlayan tüm devrimciler gibi ölümsüzlük iksiri içenlerdendir.

Umarız ve isteriz ki, hepimize bu iksirden içmek kısmet olsun! Nedir ölümsüzlük iksiri? Yaptıklarımızla ve mücadelemizle halkımızın gönlünde taht kurmaktır. Devrim davasına katkıda bulunan bir pratiğin sahibi olmaktır. İşte Sinan yoldaşı ölümsüz kılan ve bizleri de ölümsüz kılacak olan tek şey budur!

Halk Cephesi olarak, şehidimizin anısı önünde saygıyla eğiliyoruz. Hepinizi devrim davasına olan içten bağlılığımızla selamlıyoruz!

Devrim şehitlerine ve onlar gibi yaşayıp toprağa düşecek olanlara şan olsun!

Sinan yoldaş ölümsüzdür!

Kahrolsun faşizm, emperyalizm ve kapitalizm!

Yaşasın faşizme karşı demokrasi, emperyalizme karşı bağımsızlık ve kapitalizme karşı sosyalizm mücadelemiz!

Halk Cephesi

Gidenlerimize, onlara...

Almanya'daki uğurlama töreninde MKP Avrupa Yürütme Komitesi adına sunulan mesaj...

Bir siper yoldaşımızı daha ölümsüzlüğe uğurluyoruz...

Onursuzluğa, insanın insana kulluğuna, bencilliğe, özel mülkiyet dünyasıyla var olan adaletsizliğe; işçi ve emekçilerin açlığın, yoksulluğun, işsizliğin girdabında kıvrandırılmasına; cinsiyetlerin ve dillerin eşitsizliğine, hayatların ve doğanın çölleştirilmesine, bilimin ve teknolojinin üzerimize çevrilmiş bir namluya dönüştürülmesine karşı sonuna kadar savaşan bir siper yoldaşımızdı. Teslim Demir yoldaş, can bedeli savaşa atılmasına yol açan inandığı devrimci değerlerden ödün vermediği gibi, kavga yıllarını hiç kuşkuya düşmeden, burukluk yaşamadan geride bıraktı. Tarihi kavgamızda devrimci yaşamı ve deneyimleri ile üstlenmiş olduğu sorumluluğun ağırlığının farkındaydı. Bu farkındalık onu fedakâr ve güçlü kılıyordu.

Sınıf mücadelesinde yüreklerimizi dolduracak kavga azmimizle intikam duygumuzu unutulmaz kılarak, yitirdiklerimizin bıraktığı devrimci mirası ve cüreti kuşanıp, kavganın ortasında olmaktır sahiplenmek.

Ölümsüzlerimizin gelişkin niteliklerinden, iradi sınırı bazı koşullarda aşan zayıflıklarından, devrimci kararlılık ve mücadelede ısrarlarından, mücadeledeki devrimci inatlarından, devrimci tutku ile kendini eğitme, öğretme hırslarından öğrenerek yaşamak ve yaşatmak sorumluluğuyla yüz yüzeyiz. Devrimci görev ve sorumluluğun yakıcı hal aldığı günümüzde görevimiz, yitirdiklerimizin de çokça haykırdığı gibi cüret etmek, öne çıkmaktır. "Cüret edelim, cesur olalım, öne çıkalım!" şiarı, her gün kendi gerçekliğiyle daha çok yüzleştirmektedir bizleri.

Siper yoldaşımız Teslim Demir de bu çağrının realitesiyle, yarın asra sığdırdığı mücadeledeki ısrarıyla, devrimci sorumluluğun gerekliliklerini bizlerin, yoldaşlarının omuzlarına sorumluluk olarak bırakıp ölümsüzleşti. Buruk ve hüzünlüyüz ama sorumluluğumuzu da biliyoruz. Hüzünlü olduğumuz kadar da gururluyuz. Yarım asırlık devrimci çınarın devrimci ve mücadeleci yaşamı gurur kaynağımızdır.

Siper yoldaşımız Teslim Demir şahsında sınıf mücadelesinin öncelleri, yitirdiklerimizin mevzilerini boş bırakmayıp devraldığımız kavgayı daha da güçlü kılacaklardır. Bıraktıkları miras ve deneyimlerle kendilerinin yokluğunu hissettirmeden yanı başımızda var olacaklardır.

Siper yoldaşımız Teslim Demir (Sinan) ölümsüzdür!
Devrim şehitleri ölümsüzdür!
Yaşasın siper yoldaşlığı!

MKP
Avrupa Yürütme Komitesi

"Kararlı ve mütevazı duruşuyla örnek bir devrimci"

Almanya'daki uğurlama töreninde
TKP/ML - (Yurtdışı Komitesi) adına yapılan konuşma...

Yaşamı, duruşu ve kararlılığıyla bir devrimciyi, Teslim Demir'i kaybetmenin acısı içindeyiz...

Teslim Demir 1952'de Dersim-Pertek Günbağı köyünde dünyaya geldi. O da her çocuk gibi Dersim'in acılarıyla büyüdü. Dersim Katliamı, baskılar, sürgünler onun faşizme karşı mücadelesinde ve devrimci olmasında önemli bir etken olmuştur. Teslim Demir, Ankara'daki üniversite yıllarında devrimci fikirlerle tanışmış ve THKO hareketi içinde yer alarak, Deniz, Yusuf ve İnanlar'ın yoldaşı olmuştur. Deniz, Yusuf ve İnan'ın idamı Teslim Demir'in hayatında hep ayrı bir acı olarak yer almış ve Denizleri hiçbir zaman unutmamıştır.

12 Mart 1971 askeri faşist cuntasının estirdiği devlet terörü onu da pençesine aldı. THKO davasından tutuklandı, bu davadan yargılandı, hapishanede bir süre kaldıktan sonra özgürlüğüne kavuştu. Hapishaneyi sadece yatılıp çıkılan bir yer olmaktan çıkararak, bir okul gibi yararlandı. Okudu, araştırdı ve faşizme karşı daha da bilenerek çıktı. O, faşizmin pençesinden kurtulduktan

sonra kendi yaşamına dönmedi. Devrimci bilinci ve kararlılığı onu mücadelenin daha ileri saflarında konumlandırdı. O artık bir devrimci kadro olarak illegaliteye çekilerek THKO hareketinin devamı olan TDKP'nin kurucu kadroları içinde yer aldı.

Teslim Demir, devrimci mücadelenin Karadayı'sı olarak, TDKP içinde hızla yükselen bir kadro oldu. TDKP birinci kongresinde MK'ya seçildi. O, mütevazi yaşamı, alçakgönüllülüğü ve fedakârlığıyla yoldaşları arasında güven duyulan ve sevilen devrimci oldu.

1980 öncesi ülkenin içinde bulunduğu o karanlık dönemde, ülkenin birçok bölgesinde faaliyet yürüttü. Yer aldığı hareketin politik olarak gelişmesi ve kitleleşmesinde Karadayı'nın emek ve çabası her zaman örnek alınan devrimci bir pratik olmuştur.

Devrimci hareketin hızla büyüyüp geliştiği, işçi grevlerinin ülkenin her yanını sardığı, köylülerin hızla devrimcileştiği, devletin artık yönetemez hale geldiği 1980 yılında, Türk hakim sınıflarının imdadına yine askeri faşist cunta yetişti. 12 Eylül askeri faşist cuntası, ilk olarak yine devrimci harekete saldırdı. Binlerce devrimci arka arkaya tutuklandı. Devrimci parti ve örgütler büyük darbeler aldı. Karadayı, bir kez daha devrimci mücadele içindeyken cuntanın eline esir düştü. Ağır işkencelerden geçti. Tutuklanarak Metris Cezaevine getirildi.

Teslim Demir adı kısa bir sürede tüm Metris hapishanesinde devrimci tutsaklar arasında duyulmaya ve bilinmeye başladı. Karadayı, kaldığı her koğuşta, tüm devrimcilerin sevgi ve sempatisini kazanarak, güven duyulan, dinlenen bir devrimci oldu. Teslim Demir'in Partizan tutsaklarıyla ayrı bir hukuku ve ilişkisi oldu. Öyle ki onun, sadece kendi yoldaşlarının değil, Partizancıların da Karadayı'sı olarak gönlümüzde hep ayrı bir yeri olmuştur.

Teslim Demir, Metris hapishanesinde, devrimci direnişin örgütleyicileri arasında yer aldı. Örgütünün bir temsilcisi olarak direniş kararlarının altında onun imzası da vardır.

O, devrimci bir tutsak olarak, kararlı ve tavizsiz duruşuyla

kısa sürede hapishane yönetiminin de dikkatini çekti. Yönetim, hapishanedeki parti temsilcilerini diğer tutuklulardan ayırmak için tecrit bölümünü açtı. Teslim Demir'in de içinde yer aldığı 30 devrimci tutsak bir yıl boyunca; işkence, yasak ve teslim almaya karşı tek bir vücut, tek bir irade olarak hapishane yönetimine kök söktürdü. Hapishane yönetimi, sonunda kendisi teslim olmak zorunda kalıp tecriti dağıtmak zorunda kaldı.

Teslim Demir, Metris Hapishanesi'nden özgürlüğüne kavuştuğunda, tereddütsüz bir şekilde kaldığı yerden devrimci mücadeleye devam etti. Faaliyet yürüttüğü dönemde birkaç kez daha tutuklandı, işkence gördü, Ankara ve Konya hapishanelerinde kaldı. Özgürlüğüne kavuştuktan sonra 1998 yılında yurtdışına çıktı. Ekim etrafında yer alan kadrolar içinde yer aldı. Ekim etrafında birleşen kadroların sürdürdükleri tartışmalar sonucu Türkiye Komünist İşçi Partisi kurucu kadroları içinde yer aldı.

Yurtdışı faaliyetleri içinde hepimizin Sinan olarak tanıdığı Teslim Demir, kararlı ve mütevazı yaşamı ile de hep örnek olmuştur. Onun katılıp da pankart taşımadığı, bildiri ve gazete dağıtmadığı hiçbir etkinlik olmamıştır. Bir kadro olarak, en sıradan insana dahi örnek olan bu tavrı, onun kibirden uzak, devrime ve partisine olan bağlılığın onda simgeleşmiş haliydi. Bunu her devrimci içselleştirmeli ve örnek almalıdır.

Teslim Demir'i, yakalandığı akciğer kanseri sonucu 29 Eylül 2018 tarihinde kaybettik. Onu kaybetmenin acısı içindeyiz. Başta TKİP MK'sı olmak üzere tüm TKİP militanlarına, dostlarına ve ailesine baş sağlıklarımızı iletiyoruz.

Teslim Demir ölümsüzdür!

TKP/ML - (Yurtdışı Komitesi)

"Mücadelede Teslim Demir'in eksikliği hissedilecektir"

Almanya'daki uğurlama töreninde TKP/ML -YDK adına okunan mesaj...

29 Eylül 2018 tarihinde EKİM ve TKİP'nin kurucu kadrolarından Teslim Demir'i (Sinan) kaybettiğimizi öğrendik. Yaşamını işçi ve emekçilerin safında yer alarak devrime ve sosyalizme adayan devrimci bir kadroyu kaybetmiş olmamız nedeniyle acınızı paylaşıyoruz. Devrimci dostumuz Sinan Hoca, ömrü boyunca inandığı devrim ve sosyalizm davası yolunda sınıf mücadelesinde kesintisiz yer alan, kararlı bir devrimci olarak iz bıraktı.

Devrimci saflarda, devrim ve sosyalizm davasına inançsızlığın, düzeniçi reformistliğin, tasfiyeciliğin arttığı bir süreçte; sınıf mücadelesinde devrimci kulvarda kalarak, gerek zindanlarda gerekse dışarda devrimci mücadelenin baş eğmez örneklerinden biri olarak yaşadı ve mücadele yürüttü.

Teslim Demir (Sinan) partimiz TKP/ML ile hep dostluk ve devrimci dayanışma ilişkileri içinde olan biriydi. Etkinlik ve faaliyetlerimize davet beklemeksizin gösterdiği ilgi, bizlerle kurduğu devrimci ilişki ve sınıf mücadelesinin sorunlarına yönelik düşünsel düzeyde hangi platform olursa olsun sunmaya çalıştığı

katkıyla her zaman takdir toplamış bir devrimci dostumuz olmuştur. Öneri, eleştiri ve katkılarını açık ve hesapsız, pragmatizmden uzak bir şekilde sunmayı da devrimci bir görev olarak yerine getirmeyi ihmal etmeyen mütevazı biriydi.

Dostlar,

Dünyada sömürü ve baskı sistemi olan emperyalist kapitalist sisteme ve faşizme karşı enternasyonal proletaryanın ve ezilen halkların her alanda sürdürdüğü mücadelede Teslim Demir'in (Sinan) eksikliği hissedilecektir.

Şimdi sizlere, bizlere ve tüm devrimci camiaya düşen görev, mücadelenin bağrında pişerek gelen bir ömrü davaya adayan devrimci bir kadronun boşluğunu mücadeleye daha sıkı sarılarak doldurmak ve onu kavgamızda yaşatmaktır.

TKP/ML-YDK

4 Ekim 2018

"Sinan yoldaşı dimdik ve fedakâr bir devrimci olarak tanıdık"

Almanya'daki uğurlamada MLPD adına Roland Meister tarafından okunan mesaj...

Sevgili Demir ailesi,

Sevgili Türkiye Komünist İşçi Partili yoldaşlar,

Sinan yoldaşın (Teslim Demir) 29 Eylül 2018 tarihinde aramızdan ayrıldığı haberini büyük acı ve üzüntüyle almış bulunduk.

MLPD, Sinan yoldaşı uzun yıllar boyunca ortak çalışmalarımızda, proletarya ve kitlelerle sımsıkı bağı olan, dimdik ve fedakâr bir devrimci olarak tanıdı.

Onun, enternasyonal, marksist-leninist gelişmelere ve işçi hareketine -ICOR'un çalışmasına olduğu gibi- her zaman ilgisi vardı. Özellikle sanayi proletaryası içindeki faaliyete çok özel bir anlam vermekteydi.

Onun ölümü, sizin için de Türkiye devrimci ve işçi hareketi için de büyük bir kayıptır.

1952 yılında Dersim'de dünyaya gelen Sinan yoldaş genç yaşta Türkiye'deki devrimci harekete katılmıştır.

Sinan yoldaş, Sovyetler Birliği Komünist Partisi'ndeki revizyonist yozlaşmadan Türkiye Devrimci Hareketi için dersler çı-

karmıştır. EKİM ve TKİP'nin kurucu kadrolarından biri olarak on yıllar boyunca önderlik yapmıştır.

Metris Cezaevi gibi uzun süreli hapisler ve 1980 askeri cuntasının işkenceleri dahi onun devrime inancını kıramamıştır.

Bizler, onun zengin, yaratıcı, işçi sınıfına ve halklara olan inancı ile yaşadığı hayatının bilincinde olarak, sizlere acınızı güce dönüştürmeyi diliyoruz.

Onun anısına sahip çıkacağız!

En derin dayanışma duygularımızla ve yürekten selamlarımızla...

Gabi Fechtner, MLPD Başkanı
Almanya Marksist-Leninist Partisi (MLPD)
Merkez Komitesi
Gelsenkirchen, 30 Eylül 2018

(Çeviri: Kızıl Bayrak)

"O enternasyonal bir devrimciydi"

Almanya'daki uğurlamada Devrimci Proletarya adına yapılan konuşmadan...

Değerli arkadaşlar, hepinizi selamlıyorum.

Sinan arkadaşımız, küçük bir anekdotumuzda "gülümseyen devrimcilere ihtiyacımız var" demişti. O zaman beni saflarınıza örgütlemek için çaba sarf ediyordu.

(...)

Sinan yoldaş ayrılmadı aramızdan. Bu sadece fiziksel bir ayrılık. Geriye bıraktığı fikirler, anılar, düşünceler yaşıyor. Bunların hepsinin filizleneceğine, başka türlü bir çığ oluşturacağına hepimiz inanıyoruz.

En büyük özelliği kendi yaşantısındaki devrimciliğinin, sosyalistliğinin çok doğal olmasıydı. Benim gördüğüm en belirgin özellik buydu.

Gördüğüm ikinci temel özellik ise, şairin şiirinde özetle ifade ettiği gibi, "Arkasında ağlayanların gözyaşlarını ağır bir zincir gibi boynunda taşıyanlar, düşmesin bizimle yola" düşüncesine uygun yaşamasıydı. Onun benim açımdan hayatının özeti buydu. O gözyaşlarını hiç hissetmedi. Bildiği gibi, inandığı gibi, düşündüğü gibi bir yaşamı tercih etti.

(...)

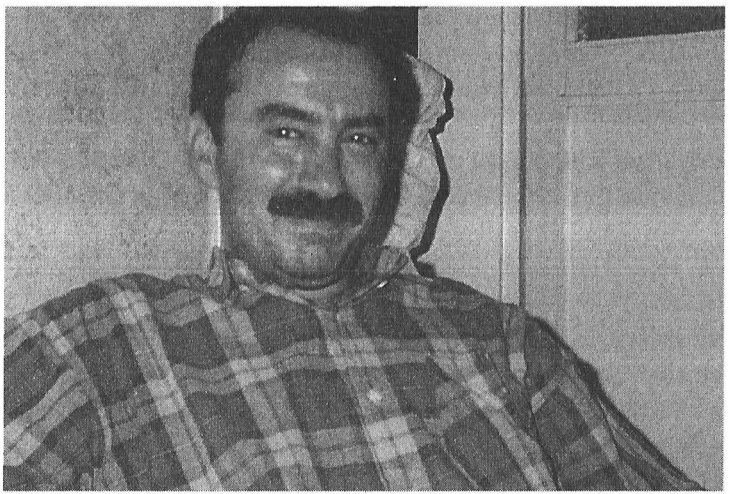
Parti konuşmasında ifade edildiği gibi, Sinan aslında sadece partisine sığmayan biri olmakla kalmadı, Türkiye devrimine sığmadı, Kürdistan devrimine de sığmadı. Enternasyonal bir devrimciydi, enternasyonal bir sosyalistti.

Onu Avrupa devriminin, Avrupa proletaryasının sorunları çok yakından ilgilendiriyordu. Ama ne yazık ki koşullarımız Avrupa proletaryasının sorunlarını, Avrupa devriminin konularını işlemeye, belki de öne çıkartmaya çok olanak, çok fırsat tanımadı. Ama yaşamı elvermiş olsaydı gerçekten anlatımlarında, ifadelerinde, arzularında bir enternasyonal devrim programının bütünlüklü bir şeklide görülmesini de arzulayacaktı ve bunu ifade ediyordu.

Sinan'ın özet olarak hepimizde bıraktığı, onun devrimci motivasyonuydu.

Ben Sinan'ın yaşamında bunu örnek görüyorum.

Bu yaşamı unutturmak istemiyorsak, yapılması gereken, o motivasyonla mücadeleyi sürdürmektir.

"Karanlığa ışık olan ölümsüz kılavuzlarımız..."

Almanya'daki uğurlama töreninde Halkın Birliği'nin sunduğu mesaj...

Değerli göçmen emekçiler, devrimciler, yoldaşlar,

40 yılını devrim ve sosyalizmin başarısına adamış olan Teslim Demir'e (Sinan hocaya) karşı son görevimizi yerine getirmek için toplanmış bulunuyoruz.

Halkın Birliği okurları olarak, yaşamını ücretli kölelik düzeninin yıkılması ve insanlığın kurtuluşu davasına armağan edip ölümsüzler ordusuna katılan Teslim Demir şahsında devrim ve sosyalizm için toprağa düşen tüm şehitleri saygıyla anıyor, yoldaşlarına, tüm devrimcilere ve emekçilere baş sağlığı diliyoruz.

Biliyoruz ki zor dönemlerde başladığı işi sonuna kadar götüren ve devrim bayrağını lekesizce yoldaşlarına devreden insanların sayısı oldukça azaldı. İşte başladığı işi sonuna kadar inatla ve ısrarla taşıyanlardan ve devrimci yürüyüşümüzün yüz aklarından birisiydi Teslim Demir.

Teslim Demir ve on binleri bulan devrim ve sosyalizm şehidi, geleceğe doğru başlatmış olduğumuz insanlığı özgürlüğe ve eşitliğe taşıma mücadelemizde gülen gözümüz, susmayan dilimiz,

duyan kulağımız ve karanlığa ışık olan ölümsüz kılavuzlarımızdır.

Yaşamını devrimin başarısına adamış şehitleri unutmak, insanlığı ve onun geleceği için sürdürülen mücadeleyi unutmak, onuru ve ahlakı unutmakla eşanlamlıdır.

Değerli göçmen emekçiler, devrimciler, yoldaşlar,

Devrim ve sosyalizme daha fazla hizmet edeceği bir dönemde kahrolası kanser hastalığı nedeniyle ölümsüzler ordusu saflarına uğurladığımız Teslim Demir, mütevazı, kararlı ve devrimci çizgide ısrarlı duruşuyla devrimcilere örnek olmuştur. Devrim ve sosyalizme saldırıların yoğunlaştığı ve tasfiyeci dalganın devrimci safları kemirdiği koşullarda, var olanla yetinmeyen ve devrimci iradi müdahalelerle yol açmaya, inadına devrim ve sosyalizme sıkıca tutunmaya çalışan, tüm enerjisini devrimin örgütlü savaşımına hasreden Teslim Demir'i anarken, arkasından çok laf etmek yerine onun gibi sessiz ve gösterişten uzak ama başladığı işi sonuna kadar götürme ve başarma kararlılığı içinde olan devrimciler olmalıyız.

Emperyalist kapitalist sistemin her bakımından devrimci örgütlü savaşıma saldırdığı ve tasfiyeciliği geçer akçe kılmaya yöneldiği, çürümenin ve yozlaşmanın umutsuzluk eğilimi olarak kışkırtıldığı ortamda, iğneyle kuyu kazarcasına devrimci çalışma yürüten, kitleleri devrimcileştirip kavgaya katmaya çalışan Sinan hocanın yaşamı ve mücadelesinden öğrenecek çok şey olduğunu unutmamalıyız.

Halkın Birliği okurları olarak Sinan hocayı ebedi istirahatine uğurlarken iddialı ve zorluklardan yılmayan kararlı devrimciliğini kendimize örnek alacak ve yarım kalmış ideallerini zafere taşıma savaşımında olacağımıza söz veriyoruz.

Teslim Demir ölümsüzdür!

Yaşasın devrim ve sosyalizm mücadelemiz!

Halkın Birliği

"Zor dönemlerin devrimci özünü açığa çıkarmalıyız"

Almanya'daki uğurlama töreninde
Proleter Devrimci Duruş'un sunduğu mesaj...

Ekim Hareketi ve TKİP'nin kurucularından Teslim Demir (Sinan) arkadaşımızı 29 Eylül 2018 tarihinde kaybettik. Ömrünün neredeyse tamamı devrim ve sosyalizm davasında geçmiş ve bu davada adı gibi demirleşmiş biri olarak, hastalığı onu teslim almak istediğinde bile son nefesine dek direnmiş Teslim Demir artık aramızda değil. Ancak yoldaşları ve dostları, işçi sınıfı ve emekçiler onu sonsuzluğa dek yaşatacaklardır. Böylece, savaşsız ve sömürüsüz bir dünya için ömrünü ortaya koyan tüm ölümsüzlerimiz gibi Teslim Demir de geleceği ören her çabanın her saniyesinde nefes alacak ve yeniden çoğalacak.

Teslim Demir gibi zor dönemlerin devrimci özünü açığa çıkarmak zorundayız. Bir amaç uğruna harekete geçmek yoksa umut da yoktur. Dünyayı değiştirme amacımızı sürdürecek, umudu hep canlı tutacağız. Devrimin ilerlemesi durdurulamayacak; biz KAZANACAĞIZ.

Teslim Demir ölümsüzdür!
Devrim şehitleri ölümsüzdür!
Yaşasın devrim ve sosyalizm!

Proleter Devrimci Duruş

"Siper yoldaşlığını pratiğiyle gösteren bir devrimci"

Almanya'daki uğurlama töreninde Güney Dergisi ve NRW-TÖB adına sunulan mesaj...

Değerli dostlar,

Bir devrim emekçisini daha kaybettik.

Ölüm ne zaman gelirse gelsin zamansızdır. Ölüm bu kez yine zamansız bir şekilde kararlı bir devrimciyi, Teslim Demir'i, tanıdığımız adıyla Sinan dostumuzu çekip aldı aramızdan.

Bizim için Sinan arkadaş devrimci değerlere bağlı, umut ve inançla dolu bir dosttu. Siper yoldaşlığının ne demek olduğunu bilen, pratiğinde gösteren bir devrimciydi Sinan. Devrimci değerlere bağlı, devrimci kurumlara dostça saygı ve sevgi dolu davranışıyla hatırlayacağız onu.

Bir devrim emekçisiydi Sinan. Devrimci dostluğu, alçakgönüllülüğü, özverili çalışmasıyla anacağız, candan tavırlarıyla hatırlayacağız.

"Onu elinde bayrağıyla hatırlayacağız..."

Devrimci hareket bir neferini, Güney Dergisi bir dostunu kaybetti...

Üzüntülüyüz... Uğurlar olsun Sinan arkadaş, uğurlar olsun güzel insan...

Başta emektar eşi ve sevgili ailesi olmak üzere partisinin, işçi sınıfının, devrimci hareketin başı sağ olsun.

Anısı önünde saygıyla eğiliyoruz.

Güney Dergisi ve NRW-TÖB adına İlyas Emir

6 Ekim 2018

Yoldaşları ve dostlarından...

Sinan yoldaşa...

Yanı başımızda olmaya devam edecek

E. Doruk

Teslim Demir (Sinan) yoldaşın yakalandığı hastalık nedeniyle beklenmedik bir zamanda aramızdan ayrılması, kendisini tanıyan tanımayan her bir yoldaşı ve bütün olarak partimizi derinden etkiledi. Yanı sıra, Sinan yoldaşı mücadelenin çok farklı alanları üzerinden tanıyan ilerici-sol güçler ve kişiler de büyük üzüntü yaşadılar. Buna Sinan yoldaşı sonsuzluğa uğurladığımız etkinlilerde yapılan içten konuşmalar üzerinden tanık olduk.

Sinan yoldaşın arkasından yazılan ve henüz onu tanımak açısından sınırlı veri sunan bir dizi mektup, anı, şiir ve değerlendirme, partimizin ve devrim davasının nasıl büyük bir değeri yitirdiğini daha ilk anda gözler önüne serdi. O'nu çok farklı yönleri üzerinden anlama ve anlatma sorumluluğu ise gerek partimiz gerekse her bir yoldaşımız adına devam ediyor.

Devrim için atan koca bir yürek

Partimiz Sinan yoldaşın ardından yaptığı ilk açıklamalarda onun için "Türkiye devrimci hareketinin 50 yıllık çınarı" tanımlamasını yapmıştı. Burada zamana yapılan vurgu, yoldaş şahsında temsil edilen birikimi, iradeyi ve devrim davasına bağlılığı anlatıyor esasta. Zira, devrimci kabarışlara, görkemli kitle hareketlerine, darbelere, yengilere ve yenilgilere, tarihi çıkışlara ve tasfiyelere tanıklık etmiş, bizzat bu süreçlerde şekillenmiş, özneleşmiş, öne çıkmış, önderleşmiş ve devrimci hareketin 50 yıllık birikiminin temsilcisi olmuş bir devrimcidir söz konusu olan.

Peki, bir devrimci uzun ve zorlu bir koşuyu son nefesine kadar sürdürebilme gücünü nereden alır? Hele ki, 50 yıllık mücadelesinin neredeyse tamamını zor koşullarda, gericilik yıllarında geçirmiş bir devrimciyse söz konusu olan. İster ilk çarpışmada toprağa düşsün, isterse Sinan yoldaş gibi yıllara yayılan zorlu bir yolculuğun ardından yaşamını yitirsin, her devrimci ayakta kalabilme ve savaşma gücünü devrime olan bağlılık ve adanmışlıktan alır. Devrime olan bağlılık ise her şeyden önce bilimsel temellere dayalı bir dünya görüşüne sahip olmayı gerektirir. Zira, dünyaya, topluma, olaylara ve gelişmelere Marksizmin bilimsel yöntemi üzerinden bakmasını başaramayanlar, uzun ve zorlu mücadelelerle dolu yürüyüşte tutunamazlar. "Değişmesi gereken bir dünyanın değişmesi gereken bir parçası" olduğunu görenler ancak soluklarını maratonun sonuna kadar tutabilirler.

İşte Sinan yoldaş yaşamı ve mücadelesiyle bunu bir kez daha bizlere göstermiş bulunuyor. Son nefesini bu topraklarda bilimsel sosyalizmin tek temsilcisi olan TKİP saflarına vermesi de bu gerçeği ayrıca doğruluyor. İçerisinde yetiştiği ve önderlik ettiği geleneksel hareketten kopuş süreci de, daha ilk günden komünist hareketin saflarında kurucu bir kadro olarak yer alması da Sinan yoldaşın Marksizmi devrimci sınıf özü üzerinden kavradığını göstermektedir. Partimiz yoldaş şahsında temsil edilen bu özelli-

ği şöyle tanılamıştır: *"Halkçı çizgiden kopuşun yarattığı ideolojik yenilenme, Teslim Demir yoldaş için her zaman büyük heyecanların ve mutluluğun konusu olageldi. Halkçı eklektizmin terk edilerek marksist dünya görüşünün devrimci diyalektik yöntemi ve proleter sınıf özü üzerinden kavranmasının yarattığı düşünsel güç ve imkanların hep farkında oldu. Partisine de buradan gelen derin bir güven ve bağlılık duydu her zaman."*

Kendisini yenilemeyen uzun soluklu olamaz

Bir davayı sonuna kadar taşıyabilmek sürekli biçimde devrimci yenilenmeyi gerektirir. Var olana saldırmayanlar, onu devrimci eleştirinin hedefi haline getirip devrimci sonuçlar çıkaramayanlar kendilerini yenileyemez, statükoya ve sıradanlaşmaya mahkum olurlar. Statüko ve sıradanlık ise devrimci açısından ölüm demektir.

Sinan yoldaşın kamuoyuna henüz çok sınırlı veriler üzerinden yansıyan ve THKO'dan TKİP'ye uzanan siyasal yaşamı, gerçekte sürekli kendini yenileyen bir devrimci olduğunun dolaysız bir kanıtı. Zira, ilk zorlu virajda yoldan çıkanlarla, tarihe kör gözlerle bakıp zor dönemlerde kaçanlarla dolu bir ülkede Sinan ve yoldaşları yol yürümesini bilmişlerdir.

Partimizin Sinan yoldaşın ardından yaptığı açıklamada ortaya koyduğu şu değerlendirme, yoldaşın devrimci yenilenme konusundaki tutumuna bir örnek sayılmalıdır:

"1986 yılının ikinci yarısından başlayarak TDKP bünyesinde ağır ve kolay yenilginin muhasebesi üzerinden yaşanan tartışmaların ve iç mücadelelerin merkezinde etkin bir taraf olarak yer aldı. Süreç saflaşma ve ayrışmayı kaçınılmaz hale getirdiğinde ise devrimci kopuşun kararlı ve sürükleyici temsilcilerinden biri oldu."

Yıllarca emek harcadığı, bedel ödediği ve önderlik ettiği bir yapı karşısında tutucu-statükocu davranmaktan kaçınarak nesnel

ve eleştirel bir yaklaşım ortaya koyabilmek çok az devrimcinin yapabileceği bir iştir. İşte '87 yılında komünist harekete bir avuç insanın ebelik etmesi de bu gerçeğin bir parçasıdır.

50 yıldır devrim emekçisi

Sinan yoldaşı tanıyanlar ilk olarak onun mütevazi ve emekçi karakterinden söz ediyorlar. Bir devrim emekçisi, sıra neferi olduğunu vurgulama ihtiyacı duyuyorlar.

Yoldaşın gencinden yaşlısına birçok insanda ve siyasal çevrede saygınlık uyandırması, iz bırakması tam da bu sağlam kişilik özellikleri ve karakterinden kaynaklanmaktadır. Zira, devrime adanmış 50 yılı büyük bir mütevazilikle taşımasını bilmek, insanlarla, çevresiyle, partisi ve yoldaşlarıyla insani-devrimci değerler ve marksist dünya görüşü üzerinden ilişkilenmeyi başarmak Sinan yoldaşın en belirgin özelliği olarak öne çıkmaktadır. Partimizin kendisi hakkında *"Siyasal yaşamı ve mücadelesi bir partiye sığamayacak türden devrimcilerin nadir örneklerinden biriydi"* demesi boşuna değil.

Yoldaşın uzun soluklu devrim mücadelesi içerisinde şekillendirdiği bu sağlam karakter devrim davasıyla kurduğu çok yönlü ilişkiden ayrı ele alınamaz. Öte yandan, aynı gerçeğin öteki yüzü ise, devrim iddiasının, devrimci kimliğin ve yaşamın erozyona uğradığı, ideolojik-politik-örgütsel ve moral açıdan solda ciddi tahribatların yaşandığı gericilik yıllarında sağlam devrimci kimlik ve karaktere sahip olunmadan ayakta dahi kalınamayacağıdır. İşte Sinan yoldaş gibi hem önder hem nefer, hem düşünen hem savaşan devrimciler sarsılmaz karakter özellikleriyle her türlü zorluğa göğüs gerebilir, zamana kafa tutabilirler ancak. Zira, yıllara yayılan bir büyük emekle ilmek ilmek işlenmiş, çelikleşmiş bir kimliktir söz konusu olan.

***

Sinan yoldaş şahsında temsil edilen 50 yıllık mücadele dene-

yimi ve birikimi elbette partimiz tarafından geleceğe taşınacaktır. Bu yönüyle Sinan yoldaş mücadelenin her adımında yanı başımızda olmaya devam edecektir.

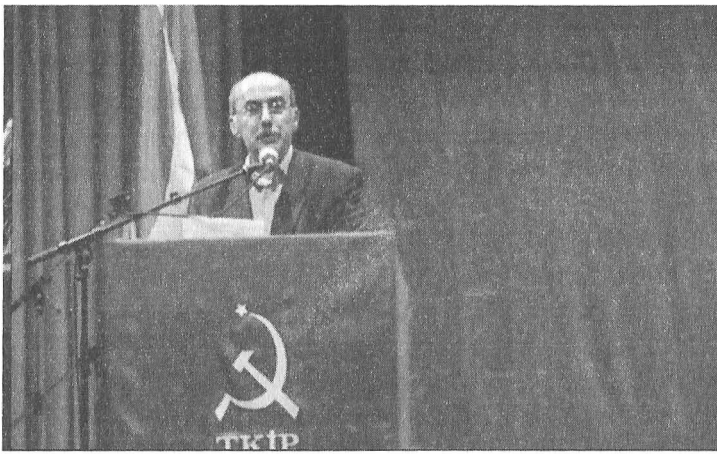
Bununla birlikte, TKİP saflarında mücadele eden her devrimci, bu koca çınarın bıraktığı deneyim ve birikimden öğrenmesini bilmeli, onun bıraktığı büyük mirasın taşıyıcısı olabilmelidir. Sinan yoldaşın bizlere vasiyeti, tartışmasız bir şekilde hayatını ortaya koyduğu devrim davasının zaferidir. O ve diğer şehit yoldaşlarımız kuşku duymasın ki, vasiyetlerini yerine getireceğiz. Onların ideallerini gerçekleştireceğiz. İşte o gün büyük çınarın gölgesinde işçi sınıfı ve emekçiler hep bir ağızdan özgürlüğün türkülerini söyleyecekler.

Sinan yoldaşın ardından...

Uzun soluklu bir devrimci yürüyüş!

Nilgün Eren

Sinan yoldaş, devrimin uzun koşusunun hem önderi hem de gerçek bir sıra neferiydi. Partimiz sadece, kendisini vareden süreçte kendine çok özgü bir yeri olan bir kurucu önderini değil, kelimenin gerçek anlamında bir parti emekçisini de yitirdi.

Gerek partinin gerek yoldaşlarının gerekse onu yakından tanıma imkânı bulan devrimcilerin anlattıkları, nasıl bir yoldaşı kaybettiğimizi yeterli açıklıkta ortaya koymuş bulunuyor. Yapılan tanıklıklar, onun bir devrimci olarak sahip olduğu nitelikler ile insani yönünün nasıl bütünleştiğini, birçok açıdan nasıl farklı bir devrimciyle yüz yüze olduğumuzu anlatıyor. Sade, mütevazi, içten, samimi, mizahi yanı güçlü, insana ve emeğe saygılı bir

gerçek insan... Davası ve onun taşıyıcısı partisiyle her açıdan bütünleşmiş bir devrimci... Uzun soluklu ve kesintisiz bir devrimci yaşam...

Son nefesine kadar davasına bağlı kalarak ayakta dimdik ölen tüm devrimciler gibi kararlılık, adanmışlık, fedakarlık vb. elbette onu da karakterize eden niteliklerdi. Ama devrimci mücadeleyi yarım yüzyılı aşkın bir süre sürdürebilmesinin gerisinde, bir devrimciyi devrimci yapan bu niteliklerin yanı sıra, onu "Sinan yoldaş" yapan başka önemli niteliklere sahip olması vardı.

'68 kuşağının açtığı yolda başlayan bir devrimci yaşam!

Türkiye'nin '68 kuşağı devrimcilerinin, Denizler'in, Mahirler'in, Kaypakkayalar'ın açtığı yolda devrimci mücadelede tereddütsüzce yerini almıştı. Özellikle bu kuşağın devrimcilerinin onun siyasal yaşamında her zaman apayrı bir yeri oldu. Onların anılarına her zaman derin bir bağlılık duydu ve bu bağlılığını her vesileyle ortaya koydu.

Saflarında yerini aldığı THKO'dan TDKP'ye varan süreçte, çalışma yürüttüğü alanda, Dersim'de ve Kürdistan'da, büyük bir inançla sarıldığı davasının gereklerini yerine getirmek için nasıl büyük bir emek harcadığını ve bu süreçte nasıl bir iz bıraktığını, yapılan tanıklıklar üzerinden biliyoruz. '71 devrimcilerinin direnişçi kimliğinin, kararlı ve özverili mücadelelerinin moral gücü yeni bir devrimci yükseliş döneminin önünü açmış, gücünü buradan alan bu genç devrimcinin yaratıcı çabaları da sonuçlarını üretmişti. Derinden derine yürüttüğü, sonrasında herkesi şaşırtan bu çalışma, bulunduğu alanda partisini önemli bir güç haline getirmişti.

12 Eylül yenilgisi hem partisi hem de onun için büyük bir sınav olmuş, bu sınavı geçemeyen, dahası yaşananları sorgulama diye bir sorunu olmayan bir parti gerçekliği ile yüz yüze kalmış-

tı. Ama o, bu süreçte yaşadığı sarsıntıya rağmen bunun yolunu kesmesine fırsat vermemişti. Direnişin ön saflarında yerini aldığı Metris zindanında, yaşananları irdeleme ve sorgulama başarısını gösterebildiği içindir ki, dışarıya güçlenerek çıkmıştı.

O dönemde partisinin saflarında, geçmişle devrimci hesaplaşmanın artık kendini dayattığı bir süreçten geçiliyor, ancak buna karşı gerici bir ayak direme yaşanıyordu. En önemli sınavlarından birini de bu süreçte verdi, tutumunu en başında geçmişle hesaplaşmadan yana koydu. Gelinen yol ayrımında en küçük bir tereddüt yaşamadığı gibi, bu süreci kararlılıkla sürükleyen devrimcilerden biri oldu.

Devrimci saflaşma ve ayrışmayla sonuçlanan bu sürecin ürünü oldu EKİM ve sonrasında TKİP. Bu sürecin her aşamasında etkin bir rol oynayan Sinan yoldaş, yaşananlardan çıkardığı derslerden, kendi öz deneyimlerinden aldığı güçle hareket etti, yeni bir hareketi var etmenin güçlükleri karşısında hiçbir zayıflığa düşmedi.

Bir devrimci yükseliş değil, yenilgi sonrası toparlanma çabalarının damgasını vurduğu zorlu bir dönemdi bu. Böyle bir dönemde, onun da içinde yer aldığı, bir elin beş parmağını geçmeyen bir grup devrimci, halkçı devrimcilikle köklü bir hesaplaşmaya yönelen, "yeni bir kültür, yeni bir gelenek"i temsil etme iddiası taşıyan bir hareketi, deyim yerindeyse, yoktan var etmek zorundaydı. Geçmişin devrimci mirası ve moral değerleri dışında dayanabilecekleri hiçbir maddi birikime sahip değillerdi.

O komünist hareket saflarında, hem bir önder hem de bir sıra neferi olarak, bu zorlu dönemi göğüsleyebilen az sayıda devrimciden biri oldu. Yola birlikte çıktıkları devrimcilerin önemli bir kısmı, o günün koşullarında bir hareketi var edebilmenin güçlükleriyle baş edemedikleri için, erken bir zamanda mücadelenin dışına düşmüşlerdi. O ise, büyük bir inanç ve kararlılıkla, son nefesine kadar yolunu yürüme başarısını gösterebildi. Elbette davasına bağlılığından ve partisine duyduğu inançtan aldığı güçle...

EKİM'i Türkiye topraklarında vareden, TKİP'ye uzanan ve sonrası süreçte onun tartışmasız bir yeri ve emeği vardır.

Gerçek bir dava insanı!

Devrimci yaşamı boyunca elbette o da tüm devrimciler gibi zorlu süreçler yaşadı, zayıflık ve yetersizlikleriyle yüzleşmek zorunda kaldı. Ama hiçbir zaman bunlara yenilmedi, yaşadığı zorlanmaları aşarak her zaman daha ileriye yürümeyi başardı. Denilebilir ki, bu onun en önemli üstünlüklerinden biriydi. Elli yıllı aşan kesintisiz ve soluklu devrimci yürüyüşünü de bu sayede başarabildi.

Onu zorlayan sorunlar ne olursa olsun hiçbir zaman bunlara takılmadı, önünü kesmesine fırsat vermedi. Partisiyle özdeşleşmiş bir devrimci olarak, bütün bir yaşamını adadığı davasının ve bu davanın taşıyıcısı partisinin ihtiyaçları neyi gerektiriyorsa, öncelikle onları yapmaya baktı. Bunu başarabilen ender devrimcilerden biri oldu.

İçinden geçilen zor dönemle bağlantılı olarak, siyasal ve örgütsel yaşamda yüz yüze kalınan sorunların ürünü gerilim ve sıkıntıları fazlasıyla yaşadığı halde, pek çok devrimcinin tuzağına düştüğü o ünlü "kırılmaları" yaşamaması, gerçek bir dava insanı olmasıyla bağlantılıydı. Parti açıklamasında da altı çizildiği gibi, devrim davasına bağlılıkta gerçekten de kusursuzdu. Çünkü devrimci mücadeleye bakışı, devrimcilik anlayışı bir bilince dayanıyordu. Ve bu bilinç onu devrimcilik dışında, devrimci mücadele dışında bir yaşama tümüyle yabancılaştırmıştı.

Partisine bağlılığının, ona duyduğu güvenin gerisinde de bu bilinç vardı. Kendisinin de kurucularından biri olduğu ve büyük bir emek harcadığı partisinin ideolojik-politik çizgisine büyük bir güven duyuyor, bunu her vesileyle dile getiriyordu. Onu bir devrimci olarak güçlü kılan da temelde buydu. Marksist bakış açısını içselleştirmiş, Marksizmin devrimci özünü ve yöntemini kavra-

mış bir partiyi devrim davasının en büyük güvencesi sayıyordu.

İçinden geçilen sürecin olumsuz atmosferiyle bağlantılı olarak partinin gelişme süreçlerinde yaşadığı zorlanmaların geçici olduğunu, partinin çok sağlam bir zemine bastığını, devrimci değerler planında çok farklı bir yerde durduğunu, geleceğin partimizde temsil edilen proletarya sosyalizmine ait olduğunu vurgulayan konuşmalarını dinleyenler, genellikle genç devrimcilerin dışa vurabildiği devrimci coşku ve heyecanın yanı sıra, bilinçli ve deneyimli bir devrimcinin özgüvenine de tanık olmuşlardır.

Miting, panel, anma vb. kitle etkinliklerinde yaptığı konuşmaların, umutsuzluğu, yılgınlığı, tasfiyeci savrulmaları hedef alan, devrimci olanı sahiplenen ve devrimci çıkış yolunu gösteren konuşmalar olarak ilerici ve devrimci çevrelerin dikkatini çekmesi de şaşırtıcı değildir.

Devrim mücadelesinin emekçisi!

Devrimcilik bilinç işidir, inanç işidir ama devrimcilik bunlarla birlikte bir emek işidir. O kelimenin gerçek anlamında devrim mücadelesinin bir emekçisiydi. Her zaman proletaryayı temsil eden bir devrimci olarak emeğini en ileri düzeyde ortaya koydu.

12 Eylül yenilgisinin ardından proletarya sosyalizmini temsil eden bir hareketi var etmek, yalnızca ideolojik-politik açıklıkları değil, sonuçlarını kısa vadede almanın kolay olmadığı zorlu bir pratik çabayı, yoğun bir emeği gerektiriyordu. Bu sürecin güçlükleri, bu nedenle birlikte yola çıktıkları devrimcilerin yarı yolda kalması, onda hiçbir zaman zayıflık yaratmadı. Çünkü o, komünist hareketin ulaştığı ideolojik-politik açıklıklara büyük bir güven duyuyor, ama bunun kendi başına yeterli olmadığını, mesafe almanın hem soluklu bir bakışı hem de büyük bir emeği gerektirdiğini biliyordu. Yarım asırlık devrimci yaşamında hep buna uygun davrandı ve büyük bir fedakârlıkla bunun gereklerini yerine getirdi.

Büyük-küçük, partinin çok yönlü ihtiyaçlarını karşılamayı her zaman asli işi olarak gördü. Hiçbir zaman, artık biraz da başkaları omuzlasın demedi. Parti yayınlarına düzenli katkı yapmak, parti açısından özel önem taşıyan pek çok işin sorumluluğunu üstlenmek, tüm kitle etkinliklerine, mitinglere, panellere vb. katılmak, genç yoldaşlarıyla birlikte gazete satışına çıkmak, bildiri dağıtmak, stand açmak, değişik bölgelerin bağış kampanyalarına destek sunmak, parti çeperinde yer alan insanların özel sorularıyla ilgilenmek vb., tüm bunlar onun her zaman bir parti emekçisi olarak büyük bir sorumlulukla yerine getirdiği işler oldu.

Devrimci olanı sahiplenmek!

Hiçbir darlığa düşmeden, devrime, devrimci olana dair ne varsa sahip çıkan bir devrimciydi. Bu onu karakterize eden en önemli niteliklerinden bir diğeriydi. Parti açıklamasında yapılan "bir partiye sığmayan devrimci" tanımının gerisinde aynı zamanda bu var.

Her zaman devrimci ve sol hareketteki gelişmeleri yakından izlemiş, sadece devrimci çizgide ısrar edenlerle değil, tasfiyeci savrulmaları yaşayan hareketlerin saflarındaki devrimcilerle de ilişkilerini sürdürmüş, deneyimli bir devrimci olarak onları hep uyarmaya çalışmıştı. İdeolojik-politik plandaki ayrımlar ne olursa olsun, davasına inanan samimi devrimcilere yoldaşça bir sıcaklıkla yaklaşır, verdiği güven sayesinde onlarla saflarında yaşanan sorunları tartışma imkanı bulur, bunu onları zayıflatmadan, büyük bir sorumluluk duygusuyla yapardı.

Saflarımızdan geriye düşmüş olsalar da devrimle gönül bağlarını koparmayanlara karşı tutumu da farklı değildi. Sadece geçmişte devrim davasına emek verdikleri için değil, şu ya da bu nedenle örgütlü mücadelenin dışına düştükleri halde geçmişleriyle manevi bağlarını koparmayanlarla ilişkilerini sürdürmek de Sinan yoldaşa özgüydü. Ve bu tutumu, aynı zamanda onla-

ra devrimci mücadeleye emeklerini mümkün mertebe katmaları çağrısıydı da.

Anısı partinin mücadelesinde hep yaşayacak!

O her zaman bir devrimci olarak yaşadı ve bir devrimci olarak yaşamını noktaladı. "Bir partiye sığmayan" bu soluklu ve emektar devrimci, buna uygun bir sahiplenmeyle sonsuzluğa uğurlandı.

Bütün bir yaşamını anlamlandıran devrim davasını ilerletilebildiğimiz, partimiz bunun gereklerini yerine getirebildiği sürece, o hep bizimle birlikte yaşayacak. Yoldaşlarımız ve parti saflarına katılan yeni güçler onun yaşamından, emekçi kimliğinden, davasına bağlılığından öğrenerek güçlenecek, partimiz onun gibi devrimcilerin emekleri sayesinde yolunu yürüme başarısını gösterecek.

İki dava insanı olarak yürüdük yolumuzu...

Eşinden, can yoldaşından...

Sevgili Sinan,

Yarım asırlık bir yoldaşlığın ardından, hele de seni yitirmişken ne söylenir, nasıl anlatılır çok bilemiyorum. Bildiğim tek şey yarım yamalak da olsa bir şeyleri söylemem gerektiği.

Sen daha 23 yaşında bir üniversite öğrencisi ama aynı zamanda bir halk önderi, ben ise 21 yaşında ilkokul mezunu bir köylü kızı... O günün koşullarında sevdik birbirimizi. Yine o koşulların bizlere dayattığı hayatın içinde dimdik durmaya çalıştık.

Kolay şeyler yaşamadık, bilenler bilir. Ama yılmadık, iki dava insanı olarak yürüdük yolumuzu. Ayrıntıların içinde hiçbir zaman

boğulmadık. Evimizi, yüreğimizi, emeğimizi, daha da ötesi kendimizi devrim davasıyla bütünleştirdik. Bizim için yoldaşlık ilişkisi bilindik herşeyin ötesinde en belirleyici olandı. Çok zorunlu olmasa resmi nikahımız da olmayacaktı. 12 Eylül'ün zindanlarında seninle görüşmek ve ilk çocuğumuzu görebilmen için yerine getirdiğimiz bir formaliteden ibaretti.

Yaşadığımız zorluklar, ayrılıklar, beklemeler ve kavuşmalar hayatımızın doğal ve olağan bir parçası haline geldi. Devrim davasının öncelikleri yaşamımızı belirleyen en temel şey oldu. Aramızdan ayrılmış olsan da bu değişmeyecek ve hep böyle kalacak. Yokluğunda daha çok zorlanacağız, bu çok kesin. Yüreğimin içine sakladığım acına tutunacak, partime, yoldaşlarıma ve çocuklarımıza sımsıkı sarılarak, her zaman yaptığımız gibi bunun da üstesinden geleceğiz. Ne acılar ve kayıplar yaşadık. En iyilerimizi yitirdik ama yılmadık. Bundan sonra da öyle olacak. Çünkü biz bir davanın insanlarıyız; bitmemiş, kapanmamış bir hesabımız var.

Kusursuz değiliz, olamayız, çünkü insanız. Bizlerin de kusurlu davrandığı zamanlar illa ki olmuştur. Ama önemli olanın her zaman ayağa kalkmak ve mücadele etmek olduğu gerçeği rehberimiz oldu.

Ola ki bilmeden kırdıklarımız, incittiklerimiz olmuştur. Ama ne anlam ifade eder ki, yitirdiklerimizin yanında kırılmak ya da incinmek? Aslolanın ne olduğunun farkında olanlar buna takılmaz, yaşamın küçücük ayrıntılarında boğulmazlar. Biz her zaman öyle yaptık, iyi ki de yaptık ve yapmaya da devam edeceğiz.

Seni anlatmaya kalksam eksik bırakırım diye korkuyorum. Yeterince anlatamam seni kelime hazinemle. Yaşadığın stresleri, sıkıntılarını ve çırpınışlarını anlatmaya kelimelerin gücü de yetmez. Ağız dolusu kahkahalarını, esprilerini ve hele de o güçlü hafızanı... Ya senin o ince yüreğine ne demeli... Tükenmeyen bir pozitif enerjiye sahiptin, insanlara karşı hep sevgi doluydu yüreğin. Yerin şimdi koca bir boşluk. Sanma ki sadece benim ya da

bizim için... Dokunduğun her insanın hayatında koca bir boşluk bıraktın. Evet, senin bir yanın Sinan, bir yanın Tahsin Hoca, bir diğer yanın da boşuna Karadayı değildi.

Sevgili eşim, yoldaşım,

Şimdi geriye dönüp baktığımda görüyorum ki, ne çok şey biriktirmişiz bu hayatta. Yokluğunda iki çocuk büyüttüm, senin yokluğunu çok hissettirmeden... Devrimci yaşamın içinde senin yoldaşın ve eşin olduğunu hiç aklımdan çıkarmadım, elimden gelenin en iyisini yapmaya çalıştım. Ne kadar becerebildim, bunu da en iyi partimiz ve yoldaşlarımız bilir.

Senin biriktirdiklerini anlatmaya ne hafızamın ne de dilimin gücü yeter. Ancak bir şeyi söylemeden geçemeyeceğim. Geçmişte yıllarca yan yana yürüdüğümüz, birçok şeyi paylaştığımız, yoldaş diye bağrımıza bastığımız kimi soysuzların senin ölümün karşısındaki sessizliklerini hiçbir zaman affetmeyeceğim. Oradan bile duyuyorum seni; boş ver, değmez diyorsun! Belki de sen haklısın ama bil ki çok kırgınım.

Sevgili yoldaşım, canım,

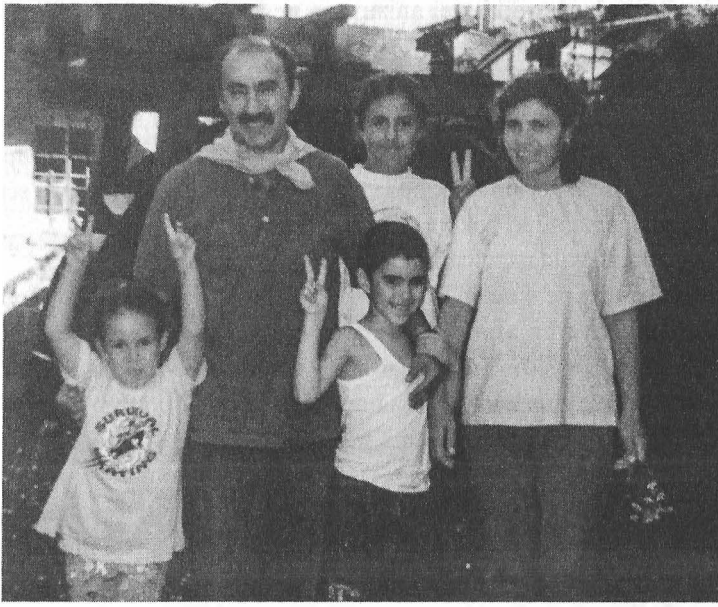
Benimki ne sıradan bir aşk ne de eşini kaybetmiş bir kadının acısı. Ben yarım asırdır yanında, arkasında yürüdüğüm can yoldaşımı yitirmişim. Hıçkırıklarım düğümlense de boğazımda, söz verdim sana, metanetli olacağım. Bazen zayıf davranıp kendimi koyuverdiğim de oluyor ama insanız be Sinan! Bunu da en iyi yine sen anlarsın.

Evimizde yine bir merkezi gece öncesinin telaşı ve stresi var ama seninki gibi değil. Bazen yoldaşların "şimdi sırası mıydı Sinan" dediklerini duyar gibiyim.

Belki sensiz tökezleyeceğiz, boşluğunu doldurmak hiç de kolay olmayacak ama yolumuzu yürümeye devam edeceğiz. Bize emanet ettiğin Kızıl Bayrak düşmeyecek yere. Çocuğumuz gibi baktığımız, büyüttüğümüz partimiz daha da büyüyecek, serpilecek.

Sen rahat uyu yoldaş, emanetin emin ellerde olacak.

Hani iftar vaktine yakın susar ya insan
Yokluğun o denli yakıyor beni.
Söyle ne zaman okunur bu ezan.
Bir yudum su gibi özledim seni...
Can Yücel

Teslim Demir'in (Sinan Hoca) anısına...

Bir dava insanı!

B. Nadir

Yattığı odanın kapısını usulca araladım ve göz ucuyla baktım. Xece'siyle göz göze geldik. Yorgunluk ve uykusuzluktan, belki de gizlice ağlamaktan, gözleri kan kırmızıydı. Bakışlarına daha önce izine hiç tanık olmadığım bir tür çaresizlik sinmişti. Yürüdüğü yolu kolaylaştırmak için bugüne dek hep çabaladım, ilk kez engel olmak istiyorum, gitmesin istiyorum, fakat engel olamıyorum, der gibiydi.

Yatağa yaklaştım. Elini tuttum, eğilip öptüm. Bu kez sesimi biraz yükselterek, "Sinan" dedim. İrkilir gibi oldu. Gözlerini açmaya çalıştı. Sağ gözü hafif aralanır oldu, gücü yetmedi, kapak geri düştü. Duydun mu diye seslendim, zorlandı ama başını azıcık oynattı.

Doktora döndüm. Sormaya fırsat vermeden, "aslında süreç tamamlandı. Fakat inanılmaz bir iradeyle yaşama tutunuyor. Şaşırtıcı bir inatla direniyor" diye özetledi durumu. Hıçkırığımı tutmaya çalıştım, cama dönüp dışarı baktım. "Şaşırtıcı" sözcüğü aklıma takıldı. O kimi şaşırtmadı ki, dedim kendi kendime.

Dışarı bakarken, yıllar önce yaptığı bir şaka geldi aklıma. Henüz çok genç ve çok da toy bir devrimciydim. İstanbul'a ilk gelişim ve hocayla otobüste Boğaz Köprüsü üzerindeyiz. Birden

döndü ve "Dersim'e döndüğünde Kuzo'ya 'üç adımdan daha yakına yaklaşma, henüz Boğaz Köprüsü'nden bile geçmiş değilsin' diyeceksin" demişti.

Şimdi yaptığı da böyle bir şaka olmalıydı. Ya da ben böyle olmasını istiyordum.

Bir önceki hafta ziyaretinden ayrılırken ne öpmüştü ne de öptürmüştü. Bana ne çok umutlu ne de tümüyle umutsuz izlenimi vermişti. Teşhis yeniydi. Kendini iyi hissediyordu. Birkaç gün öncesine kadar sanki normal yaşamındaymış gibi davranıyordu.

"Geleceğim", demişti. "Sizin oralara uzun bir ziyaret yapacağım. Hem sonra o toplantıyı yapmamız lazım. Kaç yaşındaydı, kaç kilo çekerdi, şimdi hatırlamıyorum. Fakat o koyun geri gidecek." Üstümüze sinen kasvetli havayı yine kendisi dağıtmıştı.

Tamı tamına 41 yıl önce yine bir sonbahar günü tanımıştım kendisini. Buna, genç ve toy bir devrim sempatizanı olarak, örgütlü siyasal mücadeleye gözlerimi onunla açtım da denebilir. Siyasal ve manevi hazzı bir ömre bedel olan Dersim'deki dört yılımı onunla, onun yol göstericiliğinde geçirdim. Kardeşlerimden hiçbiriyle bu kadar yılı paylaşmadım. Hiçbiriyle bu kadar yakın da olmadım.

Dersim'de onunla yürümüştük. Bizi hiç hayal kırıklığına uğratmamıştı. Önderdi, "şef"ti ama bizden biriydi. Önder ve şef olduğunun elbette farkındaydı. Fakat köylü ile köylü, öğretmenle öğretmen, öğrenci ile öğrenci ve çocukla çocuktu. Sanırım tam da bu nedenle herkesin sevgilisiydi.

Birileriyle kavga ettiğine hiç tanık olmadım. Gerek duyduğunda, anlayana misali eleştirisini esprilerinin içine serpiştirir, gerilime girmezdi.

12 Eylül'den sonra yazık ki seyrek görüştük. Darbenin ertesinde Dersim'den ayrılmıştım. Yine de bir yolunu bulmuş, iki-üç kez görüşmüştük. Onu görmek bana çok iyi geliyordu. Son görüşmemizde, *Denge Soreş*'te "bir sayfa gençliğin olacak, haberin olsun" demişti.

Yakalanmadan hemen önce Altun'un Ankara'da olduğunu duymuş, bir yoldaşımla ziyaretine gitmiştik, belki Hoca'yı da görürüz umuduyla. Olmadı. Hoca yoktu. Bir hafta sonra İstanbul'da yakalandım. Hoca'nın da yakalandığını üç ay sonra, Elazığ'da tutuklandığım günün akşamı hapishanede öğrenecektim. Gerçi işkencecilerden biri bir ara "Pirinizi yakaladık, şimdi gelsin de Enver Hoca sizi kurtarsın" demişti. Ben doğrusu daha önce yakalanan Sarı'yı kastediyor sanmıştım.

Elazığ'da işler umdukları gibi gitmedi. Avukat "Bu celsede çıkarsın" demişti. O celse hiç olmadı. "Heyet hastaydı". Üç gün sonra ana davaya dahil edilmek üzere İstanbul'a getirildim. Sanırım iki ya da üç ay sonra da, Metris'ten kaldığım cezaevine sevkedilen bir tanıdığı ile, son derece iyi kamufle edilerek gönderdiği ilk mektubunu aldım. Dava başlayana kadar da sadece selam gönderdik birbirimize.

O üç sayfalık mektuba o kadar çok şey sığdırmıştı ki, bir tek sağlığına dair fazla birşey yoktu içinde. Körpe Sultan'ın katledilişinin ne kadar canını yaktığını yazmıştı. Sancar'ın, Veli'nin, Komer'in, Yusuf Dal ve Metin'in ve elbette kardeşi Hıdır'ın içinde yarattığı acıyı, kanayan yarasının derinliğini, babasının ölüm biçiminin yarattığı sarsıntıyı, annesine dair duyduğu derin hüznü ilk o mektubu okuduğumda farketmiştim. Hoca'yı bir başka yanıyla tanıyordum.

Geçmişi elbette unutamayız, fakat geleceğe bakmamız lazım, diye vurguluyordu. Memleketimizde "aile" ayakta diyordu. "Orada kökü derinlerde bir ağacız artık, birşey olmaz, emin ol. Biz geniş bir aileyiz. Güveneceğimiz dağlar var. İmkanın olursa K'ya ilet, kardeşler, özellikle genç kardeşler, Dersim'den çıkıp ekmeklerini kazanacakları büyük kentlere gitsinler. Ekmek artık büyük kentlerde. Verimi belli topraklar bize gelecek güvencesi sağlamaz. Kaldı ki alacağımızı da zaten almış bulunmaktayız" diye de eklemişti.

Hapishane çıkışından ancak birkaç yıl sonra yeniden buluşa-

bildik. Yeni bir yola girmişlerdi. Koluna girdim ve birlikte yürümeye devam ettik. Sıfırdan başlamak gibi bir şeydi bizimki. Benim uzun süren tereddütlerim oldu. Koca bir gücü, geçmişte emeklerimizle yarattığımız birikimi, hareketi yıkıma götüren ve önemli bir kısmının artık devrim davası kalmamışlara bırakıyorduk.

O farklı düşünüyordu. Eskiye takılıp kalmak istemeyenler zaten ileri çıkacaklardı. İleri çıkanlarla da yollarımız birleşirdi. Fakat o eski birikim üzerine yeni bir kültür yaratılamazdı. Eğer eskiye takılır kalırsak, o eski bizi yolumuzdan alıkoyar ve kendine benzetir, o zaman da çıkışımızın bir anlamı kalmazdı. "Hareketi" diyordu "proleter bir sınıf temelinde yeniden var etmek çok zor ve çok meşakkatli bir iştir, bu açık. Bu alanda geçmiş birikim ve deneyimimizin olmaması işi daha da zorlaştıracaktır. Evet Dersim'de öğrenci ve köylüleri örgütlemeye benzemeyecektir. Ama bir kez oraya yerleşirsen, işler Dersim'dekinden de kolay olacaktır, inan" diyordu.

Tereddütlerimi tümüyle yok etmemişti. Yine de Dersim'de gençler olarak birbirimize söylediğimize uygun davrandım: "Hoca bu. Bir şey söylüyorsa bir bildiği vardır."

12 Eylül yıkımını Sovyetler Birliği'nin dağılması izlemişti. Türkiye'de kirli savaş yıllarıydı. Yani şovenizm ve ırkçılığın tırmandığı bir dönem. Her cepheden neo-liberal saldırılar tasfiyeci rüzgarı besliyor, yasalcılık moda oluyor, Denizler'in bıraktığı ihtilalci miras artık demode sayılıyordu. Proletarya devrimi mi? O da ne? Hayal dünyasında mısın! Dersim'de alışkın olduğumuz kardeşliğin, yoldaşlığın, "Yarin yanağından gayrı her yerde, her şeyde, hep beraber" demenin değil, 12 Eylül generalleri ve Özal politikalarının ürünü yabancılaşmanın ve dostuna kazık atanın prim yaptığı yıllar.

Duyarlı yeni kuşak gençlik, yükselen Kürt hareketinin cazibesinin etkisi altındaydı. Kopulan geleneğin temsilcileri ise, tapulu arazilerine gecekondu yapılmış mülk sahipleri misali, tam

bir dayanışma içinde ve aynı ağızdan "Troçkistler", "bölücüler", "Kara şıh dolaşıyor" diyerek, kimi daha da düşerek, "zübük" vb. lümpen bir jargon eşliğinde, ideolojik-siyasal muhtevası olan herşeyin üstünü itinayla örtüp, her türlü yolu mübah görerek boğmaya çalışıyorlardı. 12 Eylül yıkımıyla hesaplaşmaktan kaçanlar, bu yıkımın nedenlerini irdeleyen ve ilerlemek isteyenleri hedef tahtasına oturtmuşlardı.

Yani her taraftan tam bir kıskacın içindeydik. İğne ile kuyu kazmak bile denilemezdi yaptığımıza. Ama o umursamıyordu, duydukları karşısında tebessüm ediyordu yalnızca. Dıştaki basınç içte etkisini gösterip sivri oklar yine ona yöneldiğinde, "Paslı kelepçeler vız gelir bize" demiş geçmişti.

Kopulan gelenek dedim yukarda. Bu tabloyu tam anlatmıyor aslında. Buna belki bir-iki önemsiz istisna dışında sol gruplar demek daha doğru olur. Yapılanın tam anlaşılabilmesi için bir örnek vermek gerekiyor. Düşünün, bu aynı dönemde devlet sizi alıyor, günlerce işkenceden geçiriyor ve nihayetinde zindana atıyor. Tutsak olanların ezici bir çoğunluğundan daha eski bir devrimcisiniz ve 12 Eylül'ün işkence ve zindanlarından da geçmişsiniz. Fakat siz yeni bir hareketin mensubusunuz diye mevcut sol gruplardan hiçbiri kaldıkları koğuşlarda yer vermiyor. Cezaevi idaresine kalan tek şey, sizi adlilerin olduğu bölüme göndermek oluyor. "Bu olamaz, oraya yalnızca cesetlerimizi atabilirsiniz" deseniz bile, idare "Bunu arkadaşlarınıza anlatın" diyor ve ekliyor "Sizi siyasi görmüyorlar." "Ölüm orucuna yatacağız ve sizi protesto ettiğimizi kamuoyuna duyuracağız" diye ilan ettikten sonra, böyle bir skandalı göğüsleyemeyeceklerini anlayınca size lütfen bir koğuşta ranza veriyorlar. Niye? Neden zindan içinde zindan? Ne adına? Bu akıl dışı davranışın mantığı ne? Bir bu yapılanı düşünün, bir de Mahirler'in Denizler için kendilerini feda etmelerini... Devrimci ve aynı anlama gelmek üzere insani değerlerden ne zaman, ne kadar ve nasıl uzaklaşıldığını anlarsınız. Bunu daha çok da yeni dönemin devrimci kuşakları için belirtiyorum.

Kısaca özetlemeye çalıştığım bu koşullar altında çok zor, çok bunaltıcı ve çok yıpratıcı bir sürecin ardından, çok sevdiği o ifadeyle "yeni kimlik, yeni kişilik, yeni kültür" vücut bulmuş, Ümitler, Habipler, Hazallar süreci omuzlamaya başlamıştı. Büyük bir bölümü hâlâ çok genç olmakla birlikte geleceği omuzlayacak düzgün devrimciler vardı artık. Hareket nihayet bir eşiği aşmıştı. Yok olacak denilen hareket, bunu diyenlerin devrimci olarak yok oldukları o süreçte kendini var etmişti.

Artık çocuklarımızı görebilecektik. Nasıl büyüdüklerini bilmediğimiz çocuklarımızı! Beş yıl sonra yeniden yüz yüze geldiğimde bana ilk heyecanla sarılan, sonra "Hayatımda yoktun, belli ki gelecekte de olmayacaksın, sen iyisi yine yoldaşlarına git" diyecek ve bir daha da bana yüzünü dönmeyecek olan oğluma. Sinan'ın oğlu da ikinci gün annesine "Anne bu adam kim, bu ne zaman gidecek?" diye soracaktı. Yıllar sonra bizi gören çocuklarımızın tepkisi böyle olmuştu. O daha şanslıydı çünkü Altun gibi bir kaya vardı arkasında. Son nefesini verdiğinde baba oğulla, oğul da babayla gurur duyuyordu. Ne mutlu!

***

O zorlu yıllar elbette sorunlar da biriktirmişti. Belki çok kestirme bir yola zorladım veya derdimi anlatamadım. Belki başka bir şey. Bunun gelinen aşamada bir önemi yok.

Bir yol ayırımına geldiğimi uzun bir orman gezisinde ilk ona dillendirdim. Kalırsam, kendimi tanıyordum, bu hiç kimse için iyi olmayacak, bir didişme süreci anlamına gelecekti. Didişmenin nasıl sonuçlara yol açtığını deneyimlerimizle biliyorduk. İç süreçlerimizden birini ona örnek olarak vermiştim. Sonu olmadığını önden bildiği bir yola, üstelik hiçbir biçimde güven duymadığı kişilerle işbirliği yaparak girmiş ve bu bizim koşullarımızda koca bir tahribat yaratmıştı.

Oysa ben bu hareketi önemsiyorum. Kolektif emeğin olduğu bir dava bu, zarar görmemeli. İnsanlar bu dava için ölüyor, işkence görüyor ve yıllarca hapis yatıyorlar. "Benden sonrası tu-

fan!" demek, devrime emek vermiş, bu uğurda bedeller ödemiş, kendi emeğine ve birlikte yola çıktığı insanlara saygısı olanlara yakışmaz. Biz daha ilerisini yaratacağız deyip iki gün sonra nedamet çukuruna yuvarlananları da biliyoruz. Kontrolsüz bir rüzgara kapılıp savrulmaktansa, inançlarını kalbine gömerek adam gibi kenara çekilmeyi bilmek gerek.

"Ben" demişti, "senin gibi bakmıyorum. Bütün kritik süreçlerde, ne düşündüğümden bağımsız olarak, hep davadan ve partiden yana oldum." Sonra bir an gözlerimin içine bakmış "Büyük hata yapıyorsun" demiş ve başka da bir söz söylememişti. Doğrusu o bir tek cümlede kendini çok iyi anlatmıştı.

"Bütün kritik süreçlerde, ne düşündüğümden bağımsız olarak, hep davadan ve partiden yana oldum"! Çoğumuzun anlamakta zorlandığı, hatta kimilerinin bunu kişisel yıpratma malzemesi olarak kullandığı böylesi tutumlar, onun bir dava adamı olarak güncel ya da dönemsel olayların çok üstünde bir bakışa sahip olmasıyla ilgiliydi. Kimseyi incitme niyetinde değilim. Demek istediğim, devrimci ile dava adamı arasında bir ayırım çizgisi var. Biz elbette büyük bir içtenlikle devrimcilik yaptık. Ama onun omuzlarında bir dava vardı. Fark bu. Bu farkı onun bütün siyasal yaşamında görmek mümkün. Dersim pratiği, PKK ile yaşanan çatışmalı süreçteki tutumu, cezaevi yaşamı, TDKP'deki yaşamı ve kopuşu, EKİM süreci ve de insanlarla ikili ilişkilerinde hep bu aynı kişiliği görürsünüz.

İlişkimize burukluk, belki ifade edilmemiş bir kırgınlık girdi fakat bir kez bile arkasını dönmedi bana. Bir kez bile kapısını kapatmadı. Yolu düştüğünde ziyaret etmemek, hal hatır sormamak gibi bir tutuma girmedi. Bu onun yalnızca bana karşı tutumu değildi. Bu onda bir kültür, bir davranış çizgisiydi. Karşı tarafa geçmediği müddetçe kimseye arkasını dönmez, kimseden kaçmazdı, geçmişte kendisi hakkında olmadık laflar etmiş olsalar bile.

Yaşamı söz konusu olduğunda kişi olarak kendi ihtiyaçları yoktu sanki. İki yıl önce birlikte Paris'e giderken, ayakkabıların-

dan tekinin yırtık olduğunu içim kanayarak farketmiştim. Ayakkabı almak için bir mağaza aramış o an bulamamıştık. Verilen parayı ayakkabı almak yerine o yine partisine aktaracaktı. Birkaç hafta sonra kendisini yine aynı yırtık ayakkabıyla görünce şaşırmış, sitem etmiştim. O ise sadece gülümsemişti.

Herşeyi ile devrime ait olan bu büyük insan artık son yolculuğuna çıkacaktı. Oysa bende onunla vedalaşacak güç yoktu. Kendimi dışarı attım.

***

Hastane koğuşu arı kovanı gibi... Yoldaşları, dostları, sevenleri çırpınıyor birşeyler yapmak için. Ne kendisi kabulleniyor durumu ne de sevenleri. Henüz çok erken... Yapacakları var...

Devrim zafere ulaşacak ve hemen ardından "Keçilerimi alıp köye çekileceğim" diyordu. Bunu hiç de köy özleminden değil, fakat geçmiş devrim deneyimleri ışığında, devrim sonrası dönemin bürokrasi tehlikesinden duyduğu tedirginliği dile getirmek için söylüyordu.

Örgütlü siyasal yaşama onun yol göstericiliğinde gözünü açmış biri olarak avazım çıktığınca bağırmak geldi içimden. "Kalk" diyecektim, "kalk ve bir kez daha şaka yaptığını söyle bize." Henüz doyamadık sana. Hatırlıyor musun? Dersim'deyken canımız sıkılsa, moralimiz bozulsa, bir yolunu bulur sana koşardık. "Türkü söyleyerek" de yanından ayrılırdık, moral tam ve motivasyon en üst seviyede olurdu.

Hep derdik ki, Şener Şen çok şanslıymış; Tahsin Hoca meslek olarak tiyatroyu seçseydi, Şener Şen emekli bir öğretmen olarak yaşamını tamamlardı. Üstelik Şener Şen'in yaptığı roldü, Hoca ise tümüyle doğaldı. Alınacak mesajı muhatabına bırakan, nükteli esprilerle bezenmiş eleştiriler o kadar doğal çıkardı ki ağzından, muhatabı incinme gücü bile bulamazdı.

Yazık ki o artık aramızda değil. Çocuklarına ve Altun ablaya söylediğim gibi, onu kaybetmenin acısı ne kadar derin ise, onu tanımış olmanın ve kardeşlikten öte bir bağ kurmuş olmanın ben-

deki mutluluğu da o kadar yüksektir. Bunları söylerken binlerce insanın duygularına tercüman olduğumdan da eminim.

Türkiye devrimci hareketi Sinan Hoca'sını adına layık uğurladı. Törendeki katılım ve yapılan konuşmalar, bu gerçeğe yeterli açıklıkla tanıklık ediyor. Bir tek, bir zamanlar Kara'nın yol arkadaşları olan ve bugün artık derinlere batmış kimileri, onun ölümünü de suskunluk fesadıyla karşıladılar. Sinan'ın hayat arkadaşı Altun yoldaşı, bu rezilliğe isyan etmiş, "Geçmişte yıllarca yan yana yürüdüğümüz, birçok şeyi paylaştığımız, yoldaş diye bağrımıza bastığımız kimi soysuzların senin ölümün karşısındaki sessizliklerini hiçbir zaman affetmeyeceğim" diye yazmış.

Devrimcilerin Altun ablası, sen Sinan gibi metin ol. Onun dokunduğu herkes ona karşı son görevini yaptı. Biz, törene gelemediği için kahrolanları da, haberi aldıklarında fenalık geçirip günlerce uyuyamayanları da, ağlamaktan düğümlenen boğazlarından sözcük çıkamayan sayısız eski yoldaşı da biliyoruz. Sözünü ettiklerimizin bir bölümünün hâlâ da EMEP'le bir biçimde gönül bağları olduğunu belirtmeye gerek bile yok. Gerek yurtdışı ve gerekse İzmir'deki törene ilişkin suskunluk fesadının gerisindeki o bayağılık kokan kör kinin sadece senin sözünü ettiğin "soysuzlar"a ve yalaka tayfasına özgü olduğunu da görmek gerek.

Her türlü devrimci değeri 12 Eylül işkencecilerinin postalı altına serenlerin, yetmemiş olmalı hapishanede örgütlerden oluşan konseyi düşmana vererek kendi yoldaşlarını bile utançtan yerin dibine batıranların, bütün bu utançlara rağmen her nasılsa çöreklendikleri koltukları neredeyse çeyrek asırdır koruyanların, her zaman ve her yerde bir devrimci gibi yaşayıp davrananlara karşı başka türlü davranmaları beklenemezdi. İnan bana, bu orta sınıf aristokrasisinin devrime duyduğu kindir.

Ben asıl o saflarda bulunup da Sinan'ı yakından tanıyanların nasıl olup da bu bayağılığa sessiz kalabildiklerine şaşırıyorum.

Sinan'ın Altun yoldaşı, sen rahat ol. Onların bu tutumu Kara karşısında duydukları ölçüsüz eziklikten geliyor. Bu kez onun

ağırlığı altında gerçekten ezildiler.

***

Dersim'e çok şey verdin, Dersim seninle bir başka oldu, bu deneyimi yazmalısın demiştik ona. O ise gülümseyerek, "Biz Dersim'i birlikte yarattık" diyerek yanıtlamıştı bizi.

Dersim'in hocası bir daha Dersim'e dönmeyecek. Dersim ise, tıpkı 1981'deki gibi, ne kaybettiğinin henüz farkında değil sanırım.

Proletaryanın başkentlerinden birine, İzmir'e kendi isteğiyle gitti. Olsun! İzmir'le Dersim kardeştir. Hıdır ile Hazal'ın, Habip ile Hıdır'ın kardeş oldukları gibi.

Hem bakarsınız İzmir Sinan'ı kazanmış olmasının hakkını verir. Kim bilir!

Sinan yoldaşa veda değil, "Merhaba!"

Sinan yoldaşı ölümsüzlüğe uğurladık. Naaşını omuzlarımızda, bilincini yumruğumuzda, acısını ve öfkesini yüreğimizde, özünü, yani partimizi bayrağımızda taşıdık.

Gözlerimizdeki yaş ile sonsuz karşılaşmanın ve tesadüflerin ayırdında tarihimize sımsıkı sarıldık. Yoldaşın sonsuzluğa uğurlanışı, geçmiş ile gelecek arasında kurulan bir köprüydü. Dokuz aylık Deniz'den 90 yaşındaki anaya, sokaktaki kedilerden naaşın üzerindeki karanfillere dek sonsuz gurur ve hüznü beraber taşıdık. Ölüm ve yaşam bütün ihtişamı ile yoldaşa duyduğu derin saygıyı gösterdi.

Yoldaşın gözü arkada kalmayacak, buna hiç kuşkumuz yok! Komünistler için tarih bilinci ne ise, insan için emek ne ise, doğa için diyalektik ne ise yoldaşımızda cisimleşen, vücut bulan ve bize aktarılan da odur. Biz genç komünistlere devrettiği parti bayrağına sımsıkı sarılıyoruz.

Dersim'in dağlarından fabrika havzalarına, "Tahsin Hoca'dan" "Karadayı"ya; Sinan yoldaşa uzanan süreç bir tarihtir. EKİM'in ve TKİP'nin, yani partimizin kurucularındandır yoldaş. Kurucu olmak, dümdüz bir yolun yolcusu olmak değildir. Yoldaşın parçası olduğu hareketimiz bilinçli bir tercih ve bin bir emeğin ürünü olarak devrimci kalmıştır.

Biz genç devrimcilerin mücadele içerisinde karşılaştığımız ilk saldırı şu sözlerle belirir: "Şu yaşını bir geç de gerçek yaşamla tanışınca görürsün. İşini eline al, yine mücadele edersin..."

Yoldaşımız gerçek bir hayat yaşamış, dövüşerek düşmüş, "ayakta ölmüştür." Dosta ve düşmana, her şeye inat bu yaşa kadar da devrimci yaşanabildiğini göstermiştir. Hem de "sözde devrimcilik" değil, devrimci bir partinin profesyonel bir kadrosu olarak... Devrimciliğin olmazsa olmazı olan örgütlü yaşamı sürdürerek... Yoldaşın yaşamından ve dolaysız olarak partimizin tarihinden öğrenecek çok şeyimiz var. Davaya sarsılmaz bağından, örgütçü yanından, militanlığından, mütevazi kişiliğinden, görev adamı olmasından, partiyi büyütmek için maddi ve manevi her türlü çabasından... Yoldaşın hayatı biz genç komünistler ve mücadele içindeki her bir insan için eğitici ve dönüştürücü olacaktır. Şimdi bizlere düşen, yoldaşın ölümsüzlüğü ile bizlere bıraktığı şey, parti ile bütünleşmek ve partiyi büyütmektir.

Veda etmiyoruz! Yoldaş söylediğimiz her türküde, zorlandığımız her anda ve güldüğümüz her anıda ve dahası, işçi sınıfını iktidarı almaya taşıyacak en küçüğünden en büyük eyleme dek bizimle olacak. Mücadeleye katılan, ileriye atılan her bir yeni yoldaşı sıcak gülümsemesi ile sarmalayacak ve heyecanla üzerine titreyecek. Geçmişin devrimci değerlerine duyduğu hassasiyeti gelecek her bir anda ve insanda yaşatacak.

Ne mutlu bize ki, bu topraklarda Sinan yoldaş gibi fedakar devrimcilerin emeğini geleceğe taşıyacak partimiz var. Partimiz yaşadıkça yoldaşlarımız ölümsüzdür! Bu tarihsel eylemin ve büyük bir ailenin parçası olmak Sinan yoldaş ile hiç ayrılmamaktır. "Gelecek mutlak bizimdir!"

Sinan yoldaş ölümsüzdür!

Yaşasın TKİP!

Genç Komünistler

Sinan yoldaş kavgamızda yaşayacak!

Enternasyonal EKK olarak bizler yoldaşımızın yolundan yürüyecek, her türlü sömürü ve baskıya karşı devrim ve sosyalizm mücadelesini yükselteceğiz.

Türkiye işçi sınıfı, devrimci hareketi ve Türkiye halkları kalbi hep devrim ve sosyalizm için atan bir önderini, bir devrim işçisini yitirdi.

Sinan yoldaş, devrim ve sosyalizme sarsılmaz inancın ve partisine sonuna kadar bağlılığın cisimleştiği bir öndere ve devrim işçisine, yani tam da kendisine yakışır bir anmanın ardından, yoldaşları, devrim dostları, devrimci dostları tarafından, o hiç elinden düşürmediği orak çekiçli bayrağına sarılı olarak, kızıl karanfiller, sloganlar ve alkışlar arasında ülkesine gönderildi.

Doğup büyüdüğü, devrimci mücadeleye atıldığı, örgütlü mücadelesini sürdürdüğü, uğrunda hapislerde yattığı topraklarda bugün yoldaşları, ailesi, dostları arasında, sloganlar, kızıl bayraklarla sonsuzluğa uğurlandı.

Bizler, Enternasyonal Emekçi Kadın Komisyonu olarak Sinan yoldaşımızın fiziken aramızdan ayrılmasının büyük üzüntüsünü yaşıyoruz.

Sinan yoldaş, yurtdışında işçi ve emekçi kadınların örgütlenmesine, onların mücadeleye katılmasına, devrimcileşmesine her

zaman özel bir çaba harcayan, onu hep iş edinen ve bunda ısrar eden bir devrimci önderdi. Enternasyonal EKK'nın oluşturulmasında özel bir emeği olduğu gibi, çalışmalarının da hep takipçisi oldu.

"Ben sizden daha fazla kadınım!" derdi gülerek. Toplantılarımız ve bültenlerimiz onda hep büyük bir heyecanla karşılanır, bunun haberini yazmamız konusundaki ısrarından hiç vazgeçmezdi. Onu Yazaki tekelinin önündeki gösteride de görürdünüz, 8 Mart'a çağrı için bir sokakta kurulan standda bizlerle birlikte bildiri dağıtırken de.

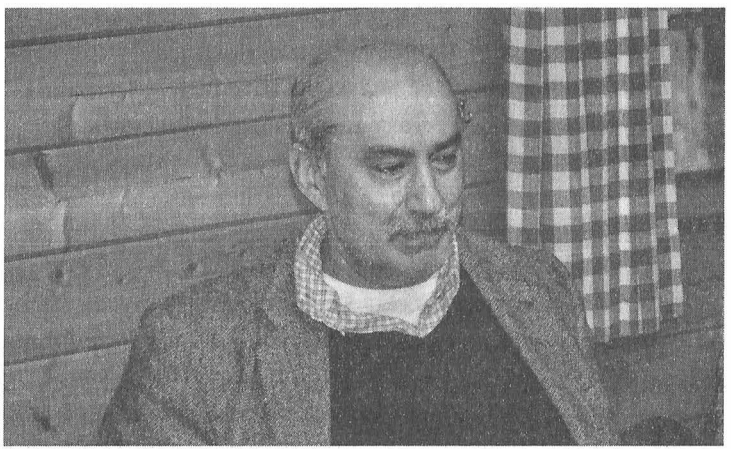
Sinan yoldaşımız, artık fiziken aramızda değil.

Enternasyonal EKK olarak bizler yoldaşımızın yolundan yürüyecek, her türlü sömürü ve baskıya karşı devrim ve sosyalizm mücadelesini yükselteceğiz.

Sinan yoldaşımıza, önderimize, kendimizi örgütlemek, kadın işçi ve emekçileri örgütlü mücadeleye katmak konusunda ayrıca borcumuz var.

Sinan yoldaş ölümsüzdür!

Enternasyonal EKK

Bıraktığın miras ve anıların yeni "Sinan"larca yaşatılacak!

Sevgili Sinan yoldaş,

Yasak nedeniyle *Kızıl Bayrak*'sız geçen bir yılı aşkın bir sürenin ardından nihayet kavuşmuş olmanın mutluluğunu yaşarken, seni sonsuzluğa uğurladığımıza dair haberleri okudum. Habip, Ümit, Hatice, Alaattin ve Hüseyin yoldaşların ardından seni de "Yeni Ekimler" ideali uğruna hayatını adayanlar kervanına dahil etmiş olmamızın derin acısını yaşadım.

Senin şahsında bizler, mücadelenin her alanında yol gösterici bir önder kadrosunu, parti çalışmasında büyük-küçük ayrımı yapmayan, devrimci misyon bilinciyle çalışan bir parti emekçisini, davası için hiçbir fedakârlıktan çekinmeyen değerli bir yoldaşı kaybetmiş olduk. Yeni Ekimler davasını bu topraklarda muzaffer kılacak olan başta Türkiye işçi sınıfı olmak üzere tüm ezilen kesimler ise bu davanın yılmaz savunucusu "komünist önder"ini ve bir "sıra neferi"ni kaybetmiş oldular.

Elbette Türkiye devrimci hareketi de, geçmişin devrimci mirasını bugünlere taşıyan, bu uzun maratonda yolda kalanlara takılmadan yaşamını adadığı mücadelenin bayrağını devretmesini bilen "Sinan hoca"sını kaybetmiş oldu.

Sevgili yoldaş,

Sen ki devrimci mirasımıza tanıklık etmiş, o günlerden bugünlere ömrünü hep örgütlü mücadele içerisinde geçirmiş ve nihayet Türkiye devrimci hareketinin birikimini yeni bir temelde, sınıf devrimciliği ve proleter sosyalizmi temelinde geleceğe aktarma, inşa etme görevini en başından beri omuzlayarak başarıyla sürdürmüş ender komünistlerden birisin. Sen ve senin gibi yoldaşlar sayesinde geçmişten bugüne kurulmuş olan köprünün sağlamlığı, ekilen tohumların filizlenip tomurcuk açtığı, çalınan mayanın tuttuğu, farklı kuşaklardan yeni genç yoldaşlar şahsında kanıtlanıyor.

Bu satırların kaleme alındığı tarih, 19 Kasım, aynı zamanda Alaattin yoldaşı sonsuzluğa uğurladığımız tarih. Alaattin yoldaş, mayanın tuttuğunun, senin ve sizin gibi yoldaşların emeklerinin boşa gitmediğinin en dolaysız kanıtlarından biridir.

Yeni kuşaklardan genç yoldaşlar olarak sizlerin devrettiğiniz bayrağı asla yere düşürmeden kıskançlıkla koruyacağımızdan, bizlere bıraktığınız mirasa gözümüz gibi bakıp, sizlerden öğrenmeye devam edeceğimizden emin olabilirsiniz.

Sınıflar mücadelesinin tüm mevzilerinde olduğu gibi bu mücadelenin en keskin alanlarından biri olan zindanlarda "tutsak" edilmiş yoldaşlarınız olarak, bizler de bu bilinç ve sorumluluk duygusuyla sizlerin bırakmış olduğu mirasa sahip çıkmakta, kızıl bayrağımızı dalgalandırmakta bir an olsun tereddüt etmeyeceğiz.

Komünist direnme geleneğine, ideallerimiz uğruna "eğilmektense kırılmayı tercih etme" iradesine her daim sahip çıkıp koruyacağımızdan emin olabilirsiniz.

Sevgili yoldaş,

Her ne kadar seni uğurlayamamış olsak da, sizlerin emanet ettiği mirasa sahip çıkma, koruma ve ileriye taşıma bilinci ve pratiğiyle her zaman birlikte olduğumuzu ve olacağımızı biliyoruz. Bu yüzden bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da sizlerden öğrenmeye, öğrendiklerimizi paylaşmaya devam edeceğiz.

Senin şahsında sonsuzluğa uğurladığımız tüm yoldaşların anısı önünde derin bir saygıyla eğiliyor, mücadelenizi mücadelemizde yaşatacağımıza söz veriyoruz.

Sinan yoldaş ölümsüzdür!

Devrimciler ölmez, devrim davası yenilmez!

Şan olsun yeni Ekimlerin partisine!

Yaşasın proletarya devrimi, yaşasın sosyalizm!

Onur Kara

TKİP dava tutsağı

"Bir insan ömrünü neye vermeli?"

R. U. Kurşun

"Kendini bildi bileli ve ölene kadar, hep devrimci!"

Sinan yoldaş için söylendi bu sözler, ölümsüzleşmesinin ardından... Bir ömrü mücadeleyle geçen bir devrimci, bir emektar, deyim yerindeyse bir devrim hamalı...

O, "Bir insan ömrünü neye vermeli?" sorusunun canlı cevabı, tarihsel ve bilimsel karşılığı.. Yarınlara gidenlerden değil ama yarınlar için direnerek yarınlara kalanlardan...

Sinan yoldaşın ardından, adı geçmese de birçok konuşmamız ona çıkıyor. Bu ölüm ve meta düzeni işçi ve emekçilerin ömrünü tüketmeye devam ediyor. Bir ömür sermayedarları büyütmekle geçiyor. Yeri geliyor alınterimizi, yeri geliyor canımızı-kanımızı alıyorlar. Bir avuç kömür için bir ömür verenlerden canımız ve kanımız pahasına inşa edilen 3. havalimanına, çocuğuna pantolon alamadığı için intihar eden işçi kardeşimizden açlık ve yoksulluk içinde yaşamaya mahkûm edilen milyonlara...

Şimdi herkes durup kendine sormalı. Ümit yoldaşın Nietzsche'den aktarımıyla, *"Sınamalı insan kendini, bağımsızlığa mı yazgılı, boyun eğmeye mi; bunu da tam zamanında yapmalı."* Sınamalı insan kendini bir ömür nasıl geçmeli diye? Bir ömrü kanımızı emenlere mi vermeli, yoksa geleceğimize mi adamalı diye?

Bir işçi arkadaşla konuşuyoruz. Geçim sıkıntısından yakınıyor. Arabanın yolda kaldığından bahsediyor, oradan geçen bir arabayı göstererek, imkân olsa da alsak diyor. Hatta para biriktirmeye başladığını söylüyor. Karı-koca asgari ücretle çalışan bir aile için büyük cüret. Gerçekleri fark etmesi için oturup hesap yapıyoruz. Arabayı almak için 20 yıl aralıksız para biriktirmesi gerekiyor. Tabii bu 20 yıl içinde hiç hasta olmaz, hiç işsiz kalmaz ve kapitalistlerin krizinin faturasını ödemezlerse... Ancak bu işçi, ailesinin ve kendi çalışma ömrünün yarısını bu arabaya vermeye hazır. Hem de kendisi gibi işçilerin, işçi sınıfının emeğinin ürünü olan kendi ürettiğimiz bir arabaya... Daha da doğrusu ömrünü bu ölüm ve meta düzenine vermeye hazır.

Bir başka işçi arkadaş, kira ödemekten bıkmış. Kredi çekip ev almaya kalkmış. Yaşı otuz, kredinin vadesi de otuz yıl. Bir ömür kira ödememek için kredi ödemeye razı olmuş. Bir ömrü emeğimizin ürünlerine, bizden çaldıklarını bize satarak ayakta kalanlar uğruna vermeye hazır...

İster istemez aklımıza geliyorsun Sinan yoldaş. "Bir insan ömrünü neye vermeli" sorusunun cevabı oluyorsun, sıkılı yumruğun havada, umutlu ve onurlu ifadenle...

Bir liseli genç üniversite sınavına hazırlanıyor. Liseyi bitirmiş üniversiteyi kazanamamış. Bu düzen ona bu imkânı tanımamış. Ancak tekrar hazırlanıyor. En az bir sene daha emek harcamayı göze almış. Sabah akşam çalışıyor. Ne için? Diplomalı işsiz olmak için. Ne için? Zincirlerine bir kurdele takılması için. Sonra mücadeleden bahis açılıyor. "Abi ben varım, hadi devrim yapalım desen gelirim ama başka gelen olmaz" diyor. Aynı genç arkadaş soruları kestirme yoldan çözmenin, çözmeden şıkkı bulmanın yolunu da arıyor. Malum hayat bir bütün.

"Peki, hadi bırak çalışmayı üniversiteye girelim şimdi desem olur mu?" diyorum. "Çalışmadan olmaz ki. Şimdiki halime bakarsan, 1-2 yıl çalışmam gerekir" diyor. Puanı yüksek üniversiteler için ne yapmak gerekir, diye soruyorum. En az 3-4 yıl ça-

lışmak gerekir, diyor. Ve nereye varmak istediğimi anlıyor. Emek vermeden devrim yapamayız diyor. Hatta üniversite için 3-4 yıl ise devrim için yılları vermek gerektiği gerçeğini görüyor.

Peki, şimdi tekrar sormanın zamanı gelmedi mi? Devrime ve sosyalizme adanmış bir ömür mü, yoksa ölüm ve meta düzenine harcanmış bir ömür mü? Hangisi sizin ömrünüzün layığı?

Konuştuğumuz birçok işçi, emekçi ve gençten duyduklarımız aynı. "Ama çok zor. Bu düzen değişmez. Çok güçlüler"... Kimse kolay olduğunu söylemedi ki. Kaldı ki emek harcamadan hiçbir şeyin başarılamayacağını en iyi işçiler bilir. Ve bu düzende emek harcayanların hiçbir şeyi olmadığı gerçeği karşımızdayken, bütün emeğimizi bu düzeni yıkmak için harcamaktan daha doğal, daha insani ne olabilir ki? Peki, bu düzen gerçekten değişmez mi? Gerçekten çok mu güçlüler? Elbette değiller. Her şeyi yaratan bizim ellerimiz, emeğimiz... Bu düzeni devam ettiren ise bizim suskunluğumuz, örgütsüzlüğümüz...

Sinan yoldaş ömrünü sadece mücadeleye adamadı. Emeğinin mücadelede en verimli şekilde karşılık bulacağı örgütlü mücadeleye adadı. Belki bir ev, bir araba sahibi olamadı ama yarınların sahiplerinden biri oldu. Bizden çaldıklarını bize satmalarına razı gelmedi. Bu ölüm ve meta düzenine boyun eğmedi. Adı mücadele bayraklarımızdan silinmeyecek. Burjuvazinin burçlarına asacağımız kızıl bayrakta onun da adı dalgalanacak.

Baskı ve zorunuza karşı Sinan yoldaş olup aşağılık düzeninizi alaşağı edeceğiz!

Komünistler sabırla ve inatla fabrikaları işçi sınıfının kalesi yapacak. Sinan yoldaşın Kızıl Bayrak'ı fabrikalarda dalgalanacak. Baskı ve zorunuz bizi bu yoldan alıkoyamadı, alıkoyamayacak.

Sermaye diktatörlüğü burjuvaların devrim korkusu temelinde örgütlediği devleti ile saldırmaya devam ediyor. Türkiye devrim tarihinde net ve samimi devrimci duruşuyla dile kolay yarım asrını komünist dünya düşü mücadelesine veren ve son nefesine kadar böyle yaşayan Sinan yoldaşın cenazesi korku saldı. Yoldaşın son yolculuğunda inançla dalgalanan kızıl bayraklar, kararlıca haykırılan devrim sloganları ve sıkılı yumruklar Türkiye'de her şeye rağmen devrim bayrağının dalgalandığını göstermiş oldu.

Kapitalizmin sömürü çarkları arasında ezilen milyonların hoşnutsuzluğu ve öfkesi diktatörlük rejimi ile baskı altına alınmaya çalışılsa da umut hâlâ ayakta. Tüm olumsuzluklara rağmen işçi sınıfı Flormar'da, Hema'da vinç tepelerinde, sendikalaşma mücadelelerinde hak almak için direniyor. Burada güçlü bir devrimci enerji var.

Ölülerimizden korkuyorsunuz!

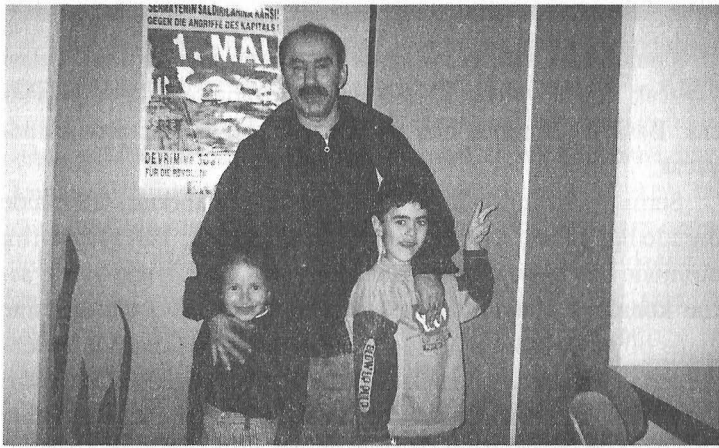
Cenazelerimizi "sahiplenmeyin" diyorsunuz. Bu yüzdendir terör estirip farklı illerde eş zamanlı olarak cenazeye katılan komünistleri, devrimcileri, ilericileri gözaltına almanız.

Siz asalak burjuvalar korkmakta haklısınız. Komünistler sabırla ve inatla fabrikaları işçi sınıfının kalesi yapacak. Sinan yoldaşın Kızıl Bayrak'ı fabrikalarda dalgalanacak. Baskı ve zorunuz bizi bu yoldan alıkoyamadı, alıkoyamayacak.

Trakya BDSP

"Gerçek insan" Karadayı!

A. Eren

Hegel, Homeros'un Troya destanındaki Akilleus'u, karekteristik özellikleri üzerinden "işte gerçek bir insan" olarak tanımlar. Akilleus bir kahramandır, eylemler içinde geçen hayatı bir eylemle sonlanır.

Annesi Thetis'i çok sever. Yine çok sevdiği Briseis elinden alındığında ise kahrolur. Kırılan onurunu savunmak için Agamemnon'un ordusunda savaşmayı reddeder. Sadık dostu Patroklos'un bu savaşta ölümü onu derinden etkiler ve yeniden savaşa katılmasına yol açar. Ateşli, korkusuz, kendinden büyüklere saygıda kusursuz, ama çabuk kızan, kendinden geçen, düşmanına karşı acımasız...

Eylem, bir bireyin güttüğü amaçların dışa yansımasıdır. Bireyin davranışlarında, eyleminde tutkuya bürünen amaç, onun gerçek karakterinin temelini oluşturur. Dik halayı coşkuyla oynayan,

"Haydar Haydar"ı kalbinin derinliklerinden süzen, müthiş espri yeteneği ve sevecenliği ile gerçek bir insan ve büyük dava adamı... İşte bizim Sinan yoldaş!

"Bizden biri"

Sinan yoldaşı tanıyan hemen her kesimden insan, onu ikircikiksiz, olduğu gibi görünen, son derece sade ve davasına büyük tutkuyla bağlı bir devrimci olarak tanır ve tanımlar. Mücadelede küçük-büyük iş ayrımı yapmamak gerçek bir devrimci önderin özelliği değil midir zaten? Önder olmak ne akademik bir unvan ne de dışardan atfedilmiş bir özelliktir. İşçi sınıfının kurtuluş davasına bağlı, alt sınıfların yaşam tarzını, yaşadığı güçlükleri, mücadele motivasyonunu ve sınırlıklarını günlük yaşam içinde büyük bir titizlikle gözlemleyen, bundan politik sonuçlar çıkaran ve pratiğinde hep gözeten bir önder tipiydi Sinan yoldaş. Bu yönüyle devrimci hareketin "önderlik geleneğine" yabancıydı, kitlelerin doğal önderiydi.

Sade prüten yaşam tarzı, uğruna mücadele ettiği sınıfsız toplum felsefesinin bilinçli bir sonucuydu. Devrimcilik anlayışından dolayı kendisi ve ailesi için her türlü ayrıcalığı reddetti. Yurtdışında devrimcilerin yaşadığı yabancılaşma ve çürüme onun hep uzağında kaldı. Karadayı bu yozlaşmış kapitalist dünyanın yüzüne, "işte meydan, sen kaybedeceksin" diyerek, sol yumruğunu sıkarak meydan okudu.

Rusya'da işçiler Plehanov'un bilgisine ve kişiliğine saygı duyduklarını söyler, Lenin'i ise "o bizden biri" diye anarlar. Evet, Sinan yoldaş da bizden biriydi!

Sol harekete dönük hassasiyeti

Süreklilik ve kopuş bir bütündür. Sürekliliği barındırmayan bir kopuş diyalektik değildir. Geçmiş devrimci hareketin ideo-

lojik, politik, örgütsel pratiğini reddetmek, inkarcılık değil, onu aşarak, niteliksel olarak yeni bir düzeyde devam ettirmektir. İleriye sıçramayı amaçlayan her kopuş olumsuzlamayı zorunlu kılar. Bunu başaramazsan, özellikle de politik mücadelede mevcut olanı bile koruyamaz, geriye düşersin.

Sinan yoldaş EKİM'in oluşumundan itibaren devrimci hareketin o güne kadar yarattığı bütün değerleri önemsedi, ikirciksiz sahiplendi ve her tartışmada bu sürekliliğin altını kalın çizgilerle çizdi. Türkiye topraklarında devrimi başarmak boynumuzun borcudur derdi. Ancak kopuş olmadan bunu gerçekleştirmek olanaklı değildi. İbrahimler, Denizler, Mahirler, Mehmet Fatih Öktülmüşler, Mazlum Doğanlar, Erdal Erenler ve adını anamayacağımız sayısız kahraman, canları-kanlarıyla devrim ateşini bu topraklarda canlı tuttular. Bu omuzlarda büyük bir büyük ve ağır bir sorumluluk demekti. Bu sorumluluğun yerine getirileceği inancını her zaman taze tuttu. Çünkü artık bu topraklarda gerçek bir devrim partisi vardı. Bunu yüksek bir bilinç, inanç, özgüven ve gururla her ortamda dillendirirdi.

Devrim için içtenlikle mücadele eden hareketlere yaklaşımının altında da bu özgüven yatıyordu. Sol grupların kendi programları ve kimlikleri temelinde yürüttüğü mücadelenin de sınıf mücadelesini ileriye taşıyan vuruşlar olduğunu söylerdi. Sınıf mücadelesi, farklı grupların, toplumsal kesimlerin ve partilerin de kendi politik kulvarlarında mücadele etmeleriyle ilerleyecekti. Sol harekete bakışına hep bu yön verdi.

Başka bir ulusu ezen bir ulus özgür olamaz!

O Kürt halkının verdiği mücadeleyi büyük bir sorumluluk ve devrimci samimiyetle destekledi ve hep ilişki içinde oldu. Partisinin Kürt sorununa yaklaşımda da sol hareketten köklü bir kopuşu gerçekleştirdiğini büyük bir özgüvenle savundu. Bu yaklaşım, yaşadığı katliamlar ve vahşete karşı Kürt halkını sahiplenme ve

dayanışmanın çok ötesindeydi. Ortak mücadele cephesinde birleşmeden, sermaye iktidarını devirmenin olanaklı olmayacağı bir gerçekti. Bu da işçi sınıfı içerisinde şovenizmi alt etmeyi gerektiriyordu.

Sinan yoldaş farklı argümanlar ve sol söylemlerle Kürt halkının mücadelesine burun bükenlerin ince sosyal şovenizmini teşhir etmenin zorunluluğu üzerinde titizlikle durur, bu söylemlerin samimiyetsizliğine, kendi burjuva sınıflarının izledikleri politikaları "hoş" göstermeyi amaçladığına işaret ederdi.

Son görüşme!

Ölümünden iki hafta önce son görüşümdü. Çabuk yorulduğunu söyledi. İnlediğini görünce üzüldüğümü fark etmiş olmalı ki, gülümseyerek, "Nenem inlerken gülüyorduk, rahatlıyorum diyordu!" dedi. Hava güneşli kısa da olsa dışarı çıkaralım cümlesini bitirmeden, yoruluyorum, biraz düzeleyim, daha sonra dedi. Bir daha düzelemeyeceğini biliyorduk. Ziyaretine gelmek isteyenlere, "Biraz kendime geleyim, ondan sonra" dediğini söyledim.

Ölümden korkuyor musun diye sorsaydım, cevabı netti: *"Neden? Ben burada olduğum sürece o olmayacak, o geldiğinde de ben olmayacağım"* diyecekti.

Hiç şaşırmadım. Telefonda pankartın yerini soran yoldaşına cevap verirken gülümsüyordu. Sevgili hayat arkadaşına ve odada olan eski yoldaşına takılmadan duramıyordu...

Sevdiği bir yoldaşının makalesini illaki okumamı, fikrimi söylememi istedi. Söz, sonra dedim. Ağrısı vardı, yorgundu, bu nedenle fazla yoğunlaşamıyordu.

Bu arada, "Marx'ın 200. yıldönümünü yeteri derecede gündemde tutamadık" dedi, çok önemli olduğunu düşünüyordu. Alman Devrimi'nin 100. yıldönümü de öyle, güncel derslerle doluydu...

İdeolojik sorunlardaki hassasiyetini yakından bildiğim için,

neden Marx'ı diye sorsaydım, *"Marx'ı okumanın zamanı"* makalesinde önemi üzerinde yeterince durdum diyecekti. Ne kadar da içten yazmıştı Karadayı... Daha önce de bu makale üzerine sohbet etmiştik. Marx her şeyden önce büyük bir devrimciydi. Aslolan dünyayı değiştirmekti!

Alman Devrimi

100. yılında Alman Kasım Devrimi etkinliklerinde, yürütülecek tartışmalarda aramızda olmayı ne kadar istediğini tahmin etmek güç değil. Çok önemsiyordu. Devrimin objektif koşullarının olgunlaşmasına rağmen neden kazanılmadığını anlamak ve dersler çıkarmak önem taşıyordu. Sınıf mücadelesinin inişli çıkışlı süreçlerinde işçi sınıfına önderlik edecek bir proleter partinin nasıl hayati önemde olduğu, bunun bir devrimin kaderini belirlediği görülmüştü. Almanya'da bu başarılamamış olsa da, Rosa ve Karl'ın yaktıkları devrim ateşi sönmeyecek, devrim ateşinde yanmak belki bizim payımıza düşer diyordu Sinan yoldaş...

İyi ki yoldaşın oldum!

Saygıyla...

Teslim Demir...

Gerçek bir yaşam filozofu!

A. Serhat

Sinan yoldaşı çocukluk yıllarımda tanıdım. Aynı sosyal ve akraba ortamının yarattığı yakınlıktan öteye bir ilişkimiz oldu. Diğer çocuklarla birlikte daha o yaşlarda, ona yakın olmanın bir bilince yakınlaşmak olduğunu hisseder ve öyle davranırdık. TDKP'nin 12 Eylül öncesi Dersim'de yarattığı politik havayı o yıllarda soluma fırsatı yakalamıştım. Sonraki yıllarda da politik kimliğim üzerinde yadsınamayacak etkilerini yaşayıp görecektim. Kendi payıma bunu TDKP'nin kurumsal kimliğinden çok Sinan yoldaşa borçlu olduğumu söyleyebilirim. Tabii ki bu o kurumsal kimliği küçümsemek ya da yadsımak olarak anlaşılmamalı.

12 Eylül'le kesintiye uğrayan ilişkimiz, lise yıllarımda onun Metris Cezaevi'nde yattığı dönemde mektuplarla devam etti. Çok sık olmasa da zaman zaman yazıştık. O cezaevinden çıkıp yurtdışına gelinceye dek görüşme fırsatımız olmadı. Yalnızca kısa bir telefon görüşmemiz oldu. O görüşme esnasında illegalite kurallarını yok sayarak ona ismiyle (Teslim abi) hitap ettiğimi yanımdakilerin beni çimdiklemeleriyle fark etmiş, ölümüne dek bir daha ona öyle seslenmemiştim.

Sinan yoldaşı politik bir kimlik ve bir önder kişilik olarak hep ciddiye aldım ve insan olarak da çok sevdim. Daha çocukluk yıllarımda onunla kavun-karpuz tarlalarında, bağda-bahçede dolaştığım da oldu, onun sohbetleri ve esprileriyle tanışma olanağım da... Dedemle Erivan radyosunu dinlerken İran Devrimi üzerine tartışmaları da hiç unutamadığım çocukluk anılarımdandır. O ki-

tap okuduğunda nasıl bir sessizlik ortamı yaratıldığına da tanıklık ettim, kadınların hazırladığı güzel yemekleri ona nasıl getirdiğine de. Sanırım Dersim'in o güzel kadınları daha o günlerde Sinan'a güzel yemek yeme alışkanlığını öğretmişlerdi. Öyle ya, hep Sinan öğretecek değildi!

Onun kopup geldiği topraklar ve oranın makus talihini bu kez kırabiliriz diyenler, çok kısa süre içinde Teslim abiyi Tahsin Hoca yapmışlardı. Çok geçmeden Metris'te Karadayı, daha sonra partisinin Sinan yoldaşı ve ilerici devrimci çevrelerin Xalo'su olarak bilinecekti. Sinan yoldaşın öncelikleri her ne kadar farklı olsa da, Dersim ile arasında kesintisiz bir bağ, oraya kattıkları kadar aldığı ve borçlu olduğu şeyler vardı. Nihayetinde bir dava adamı olma kimliği ile doğup büyüdüğü topraklara karşı sorumluluklarını en ileri düzeyde yerine getirecekti.

Türkiye devrimci hareketi içindeki özel rolünden bağımsız olarak, Dersim'e, oranın insanına çok şey kattığı, sanırım herkesin hemfikir olacağı bir gerçekliktir. Ayrıca geçmiş devrimci birikimi geleceğe taşımada tarihi bir köprü ve koca bir hafızaydı Sinan yoldaş!

O, çocukların, gençlerin, kadınların ve yaşlıların gözünde dokunulmazlık kazanmış, çok sevilen ender bir insandı. Güzel ve centilmen futbol oynamayı da, bir maçın nasıl kazanılması gerektiğini de bizlere o öğretmişti. Gerçek bir Beşiktaş taraftarıydı. Yıllar sonra yurtdışında karşılaştığımızda, oğlunun Galatasaraylı olduğunu öğrenince, bana dönüp sen yaptın değil mi, diye sormuştu. Onu öyle görünce, sanki bir derbi maçında Beşiktaş'ı yenmişiz gibi hissetmiştim.

Tahsin Hoca, o küçücük köy ortamlarında büyük bir sosyal zenginliğin nasıl yaratılabileceğini pratik örnekleriyle gösterdi bizlere. Onun bir başka kimliği ise, gerilimi eksik olmayan köy ortamlarındaki yapıcı yaklaşımı, yıllardır çözülemeyen sorunları bir dokunuşla çözme yeteneğiydi. Kronikleşmiş bir dizi sorunu, o güven veren kişiliğiyle, kimseleri çok da incitmeden çözdüğü çok

olmuştur. Kuşkusuz o dönemin devrimci atmosferinin de bunda payı büyüktür ama o atmosferin gerekleriyle sorunlara cevap olmak herkesin başarabileceği bir şey de değildir.

Apolitizmin tırmandığı 12 Eylül'lü yıllar, insanların jandarmalar eşliğinde istiflenip ağır işkencelerden geçirildiği ve bunun açık alanlarda yapıldığı karanlık bir dönemdi. O karanlığa ve çaresizliğe karşın işkencelerden dönenler Sinan yoldaşla yaşadıkları anıları ve esprileri anlatırlardı. Onun bizzat yaratıcısı olduğu o kolektif yaşamın kendisi insanlara güç verirdi. Kişisel gözlemim üzerinden çok rahatlıkla söyleyebilirim ki, devletin çok özel uygulamalarına rağmen o coğrafyada Sinan yoldaşın bıraktığı iz silinemedi, buna güçleri yetmedi. Sonraki kuşakların yaşadığı politikleşme süreçlerinde de onun büyük bir katkısı olmuştur diye düşünüyorum. Sinan yoldaşın İstanbul'da yakalandığı haberi geldiğinde, istisnasız bütün insanların nasıl üzüldüğü ve günlerce sessizliğe büründüğü dün yaşanmış gibi aklımda. Aynı insan topluluğu Sinan yoldaşı yeri geldiğinde farklı şekillerde korumayı ve gizlemeyi becermişti. Hatta bir defasında çoban kadın kılığında nasıl jandarma ablukasından köyün dışına çıkarıldığı ve Sinan yoldaşın bir kadın gibi yürümeyi nasıl da güzel becerdiği hâlâ bir fıkra gibi anlatılır.

Burada Sinan yoldaşa dair yazabileceğim yüzlerce anekdot var. O ne bir evliya ne kusursuz bir insandı. Tıpkı bizler gibi biriydi. Ama onu farklı kılan, bir davanın hem önde gidenlerini hem de arkadan gelenlerini toplama yeteneğiydi. Bunu yaparken de en ufak bir kabalık sergilemezdi.

Cezaevinden çıktıktan sonra yaklaşık on yıl onunla görüşemedik. Üniversite yıllarımda İstanbul'da onun beni bulabileceği yerlere benden sonra uğradığını ve beni aradığını duydum ama görüşme şansımız olmadı. Yıllar sonra hasta yatağında o dönemi anlatırken, "İstanbul'da bir efsanenin peşine düştüm, ancak Almanya'da yakaladım" diyerek, hepimizi her zaman olduğu gibi yine güldürmüş ve inceden dokundurmuştu.

Yurtdışındaki süreçlerimiz, yakın çalışmanın yarattığı sıkıntılar dışında hep olması gerektiği gibi oldu. Tadına doyum olmayan çiğ köfteli akşamlarımız, o akşamlarda karikatürize ettiğimiz kimi akrabalarımız ve köylülerimiz... Kâmil ve Süleyman amca, Dude ve Emoş yenge, Sinan tiyatrosunun ana ve değişmez karakterleriydi. O karakterlere bazen yapmadığını bırakmazdı. Tabii karakterler bunlarla sınırlı değildi. Bunlara yurtdışından yeni tiplemeler eklenmişti.

Sinan yoldaş sadece büyük bir yetenek değil, bir o kadar da fedakârlık timsaliydi. Hem eşsiz bir yoldaş, hem de bir yol göstericiydi. Kendi payıma büyük bir rahatlıkla, beni bir dizi yanlıştan koruduğunu ve kolladığını söyleyebilirim. Onunla Alman polisine karşı göğüs göğüse kavga ettiğimizde, polisin beni yere yıktığı anda onun nasıl üstüme doğru hamle yaptığının ve şiddete maruz kaldığının yüzlerce tanığı vardır. O yeri geldiğinde bir yoldaşı için nasıl davranılması gerektiğini de bizlere öğretmişti. Orada yatanın kimliğinden bağımsız bir davranıştı o an yaptığı.

Sinan yoldaşın dokunup da etkilemediği insan yok diye düşünüyorum. Sadece politik manada bir dokunuştan bahsetmiyorum. O yanıyla etkilenmemişseler bile insan olarak sevmiş ve etkilenmişlerdir. Çünkü onun en büyük özelliği, devrimci kimliğini ve önderliğini de aşan insan kimliğiydi.

Sinan yoldaşla zaman oldu yorduk birbirimizi, zaman oldu kızdık birbirimize, ama ilişkimizi belirleyen hep devrimci yoldaşlık oldu. Kendi payıma onun benden beklentilerinin tamamına yanıt olamadığım için, hatırladıkça çok üzülüyorum. Onun hayatımdaki yerini ve gidişiyle bıraktığı boşluğu tarif edebilmem gerçekten çok güç. Ölümünün ardından yazmayı çok düşündüğüm fakat bir türlü yazamadığım tonlarca kelime birikti dağarcığımda. Ama bunları yazıya dökmek hiç de kolay değil. Onun için kalem oynatmak benim için hâlâ da çok erken ama artık yazmam gerekiyor.

Yakalandığı amansız hastalığa karşı direnci ve metaneti herke-

si olduğu gibi beni de derinden etkiledi. Yeniden sağlığına kavuşabileceği inancını hep korudu. Tedavi süreçlerinde zaman zaman sınırları da zorlayarak elimizden geleni yaptık ama ne yazık ki sonucu değiştiremedik. Bu süreçte sevgili eşinin yaptıklarını ise anlatmak gerekmiyor. İnsan üstü bir çabayla Sinan yoldaşı bir saniye daha fazla yaşatmak için çırpınıp durdu.

Sinan yoldaş hastanede yattığı süreçte, onu ziyarete gelenleri güler yüzle karşılar, öyle yolcu eder ve sonrasında hastalıkla boğuşurdu. Bu davranışını ölünceye dek sürdürdü. İlk tedavi sürecinin yarattığı geçici iyileşmenin ardından o yine işlerine koşturmuştu. Hastalığı geride bıraktığını düşünüyordu. Doktorlarıyla daha en başından görüştüğüm, hastalığı hakkında bilgi sahibi olduğum için, ona her baktığımda yüreğimi derin bir acı kaplıyordu. Yine de bir dizi doktordan fikir aldık, alternatif tedavi var mıdır diye çırpındık. Ama ölüm, biz kabul edemesek de, katı bir gerçek olarak karşımızda duruyordu. Hâlâ da onun ölümüne alışamadım.

Onun yoldaşı olduğum için kendimi, dedesi olduğu için çocuklarımı çok şanslı görüyorum. Çünkü o bizden de öte çocuklarımızın Dede yoldaşıydı!

Ondan çok şey öğrendik geride bıraktığımız yıllar içinde. Her etkinlikte Sinan yoldaşın yarattığı boşluk hissediliyor. Özellikle politik etkinliklerimiz sırasında yaşadığı ve yaşattığı stres, kapı önlerindeki o tatlı telaşı unutulur gibi değil. Başarılı geçmiş bir politik etkinliğin onda yarattığı huzur ve sevinci anlayabilmek için ise Sinan olmak gerekiyor.

Yıllar önce düzenlediğimiz bir gençlik kampında, kamp alanında bulunanları biraz da tiyatral bir şekilde tanımlarken, Sinan yoldaş için şöyle demiştim: "Ortadoğu, Balkanlar ve Kafkasya'nın yiğit devrimci önderi." O gün için biraz abarttık mı diye düşünmedim değil. Ama bugün baktığımda, çok yerinde bir tanımlama olduğunu düşünüyorum. Sinan yoldaş aslında yaşamına bu kimliği sığdırmayı becerebildiği için o gün o tanımlamayı yapma cesareti göstermiştik. Gençlerle beraber olmak, onlarla bir şeyler yapmak

ona büyük bir heyecan verirdi. Bütün gençlik kamplarının ve etkinliklerinin örgütlenmesinde özel çaba harcardı. O, yaşının ötesinde bir enerji ve mizaca sahipti. Telefon rehberime numarasını Almanca "Alter" (yaşlı) diye kaydetmiştim, oysa o hepimizden çok daha genç düşünür ve öyle davranırdı. Bu tanımı hiç hak etmediğini ölümünün ardından daha iyi kavradım ama numarasını silmeye hâlâ elim varmıyor.

Yurtdışında kaldığı süre içinde Avrupa solunu hep yakından tanımaya, anlamaya çalıştı. Yaşadığı dil sorunu buna kesinlikle engel değildi. Bu sorunu tali plana düşüren ön bir çalışma ile dili bildiğini sananlardan daha fazlasını anlar ve yorumlardı. Tanıdıkça, bunlardan bir şey olmaz ama elimizde bunlar var, yine de yapabileceklerimizi yapmaya çalışalım derdi. Yurtdışı örgütünü ve insan malzemesini ileri çıkarmak için de gerçekten çok çaba harcadı. Bazen kendi sınırlarını zorlayarak, hatta kendisini tartışmalı hale getirme pahasına bunu yaptı. Bu konuda kendisini uyardığımda, "boş ver, biz işimize bakalım" derdi.

Yeri burası mıdır bilmiyorum ama söylemeden geçemeyeceğim. O bilinen halk deyimiyle "kanı beş para etmez" insanların bazen Sinan yoldaşın uzattığı eli havada bıraktığını da gördüm, o ele sarılıp insanlaşmayı becerenleri de... Çünkü o karşısındakinin niyetine bakmaksızın bütün içtenliğiyle elini uzatır, onu o büyük ailesinin bir parçası olarak görmek istediğini hissettirirdi. Ama bazen hiç hak etmediği şeyleri yaşamak zorunda bırakıldığını da biliyorum. Ölümünün ardından geçen zaman diliminin, onu tanıyan ve seven her insan için, Sinan yoldaşa dair bir dizi keşke ile dolu olduğunu düşünüyorum. Oysa Sinan yoldaş hayatında çok az keşke biriktirmişti.

Hayatını onun kadar mütevazi, onun kadar doğal yaşayan bir başkası var mıdır, hele de Avrupa'nın bu bozucu ortamında? Ama o bir derviş sadeliğinde yaşamayı çok ama çok iyi becerdi. Bozucu Avrupa atmosferinin zerre kadar etkisinde kalmadı. Tertemiz bir dava adamı olarak ve o davanın hizmetinde bir yiğit devrimci

olarak ayrıldı aramızdan. O, gerektiğinde devrimin hamalı, gerektiğinde bir bilge insan ve yeri geldiğinde gerçek bir lider ve militandı. Önderlikten bahsedilmez, emekle, alınteriyle sökülüp alınırdı. Bunu da en iyi yine o bilirdi ve gereklerini eksiksiz yapardı. Sırça saraylarda oturmadı, sofrasında o çok sevdiği çoban salatası ve karpuzundan başka çok şey olmadı. Üstüne başına giydikleri genellikle yoldaşlarının ve dostlarının eskileri ya da ona aldıklarıydı.

İzmir'deki cenaze töreninde eski bir kadın yoldaşının kulağıma fısıldayarak, "Üzülme, o topraklar bize yeni Sinanlar'ı yollayacaktır" sözü, Sinan ile toprak ve insan ilişkilerini anlatması açısından oldukça öğretici olsa gerek.

Sinan yoldaş için "Gerçek bir yaşam filozofu" başlığını niye kullandığımı açmak istiyorum. Filozoflar kendilerini tanımlarken hep alçak gönüllü davranır, bu sıfatı kendileri için kullanmazlar. Ben Sinan yoldaş için bu kavramın rahatlıkla kullanılabileceğini düşünüyorum. Çünkü o gerçekten de bir yaşam filozofuydu. Ona bu nitelemeyi yaşarken yapmış olsaydık, muhtemelen güler geçerdi. Belki de yine "boş ver böyle şeylere" derdi. Hayata dair olan her şeyi, ama istisnasız her şeyi, onun kadar anlayabilen ve anlayışla karşılayabilen çok nadir insan vardır. Sinan yoldaş için bu ekolün piriydi demek abartı olmaz. Hani der ya o büyük usta, "Hayata dair hiçbir şey yabancım olmaz" diye. Sinan bu sözün ete kemiğe bürünmüş haliydi. Onu her an her yerde, hayatın tam orta yerinde görebilirdiniz. O bulunduğu bütün ortamlarda insanlara güven veren ulu bir çınar gibiydi. Bir yoldaşın ölümünün ardından onun için söylediği "Sinan'ın gölgesinde yüzlerce insan yaşıyordu" sözü boşuna edilmemişti. Zira gölgesi de en az kendisi kadar büyük ve ağırdı!

Onu hiç unutmayacağım!

Anısı önünde saygıyla eğiliyorum...

Aralık 2019

Partimizin doğal önderi Sinan yoldaş!

Partimizin tartışmasız doğal önderi ve '68 kuşağından yadigar Sinan yoldaş, bizim için çok büyük ve yeri doldurulamaz bir kayıp oldu.

Sevgili Sinan yoldaş,

Sen ki devrim ve sosyalizm davasına sarsılmaz inancını hep korudun ve geliştirdin. Bize hep halkçı akımlardan kopuşumuzun bizi esaslı sonuçlara ulaştırdığını söylüyor, küçük-burjuva akımlardan bizi ayrı kılan marksist dünya görüşünü kavrayışımız ve bir yönteme sahip olmamızdır diyor, marksist yöntemin herşeyin başı olduğun vurguluyordun.

Türkiye'de artık küçük-burjuva devrimciliğinin sona erdiğini, dönemin sınıf devrimciliği dönemi olduğunu, ancak sınıf eksenli bir siyasal mücadele ile güç olunabileceğini öne sürüyordun. Bunu da ancak devrimci bir sınıf hareketi geliştirmeyi hedefleyen bir sınıf partisinin, yani partimizin başarabileceğine dair en ufak bir kuşkun yoktu.

Alanında yürüttüğün çalışmada asgari bir başarı sağlandığında dünyanın en mutlu insanı oluyordun. Partimizdeki gelişmeler, özellikle sınıf çalışmasında katettiği başarılar seni çok heyecanlandırıyordu. Örneğin partimizin Greif ve Metal Fırtına'daki başarılarının seni ne kadar mutlu ettiğini gözlerinden gözlemle-

yebiliyorduk. Partine büyük bir sadakatle bağlıydın, her zaman "aslolan davadır" diyordun. Partisi ve davası uğruna nice zorlukları ve bedelleri göz alan ender önder komünistlerden biriydin.

Partinin sınıf çalışmasında ne kadar ısrarlı olduğunu biliyor, büyük bir güven duyuyordun. Hep Türkiye'deki sınıf hareketinin bugünkü durgunluğunun geçici olduğunu söylerdin. Önemli olanın sınıfa yönelik doğru politikalar üretmek, sınıfın güvenini kazanmak ve kalıcı mevziler yaratmak olduğunu vurgulardın.

Türkiye ve dünyadaki tüm devrimci değerleri bizim değerlerimiz olarak görürdün. Bunları kıskançlıkla sahiplenmek senin erdemlerinden biriydi.

Sevgili Sinan yoldaş, seni o güzel esprilerinle hatırlayacağız.

Sana söz veriyoruz ki, partin ve davan emin ellerde ilerleyecek. Ektiğin tohumlar seni asla mahcup etmeyecek. Bundan hiçbir kuşkun olmasın. Senin yükseklerde tuttuğun bayrağı hep yükseklerde taşıyacağız.

Hoşçakal Sinan yoldaş!

Sinan yoldaş kavgamızda yaşayacak!

Yaşasın yeni Ekimlerin partisi TKİP!

Evrim

Seni kavgamızda yaşatacağız!

Merhaba Sinan yoldaş,

Ben eşit ve özgür bir dünya kurma mücadelemizi üniversitelerde yaygınlaştırmaya çalışan, asla umudunu kaybetmediğin işçi sınıfını henüz sıralarının başında kazanmaya çalışan genç yoldaşlarından biriyim.

Senin sonsuzluğa ulaştığının haberini Ümit yoldaşımızın mezarı başında, onlardan devraldığımız Kızıl Bayrak'ı daha da yükselteceğimizin sözünü verdiğimiz gün aldık. Ertesi hafta seni sonsuzluğa uğurlamak için gittiğimiz İzmir, sanıyorum hiç bu kadar buruk ve coşku dolu olmamıştır.

Seni orak-çekiçli kızıl bayrağımız ile sarmaladığımız tabutun bizlerin, genç yoldaşlarının omuzlarındayken yaşadığım duyguları kelimelerle tarif etmek güç. Senin gibi bir yoldaşa sahip olmanın verdiği gurur, ağırlık ve dolup taşan hislerimiz... Seni uğurlarken söylediğimiz Enternasyonal Marşı belki hiç bu kadar anlam bulmamıştı bilinçlerimizde.

Ardından sana dair çok şey yazıldı. Yazılanların hepsini okudum. O kadar güzel şeylerdi ki, bir devrimcinin ardından daha başka ne söylenebilir diye düşündüm. Sen gerçek bir insanmışsın, bunu gördüm.

Seninle tanışma fırsatı bulan yoldaşlarımız sayesinde, en küçük işten en büyüğüne olan disiplinli ve ayırt etmeyen tutumun, davranışların, komik anıların şimdi genç yoldaşlarının dilinde. Adeta bir türkü gibi dilden dile dolanıyorsun.

Seninle hiç tanışmadım yoldaş ama biliyorum ki artık sen mücadelemizsin. İnsanın gerçek bir insan gibi yaşayabileceği bir dünya kurma mücadelesi veren her yoldaşımın gözlerinden bakıyorsun bizlere.

Söz veriyoruz yoldaş, senin hiç yılmadan, usanmadan sürdürdüğün sosyalizm mücadelemizi bizler de son nefesimize kadar sürdüreceğiz. Senin varlığın biz genç yoldaşların için başka bir dünyanın mümkün olduğunun en net kanıtıdır. O başka dünyayı kurana dek sen bilincimizde, mücadelemizde yaşamaya devam edeceksin.

"geleceğe hasretle
yürüdüğümüz bu topraklarda
açacak nice Sinanlar
Bekleyedursun iyi günler
Ayak sürüsün aydınlıklar
Zor dönemlerde
Kış kıyamette
Hayat bulacak nice Sinanlar."

İstanbul'dan genç bir yoldaşın

Kızıl bayrak hâlâ senin ellerinde, yükseklerde dalgalanıyor!

Sinan yoldaş,

Biz seninle hiç tanışmadık. Hatta büyük ihtimalle aynı şehrin havasını dahi solumadık. Yollarımız hiç kesişmedi yani...

Ben seni sonsuzluğa uğurlanışınla tanıyan yoldaşlarındanım. Ardından yapılan açıklamalardan, yoldaşlarının, dostlarının ve siper yoldaşlarının sana dair yazdıklarından tanıyorum seni. Ve yoldaş, son söyleyeceğimi baştan söylemek gibi olacak ama seninle, senin yoldaşın olmakla onur duyuyorum!

Seni yitirdiğimiz haberini Ümit yoldaşın mezarının başında aldık. Sloganlarımızı bir kez de senin için haykırdık. Tanımasam da bir yoldaşı yitirmenin hüznünü yaşadım. Ardından yayınlanan açıklamaları, yazıları büyük bir heyecanla okudum. Okudukça gördüm ki, ardından yapılan ilk açıklamada söylenen "yarım asırlık çınar" tanımlamasından "bir partiye sığmayan" nitelemesine kadar, sana dair yazılan her bir cümlenin altında devrim davasına adanmış koca bir ömür, koca bir yürek yatıyormuş.

Yoldaşlarının senin için kaleme aldıkları duygularında özellikle onlara aşıladığın devrim ve sosyalizm davasına inanç, bağlılık ve adanmışlık göze çarpıyor. Şüphesiz seni tanıyan pek çok yoldaş için bu doğrudur. Ve yoldaş ölümünle aslında seni tanımayan yoldaşların için de şüphesiz bu olgu doğru!

Senin şahsında partimizin kurucu önderlerinden bir yoldaşın yaşamını, mücadele deneyimini ilk defa yakından tanıma fırsatı buldum. Bunun salt bir meraktan öte anlamı var benim için. Çünkü yoldaş, senin yarım asırlık örgütlü yaşamın, sermaye düzeninin fiziksel saldırılarının yanı sıra özellikle ideolojik saldırılarını yükselttiği böylesi bir dönemde, insanların devrim ve sosyalizm davasından yüz geri ettikleri, kendi bireysel çıkarları peşinde koştukları bir dönemde, dostun düşmanın yüzüne atılmış bir tokat! Bu tokat aynı zamanda partimizin ortaya koyduğu değerlerin senin yaşamın şahsında cisimleşmesi değil mi? Partinin "düşünen ve savaşan militanlar"ının yegane örneği değil misin? Bir önder kadronun mütevazi yaşamı, kendi hayatını ikame ettirmek için bırakalım partiden maddi katkı alması partinin maddi kaynaklarını arttırması, emekçi kadın ve gençlik çalışmalarına ilgisi ve bu çalışmalara sağladığı katkılar, son nefesine dek devrim davasına harcanan emek, devrimci dostlarla kurulan yoldaşça ilişkiler ve partinin ödevlerine bağlılık ve "devrimci bir sınıf hareketi için ileri" diye gürleyen ses... Tüm bunlar Ekim'in kumaşının ne kadar sağlam olduğunu göstermiyor mu? Bunu aynı Habip, Ümit, Hatice, Alaattin ve Hüseyin yoldaşlar gibi sen de teyit etmedin mi?

Elbette saflarımızda daha nice devrimciler var, Ekim'in kumaşı ile biçimlenen, kızıl bayrağı yükseklerde tutan. Ancak yoldaş yarım asırlık örgütlü yaşamınla, partinin kurucu önderlerinden bir olan senin şahsında, bunu bir kez daha dosta düşmana ilan etmenin ayrıca önemli olduğunu sanıyorum.

Düşman görsün ki, böylesi yılmaz kadroların ellerinde yükselen mücadele onların dizlerinin bağını çözsün. Görsün ki, sonları kaçınılmazdır. Dostlar da görsünler ki, bu topraklarda işçi sınıfının etrafında kenetleneceği yegane devrimci program böylesi kadroların omuzlarında yükseliyor.

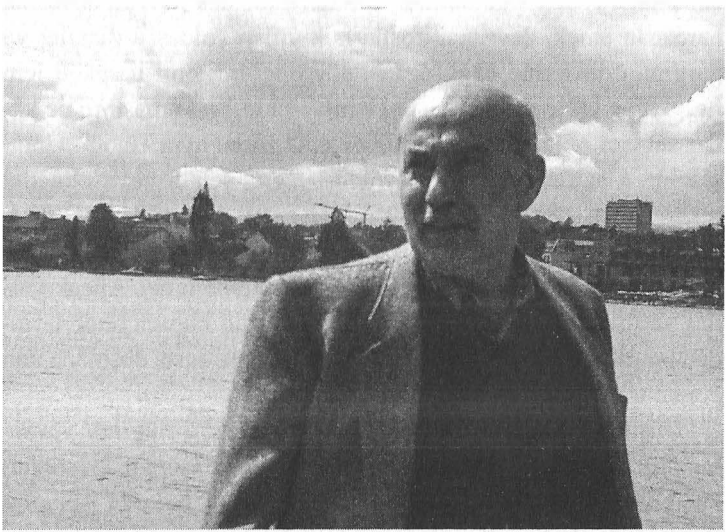
İşte bu yüzden yoldaş, yaşamın boyunca yükseklerde dalgalandırdığın kızıl bayrağı sonsuzluğa giderken de dalgalandırdın,

dalgalandırmaya devam ediyorsun. Kızıl bayrak hâlâ senin ellerinde, yükseklerde dalgalanıyor!

Bizlere ise seninle, senin yoldaşın olmakla duyduğumuz gururu taşımak ve senin mirasına sahip çıkmak kalıyor. Evet, Habipler'den Sinanlar'a sizin yoldaşınız olmak kolay değil. Ama yoldaş inan ki, ardılların senin yürüdüğün o uzun yolda yürümeye devam edecekler, ellerinde kızıl bayrakları ve dillerinde zafer şarkılarıyla...

Kızıl bayrak yukarı, daha daha yukarı!
Sinan yoldaş ölümsüzdür!

İstanbul'dan bir yoldaşın

Sinan yoldaşın ardından...

Yarım asır taşıdığın kızıl bayrağı yükseklerde tutacağız!

Sinan yoldaş,

Benim gibi kavganın hep kenarından yürümüş birisi için, senin gibi mücadelenin hep önünde ve merkezinde bulunmuş, bu uğurda sayısız acı ve zorluğu göğüslemiş, fedakâr bir yarım asırlık devrimci çınarın ardından konuşmak gerçekten çok güç.

Sen en ufak bir gelişmeyi kolektif bir örgütleme aracı olarak gördüğün parti yayınlarına yansıtmayı çok önemserdin. Bu yüzden ben de seninle yaşadığım döneme ilişkin duygularımı paylaşmayı senin anına bağlılığın bir gereği olarak görüyorum.

Kışın erken bastırdığı soğuk bir sonbahardı Almanya'ya geldiğimde. Hapis cezamın kesinleşmiş olması benim için "iyi bir bahane" olsa da esasta bir kaçıştı. Geleneksel sol hareketlerden birinden kopup gelmiş, hayal kırıklıkları ve umutsuzluk içindeydim. Burada devrimcilik yapmayı bir nevi ikiyüzlülük görüyor ve susup kenara çekilmeyi düşünüyordum. Seninle tanışmamız tam böyle bir dönemde oldu

2000 ölüm oruçları dönemiydi. Hemen her gün bir yerlerde eylem ve yürüyüşler vardı. Kendimi bu hareketli sürecin içinde buldum. Yine gittiğimiz bir eylemin konuşmacısıydın. Üstünde, seni olduğundan daha uzun gösteren bir palto vardı. Çok etkileyici bir konuşma yapmıştın. Yine herkesin sana bir şeyler danıştığı dikkatimi çekmişti. O zaman seni tanıyan yanımdaki akrabama senin kim olduğunu sorduğumda, bu bizim "Karadayı" demişti.

Bu lakap ilk başta epeyce tuhafıma gitmişti. Ama sonradan bu lakabın politik bir geçmişi olduğu bana anlatıldığında, hoşuma gitmiş ve çok gülmüştüm. Mitingden sonra şahsen de tanışmıştık.

Sende ilk dikkatimi çeken şey mütevaziliğin, güler yüzlülüğün ve esprilerindi. Lakabındaki dayı kısmını gayri ihtiyari Kürtçe'ye çevirmiş ve sana "xalo" diye hitap etmiştim. Daha sonra bu hitap yaygınlaştı ve birçok yoldaş "xalo" diye hitap etmeye başladı.

Yine bir gün kaldığımız evde gece böbrek ağrın tutmuştu ve sen acıdan kıvranmana rağmen birazdan geçer deyip hastaneye götürülmeyi reddetmiştin. Fakat ısrarlarımız sonucu hastaneye gitmeyi kabul etmiştin. Acıya dayanıklıydın, daha doğrusu başkalarının acılarını kendininkilerden daha çok önemsiyordun. Birkaç gün sonra seni aradığımda, "Sen beni niye burada bırakıp gittin?" demen içimi burkmuştu.

Daha sonra yoldaş olduk seninle. Köln'de küçük bir derneğimiz vardı. Yeni örgütlediğin veya bir araya topladığın birkaç kişi ile daha büyük bir yere geçme derdindeydin. Kitlemizin ve olanaklarımızın darlığı bizi ürkütüyordu. Hiçbirimiz buna cesaret edemiyorduk. Fakat sen her zamanki gibi koşullara meydan okumuş, daha büyük bir yer bulmuş ve işlemlere başlamıştın. Biz de çaresiz seni takip etmek zorunda kalmıştık. Daha sonra, çok çeşitli güçlüklere rağmen bu kurum aracılığıyla epeyce anlamlı şeyler yapmıştık.

Yine ölüm oruçları döneminde Strasburg'da merkezi büyük bir açlık grevi çadırı kurulmuştu. İrili ufaklı her örgüt ve çevrenin olduğu kalabalık bir çadırdı. Kürt hareketi, kendisinden ayrılmış ve cezaevinde şehit olmuş iki devrimcinin resimlerinin çadıra asılmasına karşı çıkmıştı. Sen toplantıda çok kararlı bir şekilde bunun kabul edilemeyeceğini, eğer bunda ısrar edilirse çadırdan ayrılacağımızı söylemiştin. Daha sonra bu bir krize dönüşmüş ve o çadır dağılmıştı. O esnada basından kişilerin senle görüşmek için sıraya girdiklerine tanık olmuş, seninle çok gurur duymuştum.

Birlikte çalıştığımız dönemde bizler güçlükler karşısında yılıp karamsarlığa düştüğümüzde, sen bize her defasında bir çıkış yolu buluyor ve bize yeniden umut aşılıyor, motive ediyordun. Emek

verdiğin bazı yoldaşların bizi terk etmesine çok üzülüyordun fakat her seferinde insanlara yeniden aynı heyecanla emek vermeye, onları ilerletmeye gayret ediyordun.

İçimizdeki en dar gelirli yoldaş sen olmana rağmen, gazete parası, aidat ve bağışlarını hiç aksatmaz, zamanında verirdin. Hatta bazen eksik verilmesin diye başkalarının yerine bile verirdin.

Neşen ve esprilerin bizim için vazgeçilmezdi. Müthiş bir gözlem, benzetme ve taklit yeteneğin vardı. Çocukları bile taklit edebilirdin. Toplumdaki çeşitli karakterleri doğup büyüdüğün küçük köyündekilerle karşılaştırmana katıla katıla gülerdik. Derneğimizin, sırf senin tatlı sohbetin için gelen müdavimleri vardı.

Büyük-küçük ayrımı yapmadan her işe el atar, yardım ederdin. Az önce konuşmacısı olduğun toplantının ardından, az sonra seni sandalye toplarken veya elinde süpürge ile yerleri süpürürken görmek mümkündü. Bu sende çok doğal bir davranış biçimiydi. Zaten mütevazilik senin en ayırdedici özelliğindi.

Bir de bilgisayarda yazı dikte ettirmelerin vardı. Volta ata ata saatler süren yazı yazdırmaların vardı bize. Çoğu zaman bunu bıkkınlık veren bir angarya gibi görsek de farkında olmadan çok şey öğretti bize. Yazı yazmayı ve haber yapmayı senden öğrendik.

Sıkı bir Beşiktaş taraftarıydın. Fırsat buldukça maçlarını heyecanla izlerdin. Bir keresinde seninle Beşiktaş-Diyarbakır maçını izlemiştik. Diyarbakır gol atınca ben de gayri ihtiyari sevinmiştim. Senin bana kızdığını ve bana "Sen niye bu kontra takımını tutuyorsun ya!" dediğini hiç unutmuyorum.

Müthiş bir hafızan vardı. Bir telefon defteri genişliğinde numarayı ezbere bilir, bir navigasyon gibi yolları iyi çıkarırdın.

Bir eve gittiğinde, o evdeki kadın, erkek, genç ve çocuk herkesle ayrı ayrı ilişki kurmayı becerebiliyordun. Çocukların sevimli dayısı/xalosuydun. Cenaze törenindeki her kuşaktan insan çeşitliliği bunun göstergesiydi.

Bir dava adamıydın ve her olanağı davanın emrine sunmak derdindeydin. İleri-geri herkesle bir şekilde ilişki sürdürüyordun. Dışardan bakınca bu bazen uzlaşmacılık gibi gelebilirdi ama senin derdin başkaydı. Sen karıncadan yağ çıkarma derdindeydin.

Hataların karşısında, fedakârlığına bakarak eleştirmeye kıyamazdık seni. Fakat eleştirdiğimizde de mahçup olur, olgunlukla karşılar, dikkate alır, üzerine düşünür ve gereğini yapma uğraşı verirdin. Sen de başkalarını eleştirirken asla sekter değildin. Hata ve zaaflarımız karşısında kolay eleştirmez, anlamaya çalışır ve sabırlı davranarak kendiliğinden düzeltmemizi beklerdin.

Cenaze töreninde dile getirildiği gibi, "partisinin Sinan yoldaşı, sol hareketin Sinan hocası, sevenlerinin Kara dayısı/ Xalo'su" yok artık. Biz şimdi kime yakınacağız? Bir iş aksadığında topu kime atacağız? Baş edemediğimiz bir sorun olduğunda kime danışacağız? Gece ve etkinliklerde kim kapıda telaşlı telaşlı duracak?

Geride bıraktığın derin boşluk kolay doldurulmaz Sinan yoldaş. Bir omzumuz eksik yürüyeceğiz sensiz artık. Fakat biliyoruz, sen sonuna kadar dik duran devrimciliğin, bilgeliğin, ince mizahın, emeğin ve bize öğrettiklerinle hep omuz başımızda olacaksın.

Merak etme Sinan yoldaş, sevdiğin türküde de söylendiği gibi, devrimciler melanet hırkasını giymeye devam edecek, Drama Köprüsü dar da olsa geçilecek! Ektiğin tohumlar yeşermeye devam edecek. Yarım asır taşıdığın kızıl bayrağı, partimiz ve biz yoldaşların yüksekte tutmaya devam edeceğiz.

İyi ki seni tanımışım Sinan yoldaş, bana çok şey öğrettin. Anın önünde saygı ile eğiliyorum!

Seni, mütevaziliğini yansıtan, gösterişsiz ve hepsi de gri olan o ceketin, kumaş pantolonun ve süveterinle hep hatırlayacağız Xalo. Asla unutmayacağız!..

Almanya'dan bir yoldaşın

Yoldaşların senin bıraktığın mirasa daha sıkı sarılacaklar!

Şimdi sen öldükten sonraki güzelliğindesin..."
(Edip Cansever)

Ben ilk defa kavgayı ve ölümü bu kadar yakından izledim dün. Ölüm değildi gördüğüm aslında. Şairin dediği gibi, "Kavganın tüm güzelliğindeki" gürül gürül akan yaşamdı dün karşımızda duran.

Seni uğurladık dün... Kuşları bile ağlarken duydum sanki...

Biliyor musun, ben devrimcileri kahraman bilirdim. Almanya'da maden işçilerinin yaşadığı mahallede, her yıl memleketten getirdiğim romanlarda tanıdım önce Deniz'i ve '68 kuşağı devrimcilerini. Öyle güzel insanlar varmış dedim ve hayran oldum. Bu hayranlığım geçmişeydi sadece. Gelecekte ve o gün benim yetiştiğim yerlerde olabileceklerini hiç ama hiç düşünmedim.

Sonra Avrupa'da kendisine devrimciyim diyenleri tanıdım. Heyecanım çok kısa sürdü onları tanıyınca. Hiçbiri benim kahramanlarıma benzemiyordu. Söyledikleri ve yaptıkları arasında kocaman uçurumlar vardı. (Kuşkusuz benim tanımadığım emekçi ve onurlu devrimciler de vardı onların arasında, fakat ben tanık olamamıştım o istisna azınlığa.) Ve şaşkın şaşkın bakıp ürküyordum o çelişkiden. Giderek daha da erişilmez ve uzak kalıyordu devrim ve sosyalizm.

Sonra seninle ve partinle tanıştırdılar beni... O zaman anladım ki, her devrimci parti kendi insanını yaratırmış. Sen partinin, parti senin izdüşümünmüş meğer.

Seni en son ve en kısa tanıyanlardanım ben. Bu yüzden sana dair anlatacak çok anım yok, senden bahsedecek kadar çok şey paylaşamadık seninle. Sen yolunda koşar adım kendinden vazgeçerken, ben o yolun varlığına kaldırımdan şahit oldum. Üzerinde hep aynı ceket ve elinde hep aynı çanta... Bir de kırık dökük bir telefon... Ama mutluydun, umutluydun hep. Şimdi daha çok küçülüyor gözümde paraya pula değer verenler. Anladım seni, ama affet çok geç anladım...

Bana güzel insanı gösterdiğin için sana minnettarım. Sana büyük sözler verecek kadar aşamam haddimi, ama bil ki kalbimi kalbinin yanına koyarak inanıyorum tüm söylediklerine. İnanıyorum kavgana! Yaşamayı ölesiye seven sen inanmışsan eğer, uğruna verdiğin mücadelede insanı bu kadar yüceltmişsen eğer, devrime inanmamak mümkün olamaz.

Şimdi seni ektikleri o toprağın üzerine, yıkmak için ömrünü adadığın kapitalizmin kirlettiği o bulutlardan yağmurlar yağacak. Buna rağmen sen toprağın altında yatan tüm yoldaşların gibi çiçekler açtıracaksın mezarında.

Biliyorum ki hiç üşümeyeceksin. Çünkü sen, yaktığınız devrim ateşiyle hem bizleri hem de kendini ısıtacaksın. Sımsıkı sarıldığın o kızıl bayrağın dalgalanırken, sana sıcak yeller esecek.

Bir yerde konuşurken sen, Nazım Hikmet'in mısralarıyla şunları söylemiştin: *"Gecelerinde aç yatılmayan ve gündüzlerinde sömürülmeyen bir dünya armağan ediyoruz."* Bundan böyle senin yoldaşların bu armağanını aynı onurla ve coşkuyla ileriye taşıyacaklar ve senin bıraktığın mirasa daha sıkı sarılarak devrim kavganı büyütecekler. İnanıyorum! İnanıyorum, çünkü;

"Şimdi sen öldükten sonraki güzelliğindesin..."

G. Tanya

Büyük bir devrimcinin, yarım asırlık bir çınarın ardından...

50 yıllık çınarımız Sinan yoldaşı kaybetmenin acısını ve hüznünü ben de onu seven herkes gibi derinden hissettim ve yaşıyorum. Yılardır içinde bulunduğum rahatsızlığım üzerine son bir yıldır günlük tutuyorum. 26 Eylül'de ölüm haberini alınca o gün günlüğüme şunları yazmışım:

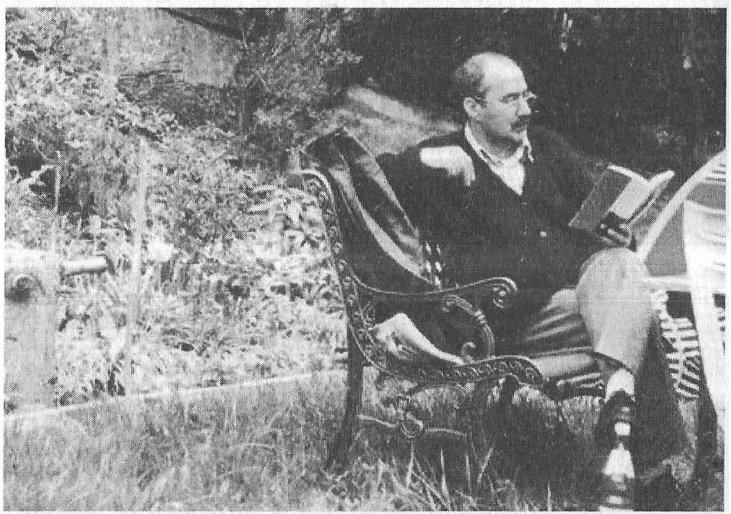
"Bugün 26 Eylül Çarşamba, bugün kendimle ilgili günlük yazmayacağım; çünkü bugün 50 yıllık çınarımız Sinan yoldaşın kayıp haberini aldım. Evet bugün Sinan (kara dayının) kaybetmenin derin acısını yaşıyorum. Onu tanıyıp da bu acıyı ve hüznü yasamayan (içimizde ve dışımızda) tek bir insanın olamayacağı kesindir. Çünkü o kesintisiz 50 yıllık devrimci bir kimliğin sahibi ve taşıyıcısı, Kürtlerin 'Xalosu', Türklerin 'Karadayısı', partinin Sinan yoldaşıydı. Onun yaşamı tümüyle devrime adanmış onca acı çekmiş hüzün ve cefa çekmiş bir yaşamdı . Ancak o bunca bu zorluklara karşı partisine ve önder bir devrimci olmanın bilinciyle hareket etti ve yaşadı. Keza o bunca zorluğun karsısında yılmak ve yorulmak bir yana mizah ve espriyle dolu son derece mütevazi kişiliğiyle tüm yoldaşlarına ve dostlarına esin kaynağı oldu bu zor dönemde. İçinde bulunduğum koşullar içinde şu an ancak bu kadar yazabildim sevgili Karadayı. Ancak partin seni her yönüyle tanıtacak yarım asırlık birikimini ve devrimci

yaşamını tüm genç yoldaşların eline birer kızıl bayrağa dönüştürecektir. Bundan kuşkun olmasın Sinan yoldaş. 26 Eylül 2018 Çarşamba, Saat: 21.00"

Aynı gün içinde ölüm haberinin doğru olmadığı, ancak geri dönüşün de olmadığını duymak yine de herkes gibi bende de bir sevinç yarattı. Ta ki 29 Eylül'de ölümünü ilk elden devrimci kamuoyuna bildiren haberin çıkmasına kadar... Ancak haberi ve tertemiz yüzlü bu insanın resmini karşımda görünce yeniden derin bir acı yaşadım. Her insan gibi bu acı gerçeği bir türlü kabullenip içimde sindiremiyorum. Ne yazık ki o bizi öksüz bırakarak aramızdan ayrılıp gitti.

Sinan yoldaş ölümsüzdür. Biliyoruz ki onun yeri kolay kolay doldurulamaz. Ancak o ölümüyle de bu topraklarda uğrunda büyük bedeller ödenmiş devrim ve sosyalizm mücadelesinde hep var olacak ve rolünü de fazlasıyla oynayacaktır.

A. Gül / İsviçre

Senin yarım asırlık mücadelenin mirasçılarıyız!

Sevgili Sinan yoldaş,

Çocukluğumda seninle ilgili hikayeler dinlerdim, masal kahramanlarını dinler gibi... Aklımın bir köşesinde duran bu hikayelerle tanıdım seni.

Sonra yoldaş olduk, dinlediğim hikayeler de gerçek... Elinde hep bir bayrakla alanlarda, yürüyüşlerde, toplantılarda en önlerdeydin. Elinde kalem masa başında not yazarken, bütün bilincinle kavgan devrim içindi.

Seninle yan yana yürüdük. Hiçbir görev senin için küçük ya da büyük olmadı. Kelimenin tam anlamıyla gece gündüz davan için çalıştın, emek verdin. Beraber şiir de okudun, türkü de söyledin, halayın en güzelini de çektin...

Devrim davası için atılan her adım, yapılan her çalışma sende büyük bir coşku uyandırırdı. Bazen bir öğretmen, bazen bir dost, bir arkadaş, en çok da yoldaş oldun. Soluksuz sınırsız her şeyini bu uğurda feda ettin.

Seninle vedalaşmak istemedim. Çünkü seninle vedalaşmak umuda, geleceğe, yarınlara olan inanca, mücadeleye veda etmekti. Bu yüzdendir ki Sinan yoldaş bu bir veda mektubu değil sana. Senin bıraktığın mirasa bağlılık, geleceğe, umuda merhaba mektubudur bu.

Gidişinle dahi sermaye düzenine saldığın korkuyu görüyor ve yarım asırlık mücadelenin mirasçıları olduğumuzu bir kez daha yineliyoruz.

Ümitten korkuyorlar Robson,
Ümitten korkuyorlar, ümitten
Korkuyorlar kartal kanatlı kanaryam
Türkülerimizden korkuyorlar...

Bielefeld'den yoldaşın

Senin mücadelen bizlere ışık tutacak!

Çok geç bulup çok erken yitirdiğim bir değer oldun Sinan yoldaş. Senin devrim yolunda vermiş olduğun anlamlı mücadelen bizlere ve gelecek nesillere ışık tutacaktır.

Hayatta bazı ilkler vardır ki unutulmayacak kadar değerli ve anlamlıdır.

Hayatımın ilklerinden biriydi... Bundan iki yıl kadar önceydi. Emekçi kökenden geldiğim için, iki günlük bir seminere BİR-KAR tarafından davet edilmiştim. Birçok farklı seminer ve davete katılmış olmama rağmen bu benim için bir ilkti. İlk defa merhaba dediğim yeni yüzlerdi seminerdeki katılımcılar.

Bugünlerde zamansız aramızdan ayrılışının acısını derinden hissettiğim sevgili Sinan yoldaşımızı, değerli Karadayı'mızı da o seminerde görüp tanıdım. Kısa ve soğuk bir tanışma faslıydı. Seminerin konusu, 19. yüzyılda yaşamış, insanlığa önemli fikirler bırakan, sınıf mücadelesi ve emeğin sömürülmesi üzerine büyük mücadeleler vermiş olan Karl Marx gibi bir dehanın *Kapital* adlı kitabıydı. Bir hayli ilgiliydim. Can kulağıyla dinliyordum. Dinleyip öğrendikçe de şaşırıyordum. Meğer bir emekçi olarak bilmediğim ne kadar çok şey varmış.

Sevgili Sinan yoldaş birkaç saat sonra ayrıldı seminerden. İşçi ve emekçileri bu denli ilgilendiren bir seminere katılmış olması sıradan biri olmadığını gösteriyordu.

Hiç unutmuyorum, Sinan yoldaş benimle Zazaca konuşmuş, "tı zazaki zonena" (sen Zazaca biliyorsun) demişti. Bu cümlenin ötesinde bir konuşmuşluğumuz olmadı.

Aradan kısa bir zaman geçtikten sonra, Grup Yorum'un Fulda

konserindeydik, işçi-emekçi arkadaşlarla birlikte. Karadayı'mız, sevgili Sinan yoldaşımız da Grup Yorum'un konserindeydi. İkinci görüşümdü ve çok sevinmiştim. Bana olan yaklaşımı bir öncekine göre çok samimi ve içtendi. "Gel hele sana bir sarılayım" dedi. Bir önceki soğuk davranışını telafi eder bir edayla sarıldı bana. Meğer sarıldığım bu değerli yoldaş, ta geçmişten bugüne, Dersim'den başlayıp ülkenin değişik coğrafyalarına devrim çiçekleri ekerek, bir türkü misali gelen koca bir yürekmiş. Bunu sevgili Sinan yoldaşı yitirdikten sonra çok daha iyi görebildim.

Süreç ilerlerken, BİR-KAR'lı arkadaşlarla görüşmelerimiz sürdü. Dahası işyerindeki sorunlarımızı, sömürünün acımasız yüzünü BİR-KAR İşçi Komisyonu'ndan arkadaşlara iletip, fikir alışverişinde bulundukça, giderek BİR-KAR'ın doğal bir çalışanı haline geldim. Geçtiğimiz yıl düzenlediğimiz pikniğe BİR-KAR'lı arkadaşları da davet ettik. Büyük bir katılım sağlayarak bizimle dayanışma içinde olduklarını vurgulamış oldular. Bu bize büyük bir cesaret ve güç verdi. İşçiler bir şey yapamaz diyen söyleme güzel bir cevap oldu. Her etkinlikte olduğu gibi bu etkinlikte de yerini almış olan Sinan yoldaş benim için artık ayrıcalıklı biri olmuştu. O artık benim sevgili Xalom, devrim adına büyük bir dava adamıydı.

Üçüncü görüşümdü. Kısa kısa sohbetlerimiz oldu etkinlikte. Ancak bu yarım yüzyıllık çınarımız nahoş bir yüz ifadesine sahipti bunca işçinin arasında. Hoşnut olmadığı bir şeyler vardı. Olup bitenleri bizlerden daha iyi gözlemlediği aşikârdı. Nitekim etkinlikten ayrılırken yereldeki arkadaşlardan, yoldaşlardan hoşnut olmadığını dile getirdi. İşçilerle daha yakından ilgilenilmeli, her işçi ve emekçinin evine gidilip sömürüye karşı duruş anlatılmalı demişti sevgili Sinan yoldaş. Sömürüye karşı kararlı bir mücadelenin önemine vurgu yapmıştı.

Ne kadar haklıymışsın sevgili yoldaş, emeği sahipsiz bırakmamalı derken. Ekim Devrimi'nin 100. yılı adına 18 Kasım 2017'de düzenlenen gecede sevgili Sinan yoldaşın yaptığı konuşma gele-

cek nesillere umut vaat eder düzeydeydi. Günler ilerledikçe, haftalar ayı buldukça, ilerleyen süreçte yaşadıklarımı birleştirdikçe, sömürünün alabildiğine azgınlaştığı bu dönemde, BİR-KAR ve sevgili Sinan yoldaşın da katkılarıyla devrime, güzel yarınlara, eşitliğe ve sömürüsüz bir dünyaya giden yolda çok daha iyi şeyler yapabileceğimize inandım. Bu inançla işyerinde çok daha aktif çalışmalarda yer almaya başladım.

Hayat bu ya, sen planlarsın yapmak istediklerini, gel gör ki hayatın sana sunduğu planı yaşamak zorunda kalırsın. Hiç ama hiç duymak istemediğim haberi almıştım. Yarım yüzyıllık çınarımız, sevgili Sinan yoldaşımız ve benim Xalom hastalanmıştı. Hem de öyle böyle bir hastalık değildi. Sömürüsüz ve eşit bir dünya uğruna devrim yolunda ilerleyip bugünlere gelen Sinan yoldaşımızı, faşist sistemin işkencehanelerinde almış olduğu darbeler amansız bir hastalığın esiri etmişti. Acı ama gerçekti.

BİR-KAR'lı arkadaşlarla birlikte bu yarım yüzyıllık çınarı ziyarete gittik. Hiç kolay değildi, her etkinlikte yer alan bu devrim adamını, bu güzel yoldaşı hasta yatağında ziyaret etmek... Kapı açıldı, arkadaşlar önden ben arkadan ilerledik. Sevgili Xalo'ya hiç yakışmamıştı hastane yatağı. Güzel bir tebessümle karşıladı bizi. Hoş geldiniz dedikten sonra bana dönerek, "Ekimcilerin gelini gelmiş, gel gel" dedi. Onore etmişti beni sevgili Xalo'muzun bu güzel hitabı. Bilemezdim ki bunlar sevgili yoldaşımızın bana son sözleri olacaktı.

Hastane odasındaki sohbetimizde bize işkencehanelerdeki zulmü de anlattı. İçim burkularak dinledim. Ve ilk defa sevgili Xalo'nun uzun ve mütevazi muhabbetini dinlemiş oldum.

Çok geç bulup çok erken yitirdiğim bir değer oldun Sinan yoldaş. Senin devrim yolunda vermiş olduğun anlamlı mücadelen bizlere ve gelecek nesillere ışık tutacaktır.

Sinan yoldaşımız ölümsüzdür!

Yarım yüzyıllık çınarımızı hep kendimizde yaşatacağız!

Frankfurt LSG'den işçi bir yoldaşın

Bize gösterdiğin yoldan yürüyeceğiz!

Yazmak ne kadar zor geliyor bana, inanamazsın. Seni ilk tanıdığımda üç yaşımdaydım ve yağışlı bir kış günüydü. İlkin senin o neşeli güzel yüzünü kaydetmiştim hafızama. O kadar kaydetmişim ki, senin hep bize telefon etmeni ve şu saate Hauptbahnhof'tayım (Gar) demeni bekliyordum. Çünkü o zaman biliyordum ki bize geleceksin.

Sen beni o pamuk ellerinle sırtına alır dolaştırır, bense ellerimi tonton yanaklarında gezdirirdim. Hatırlıyor musun, sen bana hep civciv derdin. Şimdi civciv için sana yazmak ne kadar zor.

Hepimiz senin gözlerinin önünde büyüdük. Ne kadar değerli bir yoldaştın bizim için. Hele o komik sohbetlerin aklıma geldikçe, şimdi bile kendi kendime gülüyorum. Sen gerçekten çok değerli ve çok emektar bir devrimciydin. Büyükle büyük, çocukla çocuk, futbolcuyla futbolcu... Bir eve gittiğinde herkesin gönlünü kazanmaya çalışırdın. Bu her insanın başaramayacağı bir incelikti.

Seni unutmamakla kalmayacağız, bize gösterdiğin o ışıklı yolda yürümeye ve ideallerimizi gerçekleştirmeye devam edeceğiz. Ve gözün arkada kalmayacak.

Işıklar içinde yat, ışıklar yoldaşın olsun.

Teslim Demir (Sinan) yoldaş ölümsüzdür!

Frankfurt'tan genç bir yoldaşın

Teslim Demir (Sinan) yoldaş ölümsüzdür!

Sinan yoldaş, sen aramızdan ayrılalı yaklaşık üç hafta oldu. Seni yitirmiş olmanın acısını ilk günkü gibi yüreğimde hissediyorum ve hissetmeye devam edeceğim.

Seninle beraberliğimiz yaklaşık 8-10 yılı buldu. Bu zaman zarfında pek çok toplantı yaptık, birçok eyleme katıldık. Miting ve yürüyüşlerde partimizin bayrağını hep yükseklerde taşıdın. Yoldaşların olarak bizler de parti bayrağını daha yükseklerde taşıyacağız.

Sinan yoldaş, partimizin kuruluş yıldönümü kutlama çalışmaları vesilesiyle beni ziyarete gelmiştin. Seninle birlikte Hamburg'un en işlek caddelerini dolaşırken, partimizin kuruluş yıldönümü afişlerinin caddeleri süslediğini görünce ne kadar çok sevinmiştin. Sana böyle bir sevinci yaşattığım için çok mutluyum. Birlikte eve döndükten sonra, "Hamburglu senin kanın yerde kalmayacak" diyerek beni onurlandırmıştın. Bu karşılaşmadan sonra beni nerede görsen "Hamburglu kanın yerde kalmayacak" der dururdun.

Sinan yoldaş, şimdi ben sana söylüyorum. Senin de kanın yerde kalmayacak, bıraktığın kızıl bayrağı daha yükseklere taşıyacağıma söz veriyorum.

Diğer siyasi gruplarla tartışmalarda sözümü hiç sakınmadan doğrudan söylerdim. Bu hususta beni hep eleştirir, arkasından döner "Sen hep tez canlısın" diyerek gönlümü alırdın.

Sinan yoldaş sen aramızdan ayrılalı yaklaşık üç hafta oldu. Seni yitirmiş olmanın acısını ilk günkü gibi yüreğimde hissediyorum ve hissetmeye devam edeceğim.

Teslim Demir (Sinan) yoldaş ölümsüzdür!

Yaşasın partimiz TKİP!

Hamburg'dan yoldaşın

Karadayılar'ın safında maya tuttu!

"Bunca zaman işçiler güldü, artık gülme sırası bizde!"

"Bizim çocuklar işi başardı."

Bu sözler sarf edilmişti 38 yıl önce.

Başardıklarını sanıyorlardı. Dalga dalga büyüyen devrimci mücadelenin, sokakları, meydanları, fabrikaları saran ateşin sönmesi gerekiyordu onlar için. Bunun için adım da attılar. Başta ilericiler, devrimciler olmak üzere tüm toplumun üzerinden adete bir silindir kullanırcasına geçtiler.

Baskılar, gözaltılar, tutuklamalar, işkenceler, idamlar, ihraçlar vb...

Ne kadar da benziyor bugünlere değil mi? Yalnızca sayısal verilere dahi bakacak olsak aslında bugün yaşananlar o günlerden daha ağır.

Kaçanlar, kopanlar, bununla da kalmayıp küfredenler... Terk edilmişti devrimci değerler, tüketilmişti birikim, ihanet kol geziyordu meydanlarda.

Ancak biliniyordu da, kurtuluşun mücadelede olduğu. Bunun için adım attı bir elin beş parmağını geçmeyen komünistler. Dönüp baktılar arkalarına, bilimsel inkârlarını verip, yürünecek yolun **Yeni Ekimler** olduğunu söylediler. Korkuyordu burjuvazi. Yeni›den gelmelerinden korkuyordu. Yine ağır darbeler, gözaltılar, tutuklamalar...

Başaramadılar. **EKİM** baş göstermişti bir kere. Sıçramıştı, o artık geçmiş tüm birikimlerin, değerlerin, adanmışlıkların, kazanımlarının tek güvencesi olan partisine kavuşmuştu.

Korkusu devam ediyordu burjuvazinin. Sindirememiş, katledecekti. Biliyordu toplumun öncülerini hedef almadan o toplumu geri püskürtemeyeceğini. Öyle de yaptılar. *"İçeriyi teslim almadan, dışarıyı teslim alamazsın"* dediler ve saldırdılar. Yok etmek istediler öncüleri. Ama atılmıştı o tohum toprağa.

Yürüdü yolunda Yeni Ekimler'in. Milyonların haklı mücadelesi için ölüm göze alınmıştı. Toprağa verdiğimiz bedenler, tohumdu.

Gözler kırpılmadı. Tutan mayanın kanıtı da gösterildi. Çatılan kaşta, ısınan namludaydı artık.

Denizler'den, Mahirler'den, İbolar'dan **Sinan**lar'a gelindi. Yaşamlarımız gösteriyordu geçmişimizi. O inanç, o kararlılık, o bağlılık, adanmışlık...

Şimdi adımlar atılıyor. **Karadayı**lar'ın safında nice komünistler, Kızıl Gün'lere adıyorlar hayatlarını.

Daha da hızlandırılmalı o adımlar. Çünkü atılan adımlar güçlendirecek irademizi.

Bir yoldaşın...

Yarım asırlık devrimci adanmışlık!

Bıraktığın devrimci kimliksel özelliklerin ve mirasın devrimci yaşamımızda bizlere hep ışık tutacak Sinan yoldaş. Hayatının son nefesine kadar partili devrimcilikte kararlılığınla bizlere örnek teşkil ettin. Devrimci yaşamının önünde saygıyla eğiliyorum!

Kendini devrime adamış, bu sömürü düzeninin yıkılışının ancak kitleleri yönlendirip önderlik edecek ihtilalci bir parti ile mümkün olduğunu genç yaşında kavramıştın.

Bu anlayışla, mücadeleci bir geçmişi olan Dersim'de sıfırdan başlayarak, her babayiğidin harcı olmayan bir örgütlenmeye kalkışarak, birkaç sene içerisinde bölgenin örgütsel zeminini yaratmıştın. Örgütçü ve önder kimliğin sayesinde o dönem sadece Dersim'de değil diğer Kürt illerinde de hareketinin güç olmasında önemli bir rol oynadın.

Zindanlardan ve işkencehanelerden başı dik çıktın.

Yoldaşlarınla birlikte, '80 döneminin ağır yenilgisi ve moral çöküntüsünü bir yana bırakarak, marksist-leninist bakış açısıyla geçmişle hesaplaşıp, geleneksel hareketten koptunuz. Yeni bir çizgi, yeni bir kültür, yeni bir gelenek demek olan komünist hareketi kurdunuz. İşçi sınıfını toplumsal devrimin ve parti inşasının eksenine oturtan Yeni Ekimler Partisinin kurucularından biriydin. Ülkede ve yurtdışında soluksuz bir devrim koşusu gerçekleştiren hem bir önder hem de nefer bir devrimciydin.

Senin ile yarım asırlık devrimci öykünün yarısında karşılaştık. Yeni Ekimler Partisinin kuruluş gecesinde. O dönem henüz devrimci yaşamın içinde olmayan ben, mütevaziliğin ve şakacılığın karşısında sana çok çabuk ısınmıştım.

Çocukları ve gençleri bir baba ya da bir dayı gibi ayırt etmeksizin severdin.

Hayatımı senin gibi devrimci yaşama adamaya karar verdikten sonra seninle çalışmada daha yakın olduk. Bu süreçte çok şeye tanık oldum. O dönem gençliğin verdiği hırs ve deneyimsizlikle, senin örgütsel kimlik planındaki üstünlüğünü ve devrimci olgunluğunu gözardı edebildim. İlerleyen süreçte seni daha iyi anladım, devrimci mütevaziliğin ve alçakgönüllülüğün ile bizlere örnek olduğunu gördüm.

Bazen sert çıkışlarımı ve inatçılığımı gençliğime sayarak, konuşmalarını bir yoldaş gibi sürdürebildiğine tanık oldum. Sert, hatta rencide edecek eleştirilere maruz kaldığında bile, eleştirinin biçiminden ziyade özünü alarak sorunları çözme bakışıyla hareket ediyordun. Çalışmalarda, yönlendirmelerinde ve tavsiyelerinde kitle çalışmasına öncelik veriyor, "İnsanlara gidin hal hatır sorun, döne döne gidin, bir şeyler paylaşın, insanlara emek harcayın, çünkü devrimci faaliyet kitle çalışmasıyla yürütülür!" diyordun. Bir bilet veya bir gazete fazla satmak için ne kadar çabaladığına, bir insanı saflarımıza kazanmak için nasıl kafa yorduğuna tanık oldum.

Sen ki bir çınar ağacısın, yarım asırlık devrimci mücadele azmini ve kararlılığını simgeleyen kalın gövdenle... Dalların altındaki herkesi sarıp sarmalayıp kucaklarken, yapraklarınsa boğucu güneşten koruyup, gölgenin serinliğinde yüzümüzde bir tebessüm oluşturuyor. Sen ki en zor ve stresli zamanlarda gülümsemeyi ve gülmeyi öğretensin.

Bıraktığın devrimci kimliksel özelliklerin ve mirasın devrimci yaşamımızda bizlere hep ışık tutacak Sinan yoldaş.

Hayatının son nefesine kadar partili devrimcilikte kararlılığınla bizlere örnek teşkil ettin. Devrimci yaşamının önünde saygıyla eğiliyorum!

Devrimciler ölmez, devrim davası yenilmez!

Sinan yoldaş kavgamızda yaşayacak!

E. Bayrak

Bıraktığın bayrağı devralacağız!

Sinan yoldaş partimizin, Türkiye Komünist İşçi Partisi'nin yılmaz savaşçısıydı. Bıraktığı boşluğu her zaman hissedeceğiz. Onun "safları sıklaştırın yoldaşlar" diyen sesini duyduğumuzda kendimize gelecek, bize bıraktığı mirasla başlarımız dik, omuzlarımız yukarıda yürüyeceğiz.

Sinan yoldaşı ilk tanımam hiç gözlerimin önünden gitmiyor. Hatırladığım kadarıyla 1975 yılıydı. Ben 11 yaşlarında bir çocukken Sinan yoldaş bizim eve gelmişti. Odaya girdiğimde pür dikkat yolu izliyordu. Kendi kendime, herhalde köye gelebilecek askeri cemseleri önceden görmek istiyor diye düşünmüştüm.

Daha sonra onun ve yoldaşlarının çabalarıyla Dersim Türkiye'nin en devrimci kentlerinden bir olarak devrimci tarihimize yazıldı. Sinan yoldaş inandığı ideallerden hiçbir zaman vazgeçmedi. Sonunda bu yolun sosyalizme varacağına en ufak kuşku duymayarak yoluna devam etti.

Yıl 1980... 12 Eylül sonrası Dersim'den yola koyulduk. Genç yaşımızda hayatımızı Avrupa'da sürdürmek zorunda kaldık. Avrupa'da göçmen işçilerin kurduğu derneklerde gidip geliyorduk. Türkiye'de bütün devrimci örgütler susturulmuş, binlerce devrimci yoğun işkencelerden geçirilerek tutsak alınmıştı. Sinan yoldaş da 1981'de tutuklanmıştı.

Yıl 1987... Sinan yoldaşla yolumuz Köln'de bir tramvay durağında çakıştı. Ben o sıra DİDF (Demokratik İşçi Dernekleri Federasyonu) delegesi olarak oradaydım. Sinan yoldaş benimle görüşmek istemiş, bu nedenle buluşmuştuk. Daha önce elime TDKP-Leninist Kanat imzalı bir bildiri geçmiş, içeriği bende heyecan yaratmıştı. Sinan yoldaşın da TDKP-Leninist Kanat'la birlikte yürüdüğünü öğrenince kuşkum kalmadı. Çünkü Denizler'in, Hüseyinler'in, Yusuflar'ın yoldaşıydı o. Kime güvenecektik? TDKP'deki sol liberal sosyalistlere mi ya da kendini aşmayan, tutucu küçük-burjuva kabuğu kırıp atmayanlara mı? Yoksa Türkiye devrimci hareketinin yenilgisinden dersler çıkararak, sınıf bakış açısıyla donanarak, "Herkes kendi bayrağı altına!" şiarıyla yola çıkanlarla mı? Tabii ki doğru olanla buluştuk. Bu bir rastlantı değildi.

Sinan yoldaş partimizin, Türkiye Komünist İşçi Partisi'nin yılmaz savaşçısıydı. Bıraktığı boşluğu her zaman hissedeceğiz. Onun "safları sıklaştırın yoldaşlar" diyen sesini duyduğumuzda kendimize gelecek, bize bıraktığı mirasla başlarımız dik, omuzlarımız yukarıda yürüyeceğiz.

Onu unutmayacağız, unutturmayacağız!

Sinan yoldaş ölümsüzdür!

Yaşasın partimiz TKİP!

T. Yusuf

Senin gibi devrimciler ölümsüzdür!

Sinan yoldaşa, Sinan abiye!

Uzun süreden beridir sık sık görüşür olmuştuk. Örgütlü çalışmalarımızda, anti-faşist çalışmalarda ve normal sosyal yaşamımızda... Senin hastalığını öğrendiğim andan itibaren içime bir korku yayıldı, seni fiziken kaybedebileceğimiz korkusu. Sen bizi tam böyle büyük bir aile olmuşken bırakıp gitmemeliydin. Bu ölümün suçlusu TC'nin cezaevleridir.

Mücadelenin senin gibi ömrünü bu yolda geçirenlere çok ihtiyacı olduğunu, hep eksikliğini hissedeceğimizi bilesin.

Biliyorsun, ben seni hep bu ailenin bir ferdi olarak gördüm, tüm devrimcileri gördüğüm gibi. Anti-faşist mücadeleye kattığın bu büyük değerli emeğin için, seninle bu konuda gurur duyduğumuzu bilesin. Sanırım bunu hep hissetmişsindir.

Biliyorsun, mücadele ederken hep engellerle karşılaşırız. Seni uğurlarken yanında, arkanda yürümek istediğimi de çok iyi biliyorsundur. Emperyalizmin ve faşist Türk devletinin baskıları sonucu benim cezaevinde olduğumu biliyordun. Seninle vedalaşamadan, geleneklerimize göre toprağa verirken yanında olmadan ayrılmak çok zor.

Tüm yoldaşlarını ve halkımızı selamlıyorum.

Senin gibi devrimciler ölümsüzdür.

Sizleri mücadelemizde yaşatacağız.

Hepimizin başı sağ olsun.

Wuppertal'dan siper yoldaşın

"Bir partiye sığmayan devrimci kişilik"

Sevgili Sinan yoldaş,

Seni ilk kez Köln şehrinin soğuk ve yağmurlu bir gününde, sokakları inleten coşkulu konuşmanla tanıdım. Bende ilk uyandırdığın etki, devrime olan inancın ve çok az insanda olan ihtilalci ruh halin oldu. Samimi kişiliğin kısa sürede dost olmamızı sağladı. Farklı düşüncelerde olmamıza rağmen, seni kendime yakın görmemin tek sebebi, senin erdemli, güven dolu duruşundan kaynaklanıyordu. Kısacası, "İnsani olan hiçbir şey bana yabancı değildir" ilkesi sende anlamını buluyordu. Mütevazi yönün herkesin dikkatini çekiyor, mücadele azmin bize ilham veriyordu!

İç sorunlarımızı sana fısıldadığımızda, bize dostça öneriler sunardın. Bu yüzdendir ki, sen ve senin gibiler devrim mücadelemizin ortak değerlerisiniz. "Bir partiye sığmayan devrimci kişilik" çok yerinde bir belirleme olmuştur.

Son uğurlama törenin siper yoldaşlığının güçlü bir göstergesi olarak hafızalarımızda hep diri kalacak. Bitmek bilmeyen enerjin, devrime ve sosyalizme olan tutkun asla unutulmayacak!

Seni tanıdığım, seninle dost olduğum için kendimi şanslı, tanıyamayan yeni nesilleri de bir o kadar şanssız görüyorum. Onlara siz "Güneşin çocukları"nı, evreni sorgulayan yürekleri yazmak, son nefesinde bile kararlıca yaşama ve dostluğa sımsıcak el uzatanları anlatmak boynumuzun borcu olsun!

Kahpe ölüm çok zamansız alsa da seni bizden, silmeye kalksa da geleneğimizin canlı hafızasını, Eylül sarartsa da benzimizi, kopartsa da güllerimizi rüzgar, sen hep "Sinan Abi" olarak yaşayacaksın sevdalı yüreklerde! Ya düşlerin? Düşlerin çılgın bir nehrin tam ortasında gerçeğe doğru akmaya devam edecek...

Devrim şehitleri ölümsüzdür!

Wuppertal'dan bir Partizancı

Anısı önünde saygıyla eğiliyorum!

Sinan yoldaşla ilk tanıştığımız yıllarda (1987-88) samimi, kucaklayıcı ve bir o kadar da insani-yoldaşça davranışları bende büyük bir sempati yaratmıştı. Onun devrimci olgunluğunun ve heyecanının, yeni dönemi yakalamadaki etkin çabalarının tanıkları olduk. Sinan yoldaşın siyasal konulara bakışını bilmekle birlikte, derinlemesine sohbetler edememiş olmak, onu daha ileriden tanıyabilme açısından kendi payıma bir eksiklik.

Sinan yoldaşın uğurlanmasına gösterilen ilgi ve okunan mesajlardan da anlaşılıyor ki; Dersim "Haydar"ını, proletarya yiğit bir sınıf devrimcisini kaybetmiştir.

Bizim kenarda ve geride kaldığımız dönemlerde bile o sevgisini hiçbir zaman bizden eksik etmedi. Sinan yoldaşın içselleştirilmiş devrimci yaşamı bizim ona özlemimizi daha da büyütecektir.

Anısı önünde saygıyla eğiliyorum.

Sinan yoldaş ölümsüzdür!

Devrimciler ölmez, devrim davası yenilmez!

H. Yolaşan

Sinan yoldaşa...

Bir inanç ve dava adamı!

Kimileri vardı ki, ölümsüzlüğü bir yaşam şekli olarak yaşayıp tarih sahnesinden ayrıldılar. Tam da yaşadığımız toplumlarda, onları ve onları takip edecek kuşakları kuşatan bir inanç ve dava adamı olmayı bir rol modelleştirerek...

Onlar öğrencilerine mağara yazıları kadar kadim öğretilerden, doğayla çelişkilerimizi çözeceğimiz komünist toplumun kendisi kadar gelecek zaman içinde, birer deneyim ve öğreti abidesi olup doğaya karışırlar.

Esasında inançlarımıza, dünyayı algılamamıza ve onu değiştirme gücümüze karışıp var olurlar. Sıra neferi yoldaşlarımız işte tam da böyledir.

Onlar bir öğle güneşi gibi
Onlar bir çocuk gibi
Onlar toprakta tohumdurlar...

Ankara'dan bir gıda işçisi

Teslim Demir'in anısına

H. Fırat

Teslim Demir'in anısına... / 1

'60'lı yıllar: Devrimci örgüt ve önderlik boşluğu

H. Fırat

Ölümünün hemen ardından, 2011 Eylül'ünde, Mihri Belli üzerine bir konferans vermiştim. Konferansın asıl konusu Mihri Belli değildi; ama ölümünün sonrasına denk geldiği için, genel çizgiler içinde siyasal yaşamını ve özellikle Türkiye sol hareketi içindeki kendine özgü yerini ele almak gerekmişti. Konu ele alınırken 1967-71 dönemi üzerinde özellikle durulmuştu. Zira bu, Mihri Belli payına yerine getirebileceği önderlik misyonu bakımından tüm siyasal yaşamının benzersiz bir kesitiydi. Öncesinde böyle bir şansı olmamıştı, sonrasında da olmayacaktı. Ortaya konulan temel düşünce, Mihri Belli'nin o özel tarihsel evrede kendisinden bekleneni devrimci açıdan veremediği, böylece o yıllarda etrafına kümelenmiş dönemin gençlik önderlerini büyük hayal kırıklığına uğrattığı ve kaçınılmaz olarak başka arayışlara ittiği idi.

Mayıs 2012'de bu kez Deniz Gezmişler'in asılmasının 40. yılı üzerine bir konferans vermiştim. Bu, '60'lı yılların devrimci örgüt ve önderlik boşluğuna ilişkin yönleriyle, Mihri Belli konulu konferansın bir devamı ve tamamlayıcısı gibiydi. Vurgulanan temel düşünce, '60'lardaki toplumsal uyanışın ve sol kabarışın ortaya çıkardığı yeni devrimciler kuşağının dönem boyunca devrimci bir önderlik ve örgüt olanağından yoksun kaldığı, sözkonusu boşluğu dönemin sonuna doğru bizzat kendilerinin doldurmaya yöneldiği

ve anlaşılır nedenlerle bunda başarısız kaldıklarıydı.

*Teslim Demir üzerine ölümünü izleyen günlerde verilen konferansın temel teması da bir bakıma aynı oldu. Bu kez aynı temel düşünce, '74 sonrası devrimci yükselişin ortaya çıkardığı yeni devrimciler kuşağı üzerinden ele alındı. Buradaki temel fikir partimiz için bir yenilik taşımıyordu. Hareketimizin iki temel çıkış belgesinin ilkinde, '70'li yılların ikinci yarısında devrimci parti ve örgütlerin hızlı büyümesine işaret edilirken şunlar söyleniyordu: "... Doğal olarak bu sağlıksız bir büyüme idi. Baş küçük gövde büyüktü. Baş küçük olarak kalıyor, gövde sürekli büyüyordu. O zamanların popüler deyimiyle, nicel gelişim ile nitel gelişim arasında bir uçurum vardı. Baş gövdeyi yönetip yönlendirip geliştirmiyor, bilakis gövde başı sürüklüyordu. Bu tipik bir kendiliğindencilik, bir arkadan sürüklenişti." **(Yakın Geçmişe Genel Bir Bakış, 1987)***

Mihri Belli'nin ölümü ve Denizler'in idamının 40. yılı konulu konferansların kayıtları aradan geçen yıllara rağmen henüz yayınlanamadı (Tarihsel TKP'nin 100. yılı bu yayına anlamlı bir vesile olabilir). Burada üç ana bölüm halinde yayınlanan metin, Teslim Demir yoldaşa ilişkin konferansın elden geçirilmiş ve birçok özel ayrıntıdan arındırılmış kayıtlarıdır. Bölümleme konferansın üç ayrı oturumuna göredir. Yer yer kaçınılamayan ve bağlamları nedeniyle ayıklanması güçlükler taşıyan tekrarlar bunun sonucudur. Tüm başlıklar yayın vesilesiyle konulmuştur...

Partimiz Teslim Demir'i "Türkiye devrimci hareketinin yarım asırlık çınarı" olarak tanımladı ve bir partinin sınırlarına sığmayacak türden devrimcilerin az bulunur örneklerinden biri olduğunu vurguladı. Onun 1968'den 2018'e uzanan devrimci siyasal yaşamının devrimci hareketimizin bu aynı tarihsel zaman dilimindeki seyri ve sorunları üzerinden anlamlandırılması, bu tanım ve vurgunun özüne uygun bir tutum olmuştur.

***

'60'lı yıllarda sol dalga ve devrimci önderlik boşluğu

Sol hareketimizin Cumhuriyeti de önceleyen bir tarihi var. '60'lı yıllara kadar neredeyse sadece TKP'de temsil edilen bir tarihtir bu. TKP tüm tarihi boyunca sınırlı sayıda aydın ve işçiden oluşan, kitle tabanından yoksun, alabildiğine dar bir kadro partisi olarak kaldı. 1951 tevkifatının ardından ise tümüyle tasfiye oldu. '60'lı yıllarla başlayan yeni döneme az sayıda kadro ve tartışmalı bir düşünsel-politik miras bıraktı. Geriye kalan ve onun gerçek temsilcisi sayılan kadrolar bu yeni dönemde TKP'nin yeniden inşasını gündeme getirmediler. Böylece tarihsel TKP tarihe karışmış oldu. '70'li yıllarda Leipzig eksenli olarak aynı isimle sahneye çıkan partiyse tümüyle farklı bir oluşumdur.

'60'lı yıllar modern Türkiye'nin tarihinde sol ve sosyal mücadele açısından tümüyle yeni bir dönem oldu. Hızlanan kapitalist gelişmenin ürünü modern sınıflaşma, sosyal, siyasal ve kültürel sonuçlarını ülke düzeyinde göstermeye başladı. Başta işçi sınıfı olmak üzere emekçi katmanların istemleri, bunun ürünü mücadeleler ve bu mücadelelerden güç alarak serpilen bir sol hareket gerçeği vardı artık Türkiye'de.

Bu yeni dönemde birbirini izleyerek ortaya çıkan birden fazla sol akım görüyoruz. Doğan Avcıoğlu'nun yönettiği Yön Dergisi'nde temsil edilen ve kendini Kemalizm'in yeni koşullara uyarlanmış temsilcisi sayan darbeci bir burjuva solu, zamanlama olarak bunlardan ilk ortaya çıkanıydı. Farklı eğilimlerden karışık kafalı sendikacıların kurduğu, altından kalkamadıkları için de çok geçmeden yönetimini ilerici aydınlara devrettikleri TİP ise sosyalist solu temsil etmek iddiasındaydı. Çok geçmeden TİP bünyesinde yaşanan bölünmeyle birlikte, tarihsel TKP kökeninden gelen ve geleneği temsil eden Mihri Belli ve Hikmet Kıvılcımlı gibi şahsiyetlerin önderlik ettiği eğilimler, esas olarak da Mihri Belli önderliğindeki MDD Hareketi, dönemin bir öteki önemli sol akımı oldu. 1970 başına, yani '71 Devrimci Çıkışı'nın

hemen öncesine kadar, solun tablosu kabaca böyleydi.

TİP'in ve MDD Hareketi'nin lider kadroları, tarihsel TKP'den arta kalanlardan oluşuyordu. Mihri Belli ve Dr. Hikmet Kıvılcımlı için bu dolaysız olarak böyleydi. Mehmet Ali Aybar ve Behice Boran ise 1940 sonrasının TKP sempatizanı sol aydınlarına mensuptular. Bu ikinciler, '60'lı yıllarda ve daha somut olarak da TİP yönetimi dönemiyle birlikte, tümüyle reformist-parlamentarist bir çizginin temsilcileri oldular. Mücadeleyi ileriye götürmek değil fakat dizginlemek ve düzenin icazet sınırları içinde tutmaktı esas rolleri. Ama tarihsel TKP'den gelen, dahası onun direnişçi kanadını oluşturan Mihri Belli ve Dr. Hikmet Kıvılcımlı gibi liderlerin de, dönemin sosyal uyanışına ve bunun beslediği sol dalgaya önderlik edebilecek bir devrimci program, çizgi ve örgüt ortaya koyamadıklarını, tam tersine hareketi başka biçimlerde sakatladıklarını, böylece sonraki parçalanmalara da kolaylaştırıcı bir zemin hazırladıklarını biliyoruz.

'60'lı yıllar, düzen sınırlarını aşamayan bir burjuva sosyalizmi dönemi oldu. İzlenen çizgi kadar, bunun gerçekleşmesi için temel alınan ya da umut bağlanan araçlar yönünden de bu böyleydi. Ya parlamentarizme bel bağlanıyordu, ki Aybar-Boran liderliğindeki TİP şahsında olan buydu. Ya da sözümona sol bir askeri darbeden hiç değilse o konjonktürde yarar umuluyordu, Mihri Belli ve Hikmet Kıvılcımlı şahsında olansa buydu. Bu ikincilerin ilk gruptan önemli bir farkı, demokratik devrim düşüncesinin farklı versiyonları üzerinden ortaya kendilerince devrim stratejileri koymalarıdır. Ama bu hiç de devrime yönelen bir politik çizginin temsilcileri oldukları anlamına gelmiyordu. Hiç değilse o evrede öncelikli beklentileri, sözde sol Kemalist bir askeri darbenin "kapitalist olmayan yol"dan yolu açmasıydı. Bu konum ve tutum, düzenin icazet sınırlarını esas alan pasifist TİP yönetiminden farklı olarak, MDD Hareketi'nin dönem içinde ve daha çok da gençlik hareketi üzerinden izlediği militan mücadele çizgisini gölgeliyordu.

Oysa bu aynı yıllar, 1960'lı yılların ikinci yarısı, solun gelişip serpilmekte olduğu dinamik bir özel evreydi. Sosyal uyanışın tazeliği ile, işçi sınıfı hareketinin diriliği ile, genel olarak solun toplum içerisinde umut vadeden bir güç olarak öne çıkması ile ayırt edilen, tümüyle yeni bir dönemdi söz konusu olan. Bu, başta işçi sınıfı olmak üzere alt sınıflar yönünden sosyal uyanış ve mücadelenin gelişip serpildiği, sol açısındansa tarihinde ilk kez olarak kitleselleşmenin ve toplumun gündemine girmenin başarılabildiği bir tarihi evredir. Ama yazık ki bu gelişmeye devrimci açıdan yanıt verebilen herhangi bir parti, örgüt ya da önderlik ortaya çıkamadı bu yıllar içinde. Geçmişten kalan ve sürekliliği temsil edenler, Mihri Belliler ve Hikmet Kıvılcımlılar, hiç değilse o günkü çizgileri üzerinden burjuva sosyalizmini aşamayan bir perspektifin içinde kaldılar. Çevrelerinde yüzlerce genç militan varken, bunların tümü de devrime ve sosyalizme gönül vermişken, bunlarla bir parti kurmak yoluna bile gitmemeleri bu açıdan yeterince açıklayıcıdır. Oysa devrimci partinin inşası gerçek bir devrim mücadelesinin ilk ve olmazsa olmaz koşuludur. Ama biz o yıllarda bunu açık bir hedef olarak tanımlayan ve somut bir süreç olarak yönelen herhangi bir girişim göremiyoruz. Mihri Belli ve arkadaşları, tarihsel TKP'nin temsilcileri olmak iddialarını koruyorlar, ama 1951 tutuklamalarıyla tümden yıkıma uğramış bulunan bu partinin yeniden inşası için kıllarını kıpırdatmıyorlardı.

Mihri Belli'nin o dönem için sorumluluğu özellikle ağırdır. Zira dönemin gençlik hareketini sürükleyen çok sayıda devrimci genci ve aydını kendi çizgisine kazanmış lider kişilik konumuyla, bu asıl olarak onun dönemi ve dolayısıyla da göreviydi. (Hikmet Kıvılcımlı'nın öne çıkışı dönemin sonuna doğrudur). O yıllarda Mahir Çayanlar, Deniz Gezmişler ve İbrahim Kaypakkayalar şahsında simgelenen devrimci gençlik büyük bir bölümüyle Mihri Belli önderliğindeki MDD Hareketi saflarındadır. Genç devrimcilerin ezici bölümü "Mihrici"dir. Bu büyük ve nitelikli bir kadro potansiyelidir, dolayısıyla devrimci bir partileşme süreci

için bulunmaz bir imkân ve kaynaktır. Oysa Mihri Belli'nin devrimci bir parti girişiminden, çok geçmeden boşa çıkan oportünist hesap ve kaygılarla uzak durduğunu biliyoruz. Dönemin sonuna (1970 yılı ortalarına) doğru nihayet buna yönelmiş görünmesiyse, ciddi bir adımdan çok, MDD Hareketi bünyesindeki büyük kanamayı durdurmaya yönelik göstermelik, yüzeysel ve sonuçsuz bir manevradır.

Aynı '60'lı yıllar, dünyada devrim dalgasının sürmekte olduğu bir tarihsel evreyi işaretlemektedir. Sovyetler Birliği'ndeki bürokratik bozulma ve ideolojik yozlaşmaya, bununla bağlantılı olarak dünya komünist hareketindeki bölünmelere ve sorunlara rağmen, dünya ölçüsünde yaygın sosyal hareketlilikler ve devrimci mücadeleler var. Devrim dalgasının dünya ölçüsünde yükseldiği bir dönemdir sözkonusu olan. Dünya ölçüsündeki bu sürece de tanıklık eden genç devrimciler marksist klasikleri inceledikçe ve devrimler tarihi konusunda bilgi edindikçe, doğal olarak güven veren bir devrimci önderlik bekliyorlardı. Buna yanıt veren liderler, partiler, örgütsel yönelimler yoksa, sonuçta bu kaçınılmaz biçimde yeni arayışlar yaratırdı. Nitekim '60'lı yılların sonuna doğru Türkiye'de yaşanan da bu oldu.

Sonradan 1971 Devrimci Çıkışı'nın öncülüğünü yapan tüm kadrolar, 1967-70 döneminde Mihri Belli liderliğindeki MDD Hareketi bünyesinde yer alıyorlardı. Ama öte yandan bu aynı genç kadrolar devletin, dolayısıyla o günlerde "zinde güçler" cilasıyla oportünist ham hayallere dayanak yapılan ordu ve bürokrasinin ne anlama geldiğini, devrimin kurulu düzen ile onu devleti karşısında nasıl davranması gerektiğini hararetle inceledikleri klasik marksist eserlerden biliyorlardı. Yanı sıra Rusya, Çin ve Küba gibi başarılı devrim örneklerini inceliyor, bunların tuttuğu yoldan, izlediği gelişme çizgisinden etkileniyorlardı. Bu süreç çok geçmeden genç devrimcilerin devlet darbeciliği peşinde koşanlardan kopmasıyla sonuçlandı.

Dönemin devrimci gençliği devrim istiyordu. Ama izlenen

çizginin, savunulan görüşlerin, girilen yolların hiç de buraya götürmediğini de görüyordu. TİP'in varı yoğu parlamentarizmdi. Mehmet Ali Aybar, Behice Boran, Sadun Aren gibileri bütün umutlarını kurulu düzenin anayasasına ve parlamentosuna bağlamışlardı. Dönemin egemenlerine güven vermek ve böylece onların şerrinden korunmak için, söylemlerini ve eylemlerini anti-komünizme vardırdıkları bile oluyordu. Bunların karşısında ise büyük itibarı olan ve bununla da başlangıçta genç devrimcilere güven ve umut veren Mihri Belli gibi tarihi kişilikler vardı. Oysa bunlar da, hiç değilse o konjonktürde, çıkış için bir ordu darbesinden medet umuyorlardı. Bu umut kırıcı tablo, teorik birikim ve pratik mücadele deneyimi bakımından henüz çok yeni ve dolayısıyla yetersiz bu genç devrimcileri çıkış yolunu bizzat bulmaya yöneltti. Devrimci bir önderlikten yoksun kalanlar, büyük bir cüret ve cesaretle bunu bizzat inşa etmeye giriştiler. Başka bir alternatifleri yoktu ve bu, dönemin yeni devrimci kuşağının büyük şansızlığı idi.

Devrimci önderlik boşluğuna karşı çıkış arayışları

Böylece Teslim Demir yoldaşın anısına altını çizmek istediğim temel önemde olguya da gelmiş oluyorum. Uzun yıllar boyunca kitle desteğinden yoksun kalan sol, 1960'lardan itibaren nihayet toplumsal düzeyde bir güç olarak ortaya çıktı. '60'lardaki sosyal uyanışın beslediği kitle hareketi bunun bir ilk kaynağıydı. '74'te patlak veren yeni devrimci dalga bunun daha ileri düzeyde yeni bir örneği oldu. Ama yazık ki sol hareket bu dönemlere her seferinde bir ön hazırlıktan yoksun olarak girdi. Ne devrimci bir düşünsel birikim ne devrimci bir program ne iyi kötü hazırlığını önden yapmış devrimci bir parti vardı. Yani bu dalgayı karşılayacak, omuzlayacak herhangi bir ön politik-örgütsel birikim, dolayısıyla hazırlık yoktu. Olduğu kadarıyla da sorunluydu, yararlı olmaktan çok sorun kaynağı idi.

Bu, kabaran dalganın esası yönünden kendiliğinden dinamiklerle ilerlemesi, bunun sonucu olarak da bir yerde bir yerlere çarpıp kaçınılmaz biçimde kırılması demekti. '60'ların ikinci yarısını kaplayan dalgada da bu böyle oldu. Düzen cephesi, egemen bir sınıf olarak burjuvazi, her düzeyde ve her bakımdan örgütlüydü. Arkasında da tüm imkanları ve muazzam deney birikimiyle emperyalizm vardı. Daha '60'lı ilk yıllardan itibaren Amerikalı uzmanlar Türkiye'deki sosyal uyanışı görüyor, Türkiye'yi yönetenlere sürekli akıl veriyor, yol yordam gösteriyorlardı. Bu dalganın önünü nasıl alabilecekleri üzerine politikalar ve planlar sunuyorlardı. Nitekim örgütlü bir güç olarak dinsel gericiliğin önü böyle açıldı. Komünizmle Mücadele Dernekleri böyle yaratıldı. Faşist paramiliter güçler Alparslan Türkeş eliyle böyle örgütlendi. Yani bir tarafta bilinçli ve alabildiğine örgütlü bir sınıf, bu sınıfın arkasında ise muazzam imkanları ve tarihsel deneyimiyle emperyalizm var. Emperyalizmin toplumsal uyanışları dizginlemeye ve saptırmaya, sosyal mücadeleleri ve sol akımları ezmeye dayalı bütün bir tarihsel deneyimi var. Beri tarafta ise kendiliğinden kabaran bir sınıf ve kitle hareketi dalgası ile devrimci parti ve önderlikten yoksun deneyimsiz bir genç devrimciler kuşağı...

'60'lı yıllarda Türkiye toplumu hareketleniyor. Sola o güne dek görülmemiş türden bir yöneliş var. Toplumun kültürel bakımdan gelişkin kesimlerinin bir bölümünü de kapsıyor bu. Belki niceliği abartılmayabilir ama büyük kentlerde aydınlar, sanatçılar, sendikacılar, öncü işçiler sola yöneliyorlar. Sol kendiliğinden hareketlenen emekçileri dolaysız girişimlerle destekliyor, buluşma kolaylaşıyor. Toprağı işgal eden köylülerin desteğine Dev-Gençliler yetişiyor. Fabrikayı işgal eden işçilerin yanına sol sendikacılar ya da yine devrimci gençler koşuyor. Bu, buluşmayı, birbirini anlamayı, kaynaşmayı kolaylaştırıyor. Dalga var, mücadele giderek sertleşiyor. Fabrika işgallerinin yaşandığı, çatışmanın giderek sert biçimler aldığı bir tarihi dönem... 15-16 Haziran gibi hâlâ da aşılamayan bir büyük işçi başkaldırısı, tam da bu dönemde, aynı

'60'ların sonunda yaşandı ve onun tepe noktasını oluşturdu.

Mücadele sertleşiyor, hareketin devrimcileşme potansiyeli güçlü ama buna önderlik edecek devrimci bir parti, akım, önderlik yok. Solun o güne kadarki birikimi devrimci değil. Tarihsel olarak nedenleri incelenebilir ama sonuçta TKP devrimci bir parti olamadı. Saflarındaki bir kısım kadroların komünizm idealine samimi bağlılıkları ne olursa olsun TKP devrimci bir parti değildi. '60'lı yıllara TKP'den kalan elbette sol bir mirastı ama bunun devrimci niteliği hayli tartışmalıydı. Oysa sınıf mücadelesi sertleşiyordu ve bunu kucaklayacak dinamik devrimci bir partiye şiddetle ihtiyaç vardı. Bu parti için o günün Türkiye'sinde önemli bir devrimci genç kadro potansiyeli de vardı. Ama bu gücü birleştirecek, örgütleyecek, partileştirecek ve böylece örgütlü bir şekilde seferber edecek bir öznel irade yoktu '60'lı yıllar Türkiye'sinde. Üniversiteli genç insanların farklı arayışlara girmesi ve dolayısıyla da tartışmalı yollara düşmesi, bu tarihsel durumun bir ürünüdür. Marksizm "sol" sapmayı, sağ oportünizmin bir kefareti sayar. Bizde olan da tam olarak budur.

'71 Devrimci Hareketi'nde kalıcı olan...

Genç ve deneyimsiz devrimciler çıkış yolunu kendileri aradılar. Çıkışı nerede gördüklerini biliyoruz. Ama değerlendirmelerimizde vardır; burada kalıcı olan sol sapma değil, devrim yapmak isteği, iradesi, cesareti ve pratiğidir. Bu pratiğin gerektirdiği bedeli ödeme tutumu, yaşamını devrime adama kararlılığıdır. '71 Devrimci Çıkışı'nda kalıcı olan budur, öteki herşey geçici olmuştur. Bilimsel bir tanım olarak "sol maceracılık" olarak tanımladığımız davranış, çok kısa bir dönemin geçici bir olayı olarak kaldı. '74'ü izleyen yeni devrimci dalga döneminde marjinal birkaç çevre dışında "sol maceracılık" diye bir şey kalmadı. Ana akımlar yönünden sol çizgi, yani dar insan gruplarına dayalı öncü savaş çizgisi, '74'den itibaren hızla aşıldı. Üstelik yerini devrim-

ci hareket bünyesinde, özellikle de onun önderlik kademelerinde, güçlü sağ eğilimlere bırakacak denli.

'71'den kalıcı olan devrim yapmak iradesiydi ve bu çok önemliydi. Kurulu düzeni yıkmak üzere devlete başkaldırmak, bu yeni bir durum, yeni bir tutumdu. Devrimciliği de temelde buradan geliyordu. İdeolojik konumu tartışmalıydı, ama bu yönelimiydi asıl kalıcı olan. Devlete başkaldıran bu genç insanlar, bunu bir devrim anlayışına dayandırıyorlardı. Sonuçta kendilerince bir devrim teorileri vardı ve bu kendince özgün öğeler de içeriyordu. Mahir Çayan ve İbrahim Kaypakkaya'nın yazıları buna tanıklık etmektedir. Ortaya konulan çizgi elbette tartışmalıydı, ama bu yeni dönemde hızla aşıldı. Onlarda kalıcı olan devrim yapmak arzusu, iradesi ve yönelimi oldu. Aradan neredeyse bir yarım yüzyıl geçtiği halde unutulmamalarının ve unutturulamamalarının gerisinde bu var. Öncü savaş yürüttükleri için değil, fakat kendilerini bir davaya adayıp kurulu düzenin karşısına devrimci olarak çıktıkları için kalıcı olabildiler. '71 devrimciler kuşağının tarihimizde buradan gelen çok ayrı bir önemi var.

Bugün '60'lı yılların TİP liderlerini yalnızca solun reformist kanadı sahipleniyor. Devrimcilerse onları en fazla ilerici politik kimlikleri üzerinden ve bu sınırlarda bile ciddi kayıtlarla sahipleniyorlar. Türkiye solunda reformist liderleri sahiplenmede bir ortaklık yok ama Deniz Gezmişler'e ayrımsız tüm kesimler sahip çıkıyorlar. Deniz Gezmiş'in simgelediği devrimciler kuşağının solun ortak değerleri haline gelmesi rastlantı değildir ve son derece anlamlıdır. Devrim yapmak isteği, iradesi, cesareti ve bu uğurda kendini ortaya koyma pratiğidir bunu sağlayan. Onları kalıcı kılan budur.

Teslim Demir yoldaş türünden devrimcilere ruh ve ilham veren işte bu kuşaktı. Bu kuşağın adanmışlığı, 12 Mart'ın en karanlık dönemlerinde birçok genç insanın bilincinde derin izler bıraktı, ruhunda büyük fırtınalar estirdi. Bu genç devrimciler, Teslim Demir yoldaşa ilişkin parti açıklamasında da söylendiği

gibi, o karanlık dönemde devrime inanç ve kurulu düzene hınç biriktirdiler. Karanlık bir dönemdi ve geçmeyecekmiş gibi görünüyordu, ama yalnızca üç yılın ardından geride kaldı. Toplum yeniden hareketlendi, sınıf ve kitle hareketi çok geçmeden çığ gibi büyümeye başladı. Tüm kesimleriyle sol hareket yükselen bu dalga içinde bir önceki dönemle kıyaslanmayacak bir büyük kitle desteğine ulaştı.

Yeni dönem ve aynı sorun

Teslim Demir kuşağı daha ilk gününden itibaren bu dalganın içinde oldular ve dahası önüne düşmeye çalıştılar. 1974'ten itibaren ve daha ortada örgütler yokken, bu taze genç güçler mücadelenin yükünü cesaret ve inisiyatifle omuzlamaya giriştiler. Bu kuşağın bazı öğeleri, Teslim Demir örneğinde olduğu gibi, '71 çıkışı dönemine ancak yetişebilen ama katılma olanağı da bulamayan, 12 Mart karanlığında inanç ve sabırla bekleyen, yeni dalga patlak verir vermez kendini o dalganın önünde bulan insanlardı. Denebilir ki birçok yerde ve elbette esas olarak da öğrenci gençlik alanında, dalgayı bizzat ateşleyen de bunlardı. Dalgayla birlikte safları hızla kalabalıklaşan bu yeni devrimciler yığını, bütün parti ve örgütlerde '70'li yıllardaki mücadeleyi sürükleyen kuşak oldu.

Bu dönemin kuşağı kendini zorlu bir mücadelenin içinde buldu, ama bu mücadeleye dayanak oluşturacak bir program ya da netleşmiş bir çizgi henüz yoktu. Bağlandıkları hareketler vardı, bu hareketlerin bir mücadele mirası, herşeyden öte '71 devrimcilerinin mücadele ve fedakârlık ruhu vardı. Güç aldıkları kaynak esasında buydu. Bunun beslediği devrimci mücadele ruhu onları Marksizmin klasik kaynaklarına da yöneltiyordu. O dönem bir parça okumayı başaranlar, bu sayede bazı temel doğruları edinmeyi de başardılar.

1975 sonuna kadar sürdü bu. 1976 başından itibaren birtakım

yayınlar çıkmaya başladı, ama bunlar açık bir çizgiden yoksundu. Örneğin *Halkın Kurtuluşu* 1976 Şubat'ında çıktı, ama açık ve net bir çizgisi yoktu. Yüzeysel bir genel siyasal ajitasyonu vardı yalnızca. Faşizme ve emperyalizme verip veriştiriyordu. Samimiyetle ve heyecanla direniş ajitasyonu yapıyordu. Ama hareketin bir programı, açık olarak tanımlanmış bir siyasal çizgisi henüz yoktu. Daha en az iki yıl da olmayacaktı. Ama bu da 1978 yılı demekti ve hareket bu arada ulaşabileceği genişliğe zaten ulaşmıştı. Aynı şekilde dönemin tartışmasız en büyük hareketi olan Devrimci Yol'un da açık bir çizgisi yoktu. Yıllardır temel önemde bir dizi konuyu belirsizlik içinde bırakarak işleri götürüyordu. Mahir Çayan'ın çizgisini resmi planda reddetmiyordu, ama uygulamada tümüyle farklı bir yol tutmuş durumdaydı. Bunu başka gruplar üzerinden de örneklemek mümkün. Genel ideolojik belirsizlik ve bulanıklık dönemin ortak özelliği idi.

'70'li yıllarda hareket, '60'lı yıllarla kıyaslanmayacak denli genişledi, kitleselleşti, Türkiye'nin dört bir tarafına yayıldı. Binlerce, on binlerce militanı içine aldı. Bu insanlar devrim için kendini feda etmeye hazır bir büyük güçtü. Ama tıpkı '60'lı yılların ikinci yarısında olduğu gibi, bunu kucaklayacak, birleştirecek, eğitecek, belirgin bir doğrultuda ve amaca uygun bir şekilde seferber edebilecek güç ve yeterlilikte bir önderlik ya da parti yine yoktu. Farklı devrimci parti, örgüt ya da gruplar elbette vardı. Bunlar içinde örgütsel biçim olarak kendini iyi kötü şekillendirmiş olanlar da vardı. Ama en büyük kitleyi temsil ettikleri halde, tirajı yüz bini aşan bir yayına sahip oldukları halde, 12 Eylül mahkemelerinde "yazık ki örgüt olamadık" diyenlerin önderlik ettikleri türden parti ya da örgütlerdi bunlar.

Belirgin bir ideolojik açıklıktan, bunun ürünü bir çizgiden, buna uygun bir pratik yönelimden, bunun doğasına uygun bir örgütleme ve kadro yapısından yoksunluk dönemin genel özelliği idi. Örneğin TDKP 1978 yılı başında nihayet bir çizgiye kavuşmuş oldu. Ama bunun mevcut gidişata esasa ilişkin bir etkisi

olmadı. Hareket çoktan şekillenmiş, yapısını, karakterini, yönelimini ve kadrosunu bulmuştu. O güne kadar yapılmakta olan, artık çizgimiz var moral ve heyecanıyla kuşkusuz daha güçlü bir şekilde yapılıyordu. Ama bu esasa ilişkin bir yenilik sayılmazdı. İdeolojik boşluk döneminde yapılanlar ile, bir çizgiye kavuştuktan sonra yapılanlar arasında esaslı bir farklılık yoktu. Kültürü, insan tipi, çalışma tarzı, yönelimleri çoktan oluşmuştu ve işler aynı minvalde sürüyordu. Bunu değiştirmeye yönelik anlamlı bir müdahale yoktu. Çok da sürmedi zaten, çok geçmeden herşey faşist karşı-devrim tarafından darmadağın edildi.

Teslim Demir yoldaş üzerinden söylemeye çalıştığım nedir? Kendini bu yeni devrimci dalganın içinde, önünde, en büyük heyecanlarla, en büyük inançlarla bulan bir insan kuşağı var, ama bunların kendi enerjilerini, inançlarını gerçekleştirebilecekleri sağlam bir parti ya da örgütleri yok. Bunu TDKP için olduğu kadar dönemin önplandaki hareketleri olan Devrimci Yol, Kurtuluş, TKP-ML/TİKKO ve Devrimci Sol, hatta o dönemin yeni kuşak TKP'lileri için de söylemiş oluyorum.

'68 devrimci kuşağı için altını çizmiş bulunduğum temel önemde noktaya böylece bu kez '74 sonrası mücadeleyi omuzlayan kuşak bakımından gelmiş oluyorum. '74 sonrası devrimci kuşak da tıpkı '68 kuşağı gibi, mücadele isteği ve enerjisine yanıt verebilen bir önderlikten yoksun kaldı.

Örneğin Devrimci Yol'un başında böyle önderler yoktu. Ama saflarında çok sayıda değerli devrimci vardı. Mustafa Özenç, Hıdır Aslan, İlyas Has, Veysel Güney gibi darağaçlarında ölümü yiğitçe göğüslemiş olanlardan da bildiğimiz gibi... Her hareketin saflarında böyle çok değerli devrimciler vardı. Ama otobiyografisi sayabileceğimiz kitapta, Oğuzhan Müftüoğlu'nun samimiyetle verdiği bilgilere baktığımızda, bu değerli devrimcilerin hak ettikleri bir devrimci önderlikten yoksun kaldıklarını açıklıkla görüyoruz. Oğuzhan Müftüoğlu, daha henüz ne yapacağıma bile karar verememişken, yeni dönemin genç devrimcileri beni tutup

başlarına oturttular diyor. Durum gerçekten buydu ve bu özü bakımından, hiç de Devrimci Yol'a özgü bir durum değildi.

'71 devrimcilerinden geride kalanlar, büyük bir bölümüyle, 12 Mart'ta yenilgi ruh halini şu veya bu ölçüde yaşamış insanlardı. Sonradan Kurtuluş'a önderlik edecek olanlar, Mamak zindanındayken büyük bir hayal kırıklığı ve yenilgi ruh hali içerisinde olduklarını açıkça (ve elbette dürüstçe) söylüyorlar. Daha örtülü bir biçimde bunu Devrimci Yol'un bir nolu lideri de söylüyor. TDKP'nin başındakiler bunu dile getirmek açık yürekliliğini hiçbir dönem gösteremediler. Ama 12 Eylül sınavı durumun onlar için farklı olmadığını, farklı olmak bir yana, daha da beter olduğunu tüm açıklığı ile ortaya koydu. 1974'den itibaren patlak veren yeni devrimci dalga muhakkak ki '71 Devrimci Hareketinden geriye kalanlar için de etkileyici, sarsıcı, yenileyici, güç ve moral verici olmuştu. Ama bunun köklü bir devrimci yenilenme için yeterli olamadığını da zaman gösterdi. Bunlar dönemin kuşkusuz daha deneyimli kadrolarıydı ama hiç de daha iyi devrimcileri değillerdi.

(Ekim, Sayı: 319, Ekim 2019)

Teslim Demir'in anısına... / 2

'70'li yıllar: Devrimci önderlik boşluğu

H. Fırat

'60'lı yılların ikinci yarısındaki yükselişi temsil eden genç kuşağın aradığı devrimci çıkışı bizzat yaratmak zorunda kaldığını vurgulamıştım. Ama yeterli bir teorik donanım ve deneyim birikiminden yoksun olduğu için ortaya doğru bir devrimci çizgi koyamadığını da eklemiştim. '70'li yılların ortalarına doğru onlardan bayrağı devralan ve devrimci heyecanını, yönelimini ve kararlılığını da onlara borçlu olan yeni kuşak hiç de daha iyi bir durumda değildi. Kendisini önceleyenlerin öğretici deneyimlerine sahipti ama teorik donanım yönünden belirgin biçimde zayıftı.

Öte yandan, '71 Devrimci Çıkışı'ndan arda kalan ve yeni dönemde çeşitli grupların önderliğini üstlenen kadroların gerçekte bir kırılma yaşadıklarını, buradan gelen bir yenilgi ruh haliyle sakatlandıklarını da dile getirmiştim. Bu nokta, 1974-80 dönemi devrimci önderliğini anlayabilmek bakımından büyük bir önem taşımaktadır. Büyük bir bölümüyle bunlardan oluşan parti ve örgüt yönetimleri, belli bir dinamizm ile akan hareketle birlikte sürüklenmenin ötesine fazlaca geçemediler. Onlardan bağımsız olarak patlak veren hareket kendine kanallar açıyor, ülke çapında yayılıp genişliyordu. Bu dönemin önderlikleri -çeşitli grupların yönetim kademeleri- ideolojik ve pratik açıdan sözü edilebilir bir önderlik misyonu ortaya koyamadılar. Hareketin kendiliğinden

yönelişine bilinçli bir müdahalede bulunamadılar, ona doğru bir yönelim sağlayamadılar, daha çok hareketle birlikte sürüklenmekle kaldılar.

Kendi dinamizmiyle büyüyen hareket

Hareket kendi kanallarında kendi dinamizmiyle aktı. Yeni hareketlenme öncelikle öğrenci gençlik ve işçi sınıfı saflarında başlamıştı. Başlangıçta ve doğal olarak büyük kentlerde, öğrenci ve işçi hareketi belli bağlar ve bağlantılar içinde, birbirini etkileyerek gelişti. Bir noktadan sonra birbirinden uzaklaşır gibi oldu. İşçi sınıfı esas olarak reformistlerin denetimine girdi, öğrenci gençlikse devrimci-demokratların denetimindeydi. Dönemin sonuna doğru iki hareketin yolları yeniden kesişti. Devrimci-demokrat gruplar büyüyüp kitleselleştikçe, bu kitleselleşme bütün halk sınıf ve katmalarına doğru yayıldıkça, işçiler, memurlar, öğretmenler, şehir yoksulları ve gençler, çeşitli hareketlerin saflarında birbirlerini yeniden buldular. Ama bu bile esası yönünden hareketin kendi dinamizminden gelen bir sonuçtu; bilinçli bir önderlik müdahalesinin, buna yönelik bir yönelimin ürünü değildi.

Kuşkusuz dönemin tüm grupları marksist-leninist olmak iddiasındaydı. Kendisini böyle görüp, böyle kabul edenler elbette işçi sınıfının da farkında idiler. Türkiye gibi bir ülkede, hele de o dönemin sosyal hareketliliği içerisinde işçi sınıfı belirgin bir yer tutuyorken, onu görmemek, pratikte mücadelesiyle kesişmemek mümkün değildi. Bir dizi grup bu olanağı buldu ve kendince değerlendirmeye çalıştı. Bu, dönemin hemen tüm önemli grupları için geçerlidir. Ama dönemin önderlikleri, biriken güçleri yöntemli bir müdahaleyle, hareketi kalıcı kılacak sınıfsal alana yöneltemediler.

Teslim Demir kuşağı, çeşitli grupların saflarında toplanmış binlerce militan demekti. Bunlar büyük bir inanç, enerji ve samimiyetle geceli gündüzlü çalışıyor, devrim mücadelesinin başarı-

sı için uğraşıyorlardı. Ama doğru ve anlamlı bir çizgi, bir parti, dolayısıyla bir önderlik bulamadılar. Bu, dönemin çeşitli gruplarının başındaki önderlik kolektiflerinin öznel kusuru da değildi. Onlar da önderlik konum ve misyonuna hazırlıksızdılar. Bu iş onların omuzlarına onlara rağmen kalmıştı. Kuşkusuz bu konumlarını benimsemekte çok da gecikmediler ama bunu bir önderlik misyonu olarak gerçekleştirmede tümüyle başarısız kaldılar. Toplam bilanço üzerinden baktığımızda, hareketin önünü açmaktan çok tıkadılar. Onu sağlam bir gelişme çizgisine oturtabilmek bir yana yapısal olarak bozup sakatladılar.

Bu, 1974 ile birlikte coşkulu bir devrimci mücadeleye atılan kuşağın büyük talihsizliği oldu. Kendini devrim için adamaya hazır binlerce, onbinlerce genç militan vardı, ama saflarında yer aldıkları gruplar bir çizgiden, bir önderlikten, anlamlı bir yönelimden yoksun durumda idiler. Hareketin alabildiğine parçalanmışlığı da ayrı bir sorun alanıydı. O sorunlu önderlikler gerçeğinden de çok ayrı değildi.

İdeolojik planda yapısal zaafiyet

Dönemin hareketi alabildiğine dinamik ama ideolojik-kültürel birikim yönünden de aynı ölçüde zayıftı. Önderlik kadrolarının birikimiyle ortalama bir militanın birikimi arasında büyük mesafeler yoktu. Nitekim dönemin düşünsel birikiminden bugüne kalan sözü edilebilir bir şey yok ortada. Mahir Çayan ya da İbrahim Kaypakkaya'nın yazılarını devrimciler bugün hâlâ da belli bir ilgiyle karşılayabiliyorlar. Ama '70'li yıllardan bugüne kalan anlamlı bir şey bulmak çok zor. Bu, o dönem ortaya ciddi ve kalıcı bir düşünce konulamadığının en dolaysız bir göstergesidir.

Dönemin önderlikleri sınıfsal öz ve bilimsel yöntem bakımından marksist bakış açısından yoksundular. Çizgi ya da programlarını tarihsel dönemin ve kendi toplumlarının özgün bir incelemesine değil, fakat dünya solundaki bölünmeler üzerinden taraf

olmaya göre belirlemişlerdi. Siyasal çizgi, şu veya bu temel soruna ya da konuya ilişkin tutum saptamalar, seçtikleri uluslararası odağa göre şekilleniyordu. ÇKP çizgisi benimsenince bir türlü, AEP çizgisi benimsenince bir başka türlü bakılıyordu sorunlara. Gerçeği olgularda değil uluslararası merkezlerde arayan, taklitçi, aktarmacı, kalıpçı, tümüyle skolastik bir sözde düşünce üretim biçimiydi sözkonusu olan.

Bu marksist bir davranış değildi, devrimci bir parti çizgisi böyle ortaya konulamazdı. Marksist dünya görüşünü iyi kötü edinip içinden geçmekte olduğunuz tarihsel döneme ve yaşadığınız toplumsal gerçekliğe bakmak durumundasınız. Dünya sol hareketi bünyesinde yaşananlara eleştirel bakmak, sonuçta kendi öz bilincinizle sonuçlara varmak zorundasınız. Yapılan bu değildi, daha çok bir kolaycı etkilenme dönemiydi sözkonusu olan. Ve o küçük-burjuva konum, kimlik ve kültürün de bir sonucu olarak, uçlara savrulmalar da aynı kolaylıkla yaşanıyordu. 1976 sonbaharında Mao Zedung öldüğünde ona tam bir tapınma düzeyinde sahip çıkanlar, yalnızca bir buçuk sene sonra onu en bayağı ve inkarcı bir biçimde reddedebildiler. Bir uçtan öteki uca bu denli kolayca savrulabildiler.

Bütün bu tutarsızlıkları yaratan, o dönemde Marksizmi kendi bilimsel yöntemi ve devrimci sınıf içeriği üzerinden ela alan birikimli önderlik kadrolarının olmamasıdır. Böyle oluşturulan fikirler doğal olarak kalıcı olamaz, bugünlere de kalamazdı. Mahir Çayan gencecik bir insan olarak bir dizi özgün tez koydu ortaya. Elbette dünya örneklerinden, Küba ve Çin devrimlerinden belirgin bir esinlenme vardı. Ama kendine göre bir bakışaçısı, bunun ifadesi bir özgünlüğü de vardı. '71 devrimcilerinde sorunlara kendince özgün bir bakış kesinlikle vardı. Genç Kaypakkaya o güne kadar genelde benimsenen bazı kabulleri bir yana bırakarak, özgün bazı şeyler söylemeye çalıştı. Çin Devrimi modelini neredeyse olduğu gibi taklit ettiği bir gerçektir, ama gerçek hiç de bundan ibaret değildir. Türkiye'nin özgün koşullarına bakarak

Kürt sorunu ya da örneğin Kemalizm üzerine farklı şeyler söylemeye çalıştı. Bunu yaparken belli hatalar da yaptı kuşkusuz. Ama bunları yapan, öldüğünde daha yirmiüç yaşında olan gencecik bir insandı. '70'li yılların ikinci yarısındaki önderlikler bu kadarını başarmak bir yana hemen hiçbir şey ortaya koyamadılar.

Biçim olarak en derli toplu yönetimlerden biri TDKP'de idi. THKO kadroları olarak hareketin arda kalan güçlerini pek az kayıpla yeni döneme taşımışlardı. Öte yandan bir dizi gruptan önce Türkiye'ye yayılan bir etki alanını hazır bulmuşlardı. Nihayet nispeten erken bir zamanda iyi kötü bir örgütsel yapı ve işleyiş de kurmuşlardı. Ama tüm bu avantaj ya da üstünlüklere rağmen düşünsel temelleri yönünden uzun süre belirsizlik ve bulanıklar içinde bir hareket olarak kaldı. TDKP önderleri nihayet bir şeyler ortaya koyduklarında ise ya saçmaladılar -örneğin "yarı-feodalizm" üzerine o içi boş, tümüyle skolastik ve bıktırıcı tartışmalar bunun ifadesiydi- ya da kendilerinden önce zaten ortaya konmuş düşünceleri bazı kaba kusurlarından arındırarak benimsemekle kaldılar. Bunu yaparken de dürüst davranmadılar. Kaypakkaya'nın düşüncelerini devralıp sonra da Kaypakkaya hakkında en olmadık şeyler söyleyebildiler. Böylece düşünsel-siyasal ahlak yönünden de zayıf olduklarını göstermiş oldular. Diğer parti ve örgütlerin yönetimleri de, belki bu son nokta bakımından değil ama bilimsel marksist düşünceye uzaklık bakımından çok da farklı bir durumda değillerdi.

Mesele bir grubun dar önderlik ihtiyacına yanıt vermek olsaydı, bunu herşeye rağmen yapabilirlerdi ve nitekim bunu bazıları hiç değilse belli sınırlarda yaptılar da. Oysa gerçek ihtiyaç Türkiye gibi bir toplumda sınıflar mücadelesine devrimci önderlikti. Bu ise birikim ve deneyim, zorlu mücadelelerin ürünü olarak hak edilmiş bir önderlik otoritesi gerektiriyordu. Önderlik misyonuyla ortaya çıkanlar kategorik olarak bundan yoksundu.

O günün Türkiye'sinde, hareketin ihtiyaçlarına yanıt verebilen bir önderlik, yeni dönemde mücadeleyi omuzlayanların

içinden de kolayca çıkamazdı. Hareketin çok hızlı gelişimi bunu olanaksız değilse bile hayli güç kılıyordu. Nitekim buna mecbur kalanlar da oldu ama sonuç farklı olmadı. '71 Devrimci Çıkışı'na önderlik eden kadrolar bu açıdan çok daha avantajlı olmuşlardı. Sayıları çok az olsa da, hem dönemin gençlik hareketinin gerçek önderleri ve hem de hiç değilse bir kısmı, çok bilinen Mahir Çayan örneğinde olduğu gibi, aynı dönemin sol dergilerinin tanınmış yazarlarıydı. Bir kısmı da doğrudan taraf oldukları ciddi bazı ideolojik mücadelelerin içinden geliyorlardı. Belli bir birikimin temsilcileriydiler demek istiyorum. '70'li yılların yeni genç kuşağı bu birikimden yoksundu.

'76 yılı başına kadar devrimci grupların yayınları yoktu. Dönemin genç devrimcileri bu yayın boşluğunda biraz olsun marksist klasikleri inceleme olanağı buldular. Bu bir bakıma onların şansı oldu. Sonra gruplar peş peşe yayınlar çıkarmaya başladılar. Böylece bunlarla sınırlı, dolayısıyla alabildiğine sığ ve sistemsiz bir eğitim dönemi başladı. Bu dönemin yayınlarının ajitasyonuna genç insanlarının gerçekte ihtiyacı yoktu. Kendileri zaten coşkulu bir devrimci eylemin içinde idiler.

İdeolojik şekillenme alanındaki belirgin zayıflık konusunda Devrimci Yol örneğine bakalım. Direniş komiteleri ve faşizme karşı aktif savunma dışında bugün akılda kalan ne var? O günün Türkiye'sinin en büyük sol grubu olan Devrimci Yol'un Türkiye toplumuna, toplumsal sınıflara, devrimin karakterine ve stratejisine ilişkin açık seçik bir görüşü yoktu. İçinden çıktığı ve sürdürücüsü göründüğü harekete ilişkin açık ve net bir değerlendirmesi yoktu. Dönemin sonuna kadar da bu böyle sürdü. Ama öte yandan bu aynı hareketin on beş günde bir çıkan gazetesi yüz bini aşan sayılarda basılabiliyordu. Birçok kentte aynı anda her birine on binlere varan kitle katılımının olduğu mitingler örgütleyebiliyordu. Etrafında gerçekten büyük bir kitle gücü vardı. Binlerce militan vardı ama hareketin ihtiyacına yanıt verebilen bir önderlikten yoksundu. Birikim yönünden olduğu kadar devrimci

kimlik bakımından da. Önderliğinin başını çekenler 12 Mart'ta kırılma yaşamış insanlardı. 12 Eylül sınavı devrimci kimliklerinin sınırları konusunda herhangi bir kuşku bırakmadı.

Devrimci kimlikte yapısal zaafiyet

Sorun basitçe önderlik kapasitesindeki sınırlılıklar olsaydı, bunu anlamak yine de mümkündü. Ama sorun yazık ki bunun ötesindeydi, devrimci kimlikle doğrudan ilintiliydi. 12 Eylül sonrasında TDKP liderliği poliste örneği az bulunur bir politik-manevi çöküntü yaşadı. Oysa aynı günlerde, hatta aynı mekanda, gencecik kadrolar onurlu direniş örnekleri sergiliyorlardı. Üstelik yanı başlarındaki parti yönetiminin neredeyse toplu olarak çözüldüğünü bile bile. Bu, '74 kuşağı ile 12 Mart'tan arda kalan kuşak arasındaki derin farkı gösteriyor. Onlar Denizler'in ruhunu taşısalardı, '74 sonrası dalganın da önderlik onurunu taşıyan insanları olarak, işkence tezgahlarında, zindanlarda yeni direniş örnekler yaratabilirlerdi. Ama yenilgi ruh haliyle derinden sakatlanmış bir kuşağın mensuplarıydılar. '74'teki sarsıcı dalga kuşkusuz bunlara bir devrimci ruh, bir mücadele gücü aşıladı. Ama 12 Eylül ile birlikte dalga kırılır kırılmaz kendi gerçeklerinin sınırı ortaya çıktı. İşte bu olgu, Teslim Demir'in en iyi temsilcilerinden biri olduğu kuşak için büyük bir hayal kırıklığı oldu ve içlerinden bir kısmının direnme ve mücadele gücünü kırdı.

Bunlar yenilmişlik ruh hali yaşamış ve buradan sakatlanmış bir kuşağın mensuplarıydı demiştim. İsim anmadan son derece açıklayıcı bir örnek vermek istiyorum. THKO'dan arda kalanların en ilerisi ve yeni oluşturulan merkezi organın sekreteri, Türkiye'nin umut dolu devrimci kaynaşmalar içinde olduğu bir sırada, daha 1976 yılında, sekreteri olduğu organa haber bile vermeden görevini terk edip yurtdışına kaçmıştı. THKP-C'nin lider kadrosundan arda kalanlar (Halkın Yolu şefleri) erken bir tarihte gidip Perinçek'in partisine katıldılar. Devrimci Yol'un bir

nolu liderinin gerçeğini kendi samimi anlatımlarından, TKP-ML/TİKKO'da Kaypakkaya'dan sonraki kişinin gerçeğini zindandan çıkar çıkmaz yeniden Perinçekçi olmasından biliyoruz. Bu örnekler 12 Mart'tan arda kalan kuşağın sınırları konusunda bir fikir veriyor.

Bu insanlar 1974-80 kuşağına önderlik edecek kimlik ve kapasitede değillerdi. '74 kuşağı, ruhu devrimle yoğrulmuş, devrimci enerji dolu, adanmışlığı Denizler'den, Mahirler'den, İbrahimler'den devralmış bir kuşaktı. Devrim için herşeyi yapmaya hazırdı ve nitekim çok şey de yaptı. Yüzlercesi, binlercesi öldü, birçoğu işkencede ya da zindanlarda ölümüne direndi. Bugüne kalan ve hâlâ da bayrağı yükseklerde tutan insanların büyük bölümü de bu kuşaktan kalmadır. Teslim Demir bunun en soluklu örneklerinden biridir. Çok sayıda kuşağa yoldaşlık etmiş olmak bile başlı başına bir iştir; bir dizi zorlu aşamayı alnının akıyla aşmış olmayı, her aşamada kitlesel ölçülerde dökülmelere neden olan güçlükleri göğüsleyerek ölümüne kadar devrimci kalmayı anlatır.

12 Eylül, 12 Mart'tan farklı olarak, devrimci hareketin kökünü kazıma, devrimci kimliği bitirme girişimiydi. Bu politika egemen sınıf katında kapsamlı bir değerlendirmenin ürünüydü. Karanlık bir baskı, terör, işkence ve cinayet dönemi olan 12 Mart'ın hemen ardından hareket daha da güçlü bir biçimde yeniden patlak vermişti. Emperyalizmin ve egemen sınıfın temsilcileri bundan sonuçlar çıkarmışlardı. 12 Eylül'de bunu gözeterek davrandılar.

Zindanlardaki korkunç zulüm bunun ürünüydü. İşkencede iyi kötü ayakta kalmış insanları zindanlarda yeni bir sınav bekliyordu. Yıldırıcı bir etkiyle teslim almak istiyorlardı. Metris zindanı direnişin en önemli mevzilerinden biriydi. Teslim Demir yoldaş da direnişin içindeydi kuşkusuz. Fakat ölümünün ardından açığa çıkan tanıklıklar, direnişin yalnızca içinde değil fakat önündeki kadrolardan da biri olduğunu gösteriyor. Yoldaş bunca yıllık parti yaşamında bundan bize sözetmek ihtiyacı duymamıştı. Gerçeğin

bu yönünü, daha doğrusu bunun gerçek kapsamını, bizler bile ölümünün ardından dile getirilen tanıklıklarla öğrenmiş olduk. Zindan direnişi, esası yönünden sorumluluğunu taşımadığı o utanç verici Nisan çöküntüsünde aldığı yarayı onardığı bir zemin oldu Teslim Demir için.

Partimizin açıklaması bu konuda şunları söylüyor: *"1986 Nisan'ında zindandan direnişler içinde moral açıdan yenilenmiş ve düşünsel bakımdan daha da olgunlaşmış olarak çıktı. Bizzat yaşadıkları ve gözlemlediklerinin de etkisi altında eski önderlik, örgüt ve çizgiye güvenini önemli ölçüde yitirmişti. Bu onun 12 Eylül yenilgisiyle yüzleşme ve devrimci özeleştirel bir yenilenmeye yönelmesine adeta önden bir hazırlık olmuştu."*

Yeni baştan başlama güç ve iradesi

Zindandan çıkar çıkmaz Teslim Demir ne yaptı? Türkiye çapında hâlâ da önemli bir etki alanı olan eski partisini (kuşkusuz bir iç mücadelenin ardından) bir yana bırakarak sıfırdan yeni bir siyasal yaşama başlamayı seçti. Geride bırakılan pratik etki alanı, hiç de belirli bir ideolojik-politik çizginin ürünü değil, fakat yoldaş gibilerinin kendi öz emeklerinin dolaysız bir mirasıydı. Teslim Demir gibi yerel kadrolar onu mücadele içerisinde, emekle, çalışarak, savaşarak, dövüşerek, güven vererek yaratmışlardı. Sözde çizgi nihayet ortaya konulduğunda hareket çoktan ulaşabildiği boyutlara ulaşmış durumdaydı. Sonradan nihayet çıkagelen o "çürütülemez çizgi", geçici kalan bir moral etki dışında, hareketin gelişimine esaslı bir şey eklemedi.

Bir zamanlar böylesine önemli bir gücü temsil eden bir partiyi Teslim Demir bir yana bıraktı. Zira önderliğinin yaşadığı manevi çöküntünün yarattığı derin güvensizliğin ötesinde çizgisine de bir güveni kalmamıştı. TDKP ya köklü bir çizgi ve kimlik değişimi yaşayacak ya da saflar, dolayısıyla yollar ayrışacaktı. Sürecin başından itibaren bu konuda tereddütsüzdü. Yoldaşın gözlemleri

çok kimseden daha güçlü ve daha dolaysızdı. Eski partisini, hele de onun yönetici ekibini, zorlu sınavlar içinde tanımıştı. Çizginin çürüklüğünü de çok kimseden daha erken fark edenlerdendi.

Bu muhasebe döneminde yoldaşın seçtiği nedir? Maddi planda neredeyse tümüyle bir boşluk. Örgüt yok, kadro yok, geçmişten kalma bir taban yok. Dahası bin bir türlü yalan, iftira ve karalama var, üstelik utanç verici bir kampanya halinde. Teslim Demir bütün bunlara cesaretle göğüs gerdi. Arkasına dönüp bakmadı bile. Zamanında binlerce, on binlerce kişiyi seferber etmiş bir örgütün yöneticisiydi, yeni dönemde sıfırdan örgüt yaratmak zorlu işine yönelen bir sıra neferi oldu. Nitekim çok geçmeden bu örgüt yaratıldı da. Bu, yalnızca üç buçuk yıl sonra, seçilmiş delegelerden oluşan geniş bir temsille ilk konferansını toplamayı başaran, illegal temellere oturan devrimci bir örgüttü ve kararlı bir sınıf yönelimi içindeydi.

Tarihsel TKP sonrası sol hareketin tarihi temelde iki ana safhadan oluşuyor. İlki '60'ların ikinci yarısından başlayıp '80'lerin başına, 12 Eylül faşist askeri darbesine dek süren oluşum, gelişme ve serpilme dönemi. İkincisi 12 Eylül yenilgisiyle başlayan dağılma, çözülme, tasfiye ve giderek tükenme dönemi.

İlk dönem, dünyada ve Türkiye'de devrimci yükselişlerle belirlenmektedir. '60'lı yıllarda dünya ölçüsünde güçlü mücadeleler var. '70'li yılların ortasında Vietnam Devrimi'nin zaferiyle doruğuna ulaşan devrimci kabarıştı bu. Aynı evrede kısa aralıklarla Türkiye kendi devrimci yükselişlerini yaşıyordu. Böyle bir dönemde çeşitli grupların, partilerin, akımların çıkması, gelişmesi, serpilmesi, kitle desteği kazanması, kadrosal güç bulması, birtakım değerler yaratması bir güçlük taşımıyordu.

TKİP'yi ortaya çıkaran süreç ise yenilgi sonrası bir dönem, '80'li yılların sonudur. Başlangıç adımı 1987 yılıdır. 1987, Gorbaçov'un kötü ünlü 70. yıl konuşmasını yaptığı yıldır. 70. yıl konuşması dünya çapında büyük sarsıntılar yaratan yeni bir çöküşün başlangıcıdır. Sovyetler Birliği'ni ve Doğu Avrupa'yı yı-

kılışa, dünya çapında biçimsel olarak varolan komünist hareketi yıkıma götüren bir sürecin başlangıcıdır.

Teslim Demir ve yoldaşları, TKİP'yi böyle bir dönemde, dünya ölçüsünde yükselişlerin değil fakat dağılma ve tükenişlerin yaşandığı bir dönemde yarattılar. Sıfırdan başlandı, kendini her açıdan yaratan bir parti oldu TKİP. Bugün TKİP'nin bir teorik temeli ve politik çizgisi, bir programı ve tüzüğü var. Örgütü, kadrosu ve moral değerleri var. Bütün bunların ürünü bir devrimci dinamizmi, bir yaşam gücü var.

İnsanlık tarihi açısından neo-liberal karanlık çağ dediğimiz bir dönemde başarıldı bu. Neo-liberal karanlık çağın başlangıcı, 1980'lerin başına denk gelir. Ama yeni bir düzeyde güç kazanması, '89 yıkılışı sonrasıdır. İşte TKİP adına ne yapıldıysa tam da bu dönem yapıldı. TKİP her şeyini insanlık ölçüsündeki bu koyu karanlık dönem içinde yarattı. Dünya ölçüsünde karanlığın katmerli olarak çöktüğü bir dönemde yarattı.

Teslim Demir işte böyle bir partinin kurucusu olmanın büyük onurunu taşımaktadır.

20. yılında TKİP ve Teslim Demir

H. Fırat

"Dünyada ve Türkiye'de Bir Dönemin Sonu"

1960 ile 1980 arası Türkiye'de ve dünyada devrimci yükselişler dönemiydi. '60'lar Türkiye'sindeki modern sosyal uyanışla birlikte solun gelişip serpilmesi, giderek devrimcileşmesi, ardından '70'li yılların ikinci yarısında toplumun gündemine daha etkin bir biçimde girmesi bu tarihi dönemde yaşandı. '70'li yılların sonuna doğru tepe noktasına ulaşan hareket, 12 Eylül askeri faşist darbesiyle bir kırılmaya uğradı. Kırılma, dünya ölçüsünde devrim dalgasının hızla geri çekildiği ve sistemin kapsamlı karşı saldırısının başladığı bir tarihsel evreye de denk geliyordu.

Kapitalist dünya sisteminin ikinci emperyalist dünya savaşını izleyen otuz yılın ardından '70'li yılların ortasında baş gösteren büyük krizi, çıkış yolu olarak söz konusu karşı saldırıyı gündeme getirmişti. 1980'li yılların hemen başına denk geliyordu bu. Thatcherlar, Reaganlar, Kohller hep bu aynı dönemde başa geldiler. "Yeni sağ" da denilen dizginsiz neo-liberal gerici saldırganlığın temsilcisi oldular.

Sovyetler Birliği'nin iç sorunlarla boğuştuğu, Polonya'daki gelişmeler ve Afganistan savaşı nedeniyle uluslararası planda

büyük itibar kaybına uğradığı, dolayısıyla dünya ölçüsünde karşı-devrimin kolayca saldırıya geçebildiği bir tarihsel evreydi bu. Nitekim olayların Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa'da bir yıkılışa gittiğini, bunun neo-liberal saldırganlığı '90'ların başında yeni bir düzeye çıkardığını biliyoruz. '90'ların başı, dünya ölçüsünde emperyalist "küreselleşme" saldırısı olarak tanımladığımız bir tarihi dönemi anlatıyor.

'80'lerin başı Türkiye sol hareketinin yenilgisine ve dünya ölçüsünde devrim dalgasının dibe vurmasına, '80'lerin sonu ise Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa'nın iç sorunların ağırlığı altında çökmesine sahne oldu. Bütün bu sürecin anlamı, EKİM III. Genel Konferansı'nın tanımlamasıyla, *"Dünyada ve Türkiye'de Bir Dönemin Sonu"*ydu.

12 Eylül yenilgisinin ardından dünyadaki bu gelişmeler, Türkiye devrimci hareketi için "çifte yenilgi" anlamına gelmekteydi. Bu çifte yenilginin basıncı altında sol çok büyük kırılmalara uğradı. İç tartışma, ayrışma ve arayışlarla belirlenen bir dönem yaşandı. '80'lerin ikinci yarısında sol bunu kendi öz gelişim süreçlerinin mantığı içinde yaptı. Sovyetler Birliği ayaktaydı ve olayların bir çöküşe varacağı henüz bilinmiyordu. Ama Türkiye solu büyük bir yenilgi yaşamıştı ve onu izleyen ilk toparlanma evresi, ister istemez bir muhasebe evresiydi de.

Eğer bir tarihi dönem geride kalıyorsa, yeni bir evreye ancak geride kalan evreyi bilince çıkararak ve bu temel üzerinde yenilenerek girebilirdiniz. Bir dönem geride kalıyor olabilir ama tarih akıyor. Çifte yenilginin üst üste bindiği bir evrede solun geleceğe yürüyebilmesi, kendi geçmişini bilince çıkarması ölçüsünde olanaklıydı.

Biz Ekimci komünistler, her iki yenilgiyle yüzleşmeye, her ikisinin nedenlerini anlamaya çalıştık. Her ikisinden de sonuçlar çıkarmaya ve kendi özgün ideolojik kimliğimizi buna göre oluşturmaya çabaladık. Ciddi hazırlıklara dayanan bir hesaplaşma değildi bu. Sürecin içinden gelen örgütlü devrimcilerdik. Bunun

sorumluluğuyla yaşadığımız ve geride bıraktığımız dönemi anlamaya çalışıyorduk. Bu bizi devrimci hareketin bütününü sorgulamaya, ulaştığımız ilk sonuçlar ise halkçı devrimci hareketten kopmaya götürdü. Sovyetler Birliği'nin dağılması ve Doğu Avrupa'nın çöküşü hemen bu gelişmenin sonrasına denk geldi. Dolayısıyla "sosyalizmin sorunları" olarak tanımlanan tarihsel muhasebeye bizler kendi yeni konumumuz üzerinden yöneldik.

"Dünyada ve Türkiye'de bir dönemin sonuydu" sözkonusu olan ve bizim her ikisinden de çıkardığımız ciddi sonuçlar vardı. Hareketimizin özgün kimliğini belirleyen de bu oldu.

'70'li yılların mücadelesi, merkezinde öğrenci gençlik olmak üzere büyük bir küçük-burjuva dalganın ifadesiydi. Kuşkusuz mücadele içinde bütün halk kesimleri vardı. Ama en politize olmuş, etkin ve inisiyatif gösteren kesimler, küçük-burjuvazinin ilerici katmanlarıydı. Yenilgi sonrası dönemde bu aynı toplumsal kesim büyük bir kırılma ve dağılma yaşadı. İki yükselişin yükünü taşımış, içinden binlerce, on binlerce mücadeleci insan çıkarmış, büyük bedeller ödemiş bu sosyal katman, artık yeni bir mücadele döneminin yükünü taşıyacak durumda değildi. Küçük-burjuva kitleler de artık eski coşku, mücadele isteği ve dolayısıyla da güçten yoksundu. '80'lerin ikinci yarısında, bu açıklıkla görülmüş oldu. Bu, bir dönemin toplumsal dayanaklarının yitirilmesi anlamına geliyordu. Solun yitirdiği dayanakların ilkiydi söz konusu olan.

Buna ideolojik dayanakların yitirilmesi eşlik etti. Olduğu kadarıyla programlara eski inanç kalmadı. İzlenen çizgi hemen tümü için tartışmalı hale geldi. Bazı gruplar için bu daha çok bir anti-faşist mücadele çizgisiydi, bir devrim programı bile değildi. Bunu devrim programı halinde savunanlar için ise, o günün Türkiye'sinde o programı öylece savunma gücü kalmadı. Siyasal akımlar eski ideolojik konumlarına inançlarını yitirdiler. Koruyor gibi görünenlerin de gerçekte durumu farklı değildi. Tasfiyeci bir sürükleniş içinde eski çizgiler peyderpey terkedildi. Eski devrim-

ci parti, örgüt ya da hareketler yerlerini legal reformist oluşumlara bırakarak peş peşe tasfiye oldular. Devrimci Yol yerini ÖDP'ye, TDKP EMEP'e, Kurtuluş önce ÖDP'ye ve ardından SDP'ye bıraktı. Bu köklü konum değişimi, eski çizginin terkedildiğinin en dolaysız ve tartışmasız bir itirafıydı.

Zamanında bu çizgilerin uluslararası dayanakları da vardı, her bir akım için kendine göre. Özellikle bazıları için bu çok belirgindi. '90'lı yıllara dönülürken bu uluslararası dayanaklar da artık çökmüş durumdaydı. SBKP çizgisinde hareket edenler kadar ÇKP ya da AEP çizgisinde hareket edenler için de. Her iki tarafa mesafeli durup da arada olanlar için de sonuç farklı değildi. Sosyalizmin yıkılışı olarak sunulan gelişme tümünün zayıf omuzlarına büyük bir ağırlık olarak çökmüştü.

Kısacası sol, içerde ve dışarda bir dönem kendisini vareden, kendisine bir anlam ve kimlik kazandıran toplumsal, siyasal, düşünsel ve moral dayanaklarından yoksun kalmıştı. Toplumsal tabanının yanı sıra ideolojik konumuna olan güvenini de yitirmişti. Uluslararası dayanakları ise yıkılmakla kalmamış, geride ideolojik ve moral açıdan zihinleri ezen, böylece tasfiyeci süreçlere yeni boyutlar kazandıran bir yük de bırakmıştı.

EKİM'in doğuşunu ve TKİP'yi neye borçluyuz?

Böyle bir dönemde ayakta kalmak, olup bitenler hakkında bazı ilk sonuçlara ulaşmak ve bu bilinç üzerinden geleceğe bakmaya çalışmakla olanaklı olabilirdi. Biz Ekimci komünistler bunu Türkiye sol hareketinin yaşadığı yenilgi üzerinden ilk adımda yapmaya çalışmıştık. Farklı bir konum ve kimlik üzerinden mücadele alanına çıkış dinamiğimiz buydu. Geçmiş sol harekete bütünlüğü içinde baktık. Bu bizim için temel önemde bir yöntemsel yaklaşım sorunu oldu. Bir dönemin devrimci hareketi kendi içinde şu veya bu ölçüde farklılaşmış olabilirdi. Ama ortaya çıkan siyasal akımlar gerçekte temel özellikleriyle aynı bütünün,

aynı toplumsal-siyasal gerçekliğin özgün bileşenlerinden öte bir şey değillerdi. Elbette aralarında belli bir anlam ve önem taşıyan ideolojik farklılıklar vardı. Ama bugünün gözüyle baktığımızda, birini ötekinin çok önünde tutabileceğimiz bir nitelik ve kapsamda da değildi bunlar.

Hareketi bütünlüğü içerisinde kavramak, bir yandan bütünü içinde devrimci mirasına açıklıkla sahip çıkarken, öte yandan ideolojik-sınıfsal açıdan yapısal zaafiyetlerini köklü bir biçimde eleştirmek, böylece aşmak gerekiyordu. Bizim yapmaya çalıştığımız bu oldu. Bunu yapmaya çalışırken, inkârcı olmakla itham edildik. Oysa inkârcı değildik; tersine, geçmiş dönemde devrimci olanı yeni bir düzey üzerinden koruyup geleceğe taşıyabilmeyi olanaklı kılan biricik konumun temsilcileriydik. Nitekim bugün o mirası savunan ve bundan sonra da savunacak olan bir parti olarak duruyoruz siyasal mücadele sahnesinde. Geçmiş devrimci mirası savunmak devrimci kimlikte, devrimci örgütte, devrimci pratikte ve nihayet devrimci moral değerlerde ısrar demekti. Bunu bugün kimin başarabildiği gözler önündedir. Bizi zamanında inkârcılıkla suçlayanlarsa, kendi geçmiş konumlarını bile koruyamadılar, en iyi durumda düzenin uysal uzantısı reformist legal partiler haline geldiler. Tam da daha baştan, ayrışma sürecinin o ateşli tartışmaları içinde, tam bir açıklık ve kesinlikle öngördüğümüz gibi.

Bizler, Teslim Demir ve yoldaşları, ağır ve kolay bir yenilgiyle sonuçlanmış kendi geçmişimizi anlamaya, eleştirmeye ve aşmaya çalışıyorduk. Eleştirdiğimiz kendi öz mücadele pratiğimizdi. Kendi öz emeğimizin ifadesi bir anlayışı ve pratiği eleştiriyorduk. Elbette aşmak ve böylece yeni bir düzeyde yaşatmak üzere. Geride bıraktıklarımıza anlatmaya çalıştığımız özetle şuydu: Küçük-burjuva bir sınıfsal kimliğin ifadesi olan halkçı devrimci siyasal konum, çelişkili bir gerçekliğin ifadesidir. İleriye açık yönü proleter devrimciliğe, geriye dönük yönleri küçük-burjuva reformizmine götürür. Ağır bir yenilginin ardından artık '70'li yılların

o eklektik devrimci demokratik konumu korunamaz. Ayrışma ve yeniden saflaşma kaçınılmazdır.

Bunlar o zaman söylediklerimizdi. Sonuçlar ise bugün gözler önündedir. İleriye çıkmayan geriye düşer diyorduk. Sonuç, geleneksel solun bugünkü tablosu demek istiyorum, tüm açıklığıyla gözler önündedir.

Eğer bir hareket, başlangıçta elinde çok sözü edilebilir bir avantaj da yoksa, buna rağmen yaşama gücü buluyorsa, bu hayat içinde gerçek bir doğrulanmadır. Bir dizi üstünlüğe sahip olan ya da öyle görünen parti ve grupların tükendiği bir dönemde, bugün TKİP diri ve dinamik bir varlıktır. TKİP fabrika işgalleri örgütleyebilecek, Metal Fırtınalar tetikleyebilecek, sınıf içerisindeki devrimci tutumundan dolayı yozlaşmış sendika bürokratlarını çileden çıkarabilecek konumda bir partidir. Devrimci örgütsel yaşamını sürdüren, kongrelerini, konferanslarını toplayan, devrimci değerlerini yaratmış, Teslim Demir yoldaş gibi soluklu ve tutarlı tertemiz devrimcilerle temsil edilen bir partidir. Bu tam da geçmişle hesaplaşma bilinci ve tutumunun sağladığı bir konum ve kimliktir. Başka bir açıklaması yok bunun. En elverişsiz bir başlangıçta, her türlü iftiranın, karalamanın, önyargının olduğu bir ortamda, devrimci kimliği koruyup geliştirmenin ve güç olmayı başarmanın sırrı buradadır.

Sonuçta hareketimiz kendini zorlu pratik süreçler içinde varetmeye çalıştı ve bunu başardı. Sinan yoldaşın oğlu, dört yaşıma kadar babamı tanımıyordum, diyor. Bu, yoldaşın aile yaşamından belirgin kopukluğunu da anlatan bir tanıklıktır. Nerede peki Sinan yoldaş? İşte bu hareketi yaratma çabası içerisinde, o kolektif emeğin ve çabanın tam da merkezinde. İfadenin en tam anlamıyla, dişimiz-tırnağımızla yarattık biz partimizi. Maddi-örgütsel manada hazır hemen hiçbir şey devralmış değildik. Herhangi bir hazır tabandan yoksunduk. Ama var olmayı ve bugünkü düzeye ulaşmayı başardık.

Bakınız TDKP çürütüldü ve sessiz sedasız gömüldü. Bir

gömme töreni bile yapılmadan, bunun için bir kongre bile toplanmadan, demek istiyorum. Açınız, TDKP ile polemiklerimize yeniden bakınız, orada TDKP'nin bir ikinci kongresi yapılamayacaktır, deniliyor. Tam da dediğimiz gibi oldu, ikinci bir kongresini toplayamadan TDKP tarih oldu. Geride bıraktıklarımız herşeye rağmen devrimci bir parti olan TDKP'yi savunamadılar. Bize karşı bu partiyi savunuyor görünenler, çok geçmeden onu sessiz sedasız gömdüler. Geçmişi devrimci bir temelde eleştirip aşamazsanız, o aynı geçmişin devrimci kazanımlarını da koruyamazsınız, demiştik. Tam da dediğimiz gibi oldu, söylediklerimiz tam olarak doğrulandı.

Yetersizliklerimiz kadar başardıklarımızın da farkındayız!

TKİP'nin 20. yılındayız. Bu vesile ile Teslim Demir ve yoldaşlarının emeği üzerinden bazı gerçeklere işaret etmiş oluyorum. Bu koşullarda biz bir parti yarattık. Partimizin tüm yetersizliklerinin de herkesten çok farkındayız. Bunları sürekli biçimde ortaya koyuyor, irdeliyor, eleştiriyor ve elbette aşmaya çalışıyoruz. Ama bu partiyi son derece elverişsiz bir tarihi dönemde yarattığımızı da unutmuyoruz. İdeolojisiyle, programıyla, tüzüğüyle, gelenekleriyle, kültürüyle, pratik emeğiyle, sınıfa yönelimiyle, bu alandaki ilk başarılarıyla ortada olan bir partiden sözediyoruz.

Tabii ki aradan geçen yirmi yıla rağmen henüz başlangıç aşamasında bir partiyiz. Yürümemiz gereken çok yol var, bu ayrı bir gerçek. Zor koşullarda, ayakta kalmanın bile başarı sayılabildiği bir tarihi dönemde biz bu yolu yürüyoruz. Ayakta kalıyoruz hiç değilse ve bunu da önemsiyoruz. Bugünün zor ve ağır koşullarında ayakta kalmak az bir şey mi? Öyle tarihi dönemler vardır ki, ayakta kalmak ve bayrağı ne edip edip yükseklerde tutmak bile hayati önemdedir. Mücadelede sürekliliğin, bayrağı yeni kuşakları devredebilmenin olmazsa olmaz koşuludur bu.

Partimizin 20. yılını Teslim Demir yoldaşın anısı üzerinden anlamlandırmaya çalışarak söylemiş oluyorum bunları. Yoldaşımızın özel emeğinin de bir ifadesi olan bir partinin hangi zorlu süreçlerde, hangi sınırlı imkanlarla ama zorlu emeklerle yaratıldığına işaret etmek için söylemiş oluyorum bunları. O tüm bu çabanın merkezindeydi ve bunun büyük onurunu taşıyor... O bu emeğin dolaysız olarak bir parçası... O partimizin kurucu kadrosu...

Geçmişin devrimci mirasının gerçek temsilcileriyiz!

Bu ülkede son elli yıldır, aşağı yukarı Sinan yoldaşın siyasi yaşamıyla özdeş bir tarihi dönemden, 1968'den beri, bu kadar çok emek verilip ve bu kadar büyük fedakârlıklar yapılıp da bugüne bu kadar az şey bırakabilen bir ülke örneği az bulunur. Bu, TKİP olarak bizim omuzlarımızdaki politik ve manevi sorumluluğu alabildiğine arttırıyor. Biz geçmiş kuşakların bu emeğinin, bu fedakârlığının, bu adanmışlığının gerçek temsilcileri olabilmeliyiz. Bu mirası yeni dönemin devrimci mücadelesi içerisinde yaşatabilmeliyiz. Bunu yaşatma kaygısı duyabilecek parti ya da örgüt kalmamış olabilir. Ama işte biz varız ve geçmişin devrimci mirasını yarına taşımakla yükümlüyüz.

Bunun bizim için çok da yeni bir düşünce olmadığını biliyorsunuz. Bu partimizin **Kuruluş Bildirisi**'nde vurgulu bir biçimde var bu düşünce. TKİP'nin kuruluşu aynı zamanda bu ülkede devrim uğruna emek vermiş, fedakârlık yapmış, hayatını yitirmiş, acılar, eziyetler çekmiş, yokluklar yaşamış kuşakların anısının ve emeğinin yaşatılmasının güvenceye alınmasıdır, diyor **TKİP Kuruluş Bildirisi**. Demek ki 1987'nin o "inkârcıları"nda, ki böyle itham ediliyorduk, bu çok bilinçli bir bakışaçısı sorunudur.

Bugün sözünü ettiğimiz bütün o grupların '70'li yıllardaki bütün kazanımlarına, politik-moral ve varsa eğer düşünsel kaza-

nımlarına sahip çıktık, çıkıyoruz ve çıkacağız. Hepsinin bugünkü gerçek mirasçısıyız. Sürekliliği sadece bayrağı geleceğe taşıyarak değil, geçmişten bugüne taşıyarak da, bu bağı arada kurarak da gösterebilmek durumundayız. Teslim Demir yoldaş bunu çok önemseyen bir devrimci olduğu için bunu yapmak ona karşı ayrıca manevi bir borç bizim için.

Sinan yoldaş bütün bunları algılayabilen, partisine tartışmasız bağlılığı ve güveni buradan da gelen bir devrimciydi. Partiye derinden bağlılığını hepimiz biliyoruz. Ciddiyet nedir, samimiyet nedir, bunlar bu partide neyi ifade eder, bunları biliyordu. Partisine buradan bakıyordu, ona duyduğu derin güvenin gerisinde aynı zamanda bu vardı. Belirsizlikler içinde, ne olacağı belli olmayan bir parti değil, yönü olan, yolu olan, doğrultuda bir kararlılığı ve enerjisi olan bir partinin mensubu olduğunu Teslim Demir çok iyi biliyordu. Ne de olsa TKİP'ye bu mayayı çalanlardan biriydi.

"Devrimin uzun koşucusu!"

İki devrimci yükseliş ve iki karşı-devrim dönemi yaşamış bu ülkede, 66 sene yaşamak gene de çok büyük bir şans. Birçok devrimci yaşamının daha baharında devrim mücadelesinde şehit düştü. Teslim Demir gibileri bu kavgada sayısız vesileyle yaşamlarını yitirebilirlerdi. Yoldaş yaşadı ve sonrasını gördü. Yenilgileri, yıkılışları, 1990'ları ve 2000'leri gördü. İşte gönül rahatlığıyla dostun düşmanın önünde, "devrimin uzun koşucusu" diyebiliyoruz biz ona. Bu çok şey anlatıyor.

Ama onun ölümünü görmezlikten gelenleri unutmayacaksınız. İlerici-devrimci parti ve örgütlerin büyük çoğunluğu onun ölümünü gördü. Bugün Türkiye'de her şeye rağmen devrimcilik yapmaya çalışan hemen tüm parti, örgüt ve gruplar onu uğurlama törenine geldiler ve hakkında samimiyetle konuştular. Ama hâlâ da onun geride bıraktığı emekten beslenen bazıları ölümünü haber bile yapmadılar. Emektar bir devrimcinin ölümü sol bir yayın

için mutlak haberdir. Birileri bunu yapmadılar. 12 Eylül'de polis sorgusunda ve zindanda yerlerde sürünenlerin yönettiği bir yayın organı bunu yapmadı. Bu ne denli çürüdüklerini gösteriyor. Bunlar bize inkârcı diyorlardı. Türkiye devrimci hareketindeki her emek damlasına, her enerji, her fedakârlık, her adanmışlık zerresine sahip çıkan bizlere! Kendini bildi bileli devrimci mücadele içinde yer almış ve 50 yıllık soluksuz mücadelenin ardından bir devrimci olarak ölmüş Teslim Demir'i görmezlikten gelen bu çürümüşler topluluğu, bize inkârcı diyorlardı bir zamanlar. Teslim Demir'in ölümü karşısındaki davranışları ne denli derinlere battıklarının göstergesidir.

1968'den itibaren devrimci mücadele yolunu tutup da bugüne kalan kaç devrimci var bugünün Türkiye'sinde? Kuşkusuz o dönemden kalan epeyce bir insan hâlâ da var. Ama ezici çoğunluğu devrimi ve devrimciliği terk edeli uzun yıllar oldu. Bense devrimciden ve devrimcilikten sözediyorum. Sinan yoldaşın yarım yüzyıllık devrimciliğini vurgulamanın anlamı ve önemi buradadır. Yoldaşın devrimci yaşamına daha yakından baktığımızda, çarpıcı bir açıklıkla gördüğümüz budur.

Şair, "her ölüm erken ölümdür" demiş. Evet, Teslim Demir yoldaş 66 yıl, üstelik dolu dolu yaşadı, ama yine de erken öldü. Partimizin ona hâlâ da çok ihtiyacı vardı. İçimizde en eskisiydi, partimizin en yaşlı üyesiydi. Devrimci mücadeleye 1968'lere dayanan dolaysız bir tanıklığı vardı. Her dönem ve her yerde hep hayatın içinde olduğu için, hemen her çevreyi çok iyi tanıyordu. Çok kimsenin tanıklık edebileceği gibi, çok iyi bir gözlemciydi ve çok iyi bir hafızaya sahipti. Onun ölümüyle partimiz hafızasının bir bölümünü kaybetti. Bu yargı partimizin açıklamasında var ve bunda en ufak bir abartma yok.

Teslim Demir yoldaşın adı ve anısı tüm canlılığı ile yaşayacak!

Çünkü TKİP yaşıyor ve yaşayacak!

14 Ekim 2018

Şiirler

Geleceğe doğanlara

Toroslar'ın ardı
Munzur
Doruklarda
Her mevsim yeni kar
yeni bahar
ve hep coşkun akar sular.
Doruklarda,
karda,
baharda
sularda
gezmiş
görmüş
adımların var
Ve
doruklara
kara
bahara
coşkun akan sulara
gez göz arpacıktan değmiş bakışlar
Vakit o ki
aşıldıkça küçülen dağlar
büyüdü bir zaman

Yürüdükçe kısalan yollar
uzadı bir zaman.
Kış kıyamet vurduğundan değil sade
bu darmadağınlık
İçten içe çürümüşlük vurmuştu filize durmuş dalı,
ne çare kesip atmak
karanlık çoktan teslim almıştı.
Ama her gün doğar yeniden
Bunu bilenler bakabildi karanlığın gözüne
Ve yeniden başladı yolculuklar
Düşüldü zor yollara
Geçildi zor dönemlere çıkan kapılardan
Ateşten gömlekler giymekti marifet
Giyildi
Dışarda içerde
arttı düşmanlar
yollarda
kapılarda
kuytularda
belirdi ihanet
ufukta karanlıklar, karanlıklar, karanlıklar...
Ama her gün doğar yeniden
ve bunu bilenler
karanlığın gözünün içine baka baka
yürüdü
yeniye, doğruya, olması gerekene
hareket ettikçe
aşıldı eski
ulaştı geleceğe
doruklarda çatılmış tüfek
yankılanan ses
birleşti gelmekte olanla, akmakta olanla, kaynakla
ses gürleşti, çığ oldu

yıktı eskiyi
coşkun akan suların yerini
mavi tulumlarıyla işçi seli aldı
yankılar kırıldı
ve ses
karıştı binlerce ağıza "Birde çok çokta bir"*
Ama öyle bir kıştı ki ardından gelen
kolayından bitmez
bitmez ya
Bir kere çalındı yeni maya
Bir kere tuttu toprağı yeni tohum
Basıp da geçedursunlar
Yaratanların toprağında çaresiz düşmanlar
Yeniden, yeniden, yeniden
çiçeğe durmakta.
İşte bu topraklarda,
nice bahar
nice kış
bahara aldanmadan
kışa teslim olmadan
inatla
sabırla
geleceğe hasretle
yürüdüğümüz bu topraklarda
açacak nice Sinanlar
Bekleyedursun iyi günler
Ayak sürüsün aydınlıklar
Zor dönemlerde
Kış kıyamette
Hayat bulacak nice Sinanlar.

S. Gül

** Sinan yoldaşın sevdiği "Birde çoğuz çokta biriz, Kızıldere" türküsünden alıntı*

Kökünü içinde taşımak!

Bilir misin Sinan
çam kozalağını?
Bilirsin elbette,
tanır mısın peki?
Nemi azaldıkça havanın
açılır yaprakları...
Kurur sanırsın,
artık vadesi dolmuş.
Bilir misin Sinan,
onlarca tohum vardır
her bir kozalakta.
Yeni ağaçların tohumunu
bağrında yetiştirmiş
ve toprağa dökmüştür
boy versinler diye...

Gün gelir
dalından düşer kozalak.
Sakın ha Sinan
kozalak için
bundan sonrası yok sanma!
Suyunu almasını bildi mi
yeniden kapatır yapraklarını...
Yeniden açar,
yeniden kapar...
Sen de ölümsüzlük;
ben diyeyim kökünü içinde taşımak...

Çınarsın Sinan,
ona lafım yok.
Ömrü uzun
kökü derinlerde
bir çınar...
Ama izin ver
ben her çam kozalağında
seni hatırlayayım!

Z. İnanç

Çağrı

Yoldaşlar;
ayağa kalkın
dokunun, dinleyin
yerde yatanın
başı ve yüreği
yatıyor, bakın
onlara soluk
taşıyan nefesi
şimdi
aramızda dolaşıyor
çok tanıdık
ve yakın

Yoldaşlar;
Ay aydınlık gülüşlerde
buz üstünde yürüyene
elveda yoktur sakın
işte; Sinan, yoldaş, dayı
saçlarından yakalayın
yürüyen dolunayın

Koyu bir karanlık
bir harami ejderha
devrin vebası sinsi
geliyor üstümüze
"omurganın flütü"*
ayar tutmasın diye
dayatıyor davaya
ölümü ve teslimi.
"Teslim olmayan o
öldürüldü
öldü denilen o
teslim olmadı."**

A... bre yoldaşlar
hız daha çok hız
Demiri oksitten
korumalıyız
ısrarla çeliğe
su vermeliyiz

Demek ki yoldaşlar,
hemen her gece
yastığa başlarımız düştüğünde
acıları tutan o eleklerle
sorular sormalıyız kendimize
Marx'ın dönüşünün yıldönümünde
iklimde isyan var
güneşi diktatörlüğe çağırmalıyız
ekmeğe, işe ve özgürlüğe
söz daha yoldaşlar
söz daha çok söz
fabrika ayarlarına dönmeliyiz.

Belki de yoldaşlar
bundan böyle biz
bir adım ileriye çıkmalıyız
baş ve yüreklerin sinerjisinde
yanan ciğerlerimizin rüzgârlarıyız
tam yarım asırdır
hiç kesintisiz
güneşten ışıklar yontanın
yoldaşlarıyız.
Aşk bre yoldaşlar
aşk olsun bize
Deniz med ve cezir
atlayalım denize.

H. Coşkunel

* *Mayakovski*
** *Nazım Hikmet*

İradeye adım

Estirilirken Avrupa'nın
Tozlu yolları,
Dönülürken
Verilen devrim sözlerinden,
Yitirilirken umutlar.
Bitmedi! Dedi
Bir avuç yiğit.
Bitmedi!
Bir elin
Parmaklarını geçmeyen
Yiğitler!
Atıldılar kavgaya,
Dillerinde;
Yeni Ekimler İçin!
Şiarı.
Önderleri **Lenin**!

Zorlu yıllar
Birbirini kovaladı.
Kolay mı?
Hem karşındaki düşmana,
Hem yanında görünene,
Reformistine, icazetçisine,
Devrim kaçkınına
Karşı mücadele!
İşkencelerde,
Zindanlarda,
Ölüm oruçlarında,
Çelikleştiler.
Devrim için,
Can veririz dediler,
Kurşun da sıktı
Komünistler.
Bak işte;
Zor dönemlerde,
Devrimci kalabilmektir,
Habip!
Yaşamı köleleştirilmiş,
Milyonların mücadelesinde
Yaşayandır **Hazal**!
Elini titretmemiştir **Ümit,**
Gözünü kırpmamıştır **Alaattin**.
Çatılan kaştadır,
Alaattin!
Isınan namluda!
Tutan mayanın,
Kanıtıdır Alaattin!
Denizlerden, **Mahir**lerden,
İbolardan,
Bu günlere uzanan.

Gelenekten geleceğe!
Şiarı.
Tarihimizdir yaşamı,
Yoldaş **Sinan**'ın!
Öyle ya,
Yarım yüzyıllık
Bir yaşam.
Yarım yüzyıllık
Devrimci bir yaşam!
Hem de,
Son nefesine kadar
DEVRİMCİ!
İşte böyle olmalı!
Yoksa nasıl?
Nasıl kazanılacak
Zafer!
Yeni Ekimler
Nasıl yaratılacak?
Kolay mı?
Proletaryanın öncüsü olmak!
Göğüsleyeceksin zorluğu,
Aşacaksın darlığı,
Yoksa nasıl geleceksin,
Bir elin parmaklarıyla
Bu günlere?
Hem,
Bir düşünsene;
Bunca baskı,
Bunca zorbalık,
Gözaltı,
Zindan,
İşkence...
Nasıl katlanır insan?

Katlanıyorsun işte.
Peki,
Nereden geliyor diye
Sormadın mı hiç?
Bugün yine
Estirilirken Avrupa'nın
Tozlu yolları,
Çözülürken
Devrim kaçkınları,
Sendeki bu coşku!
Nereden geliyor?
Seni yetiştiren,
Kavgaya hazırlayan,
Umut veren,
Direncini arttıran,
Partindir yoldaş!
Bunca emek,
Bunca çaba,
Karşılıksız mı kalacak?
Göstereceksin,
O emeğin
Karşılıksız kalmadığını.
Sen hele
Bir adım at.
O, atacaktır
On adım sana!

Bir yoldaşın

26'dan 29 Eylül'e...

Bizde de kırılacak dallar
Büyük doğanın hanesinde
Derin uykuya dalacaklar
Eylül'ün sıcağında.
Bir öncesinde zamanın
Belki zamanı gelende
Devredilecek nöbetler var
Öncesi yenisine evrilende
Bizde de inecek bayraklar yarıya
Eğer gidense alnı kızıl yıldızlı
Ondandır sözümüz
Bilincimiz zafere kilitlene.

Aynı acıdandır bizimkisi
Hafızamızda saklı kalan
Şantiyenin yirminci katından
Okul parası biriktirecek çocuğun
Yere serilmiş şafağından akan kan
Tekstilin çarkında kopan parmaktan
Tersanenin kızgın demirden mühürlenmiş
Cesetteki pişkin yaradan biliriz.

Kasılır vücudumuz, sıkılır yumruklar
Yine aynı acıdır hissettiğimiz
Giderken yoldaşlarınızın ardından
Bu normal bir bahar mıdır?
Kaç muharebe gördüler
piştiler
Kaç kuşağın özesinden
sularını içtiler
Sıkı durun yoldaşlar!
Halen bilmez mi düşman
Bilsin ki bizden
koparamayacak olan
Sırtında aynı ceketi
Elinde kızıl bayrağı
Önde halaya duran
Kahramanlarımızın emaneti

Solumdam boşanıverdi.
yanık kuru bir ses
"bu sıradan bir gidiş değil
'70 deki isyankâr fidan
Yarım asırlık çınara damar
O çeliği suda ballandıran
tezgahın neferiydi"
"düşmanın ininde
hain ve kalleşçe
işkencede
dik duran siper yoldaşının
öğretmeniydi.

Yüzünden okudum
Elindeki manifestonun mürekkebi
Alından dökülen terdi.

Ağız kurak
gırtlak son sözünü bitirdi
"Daha çok erkendi"

O şimdi
çeker usta elleriyle
yavaş yavaş
nefesini bedeninden.

Söylediği ne varsa
arşivdedir...
Çıkar partinin kütüphanesinden
"halkta Bedreddin,
meydanda 'Deniz',
davada Lenin ol"

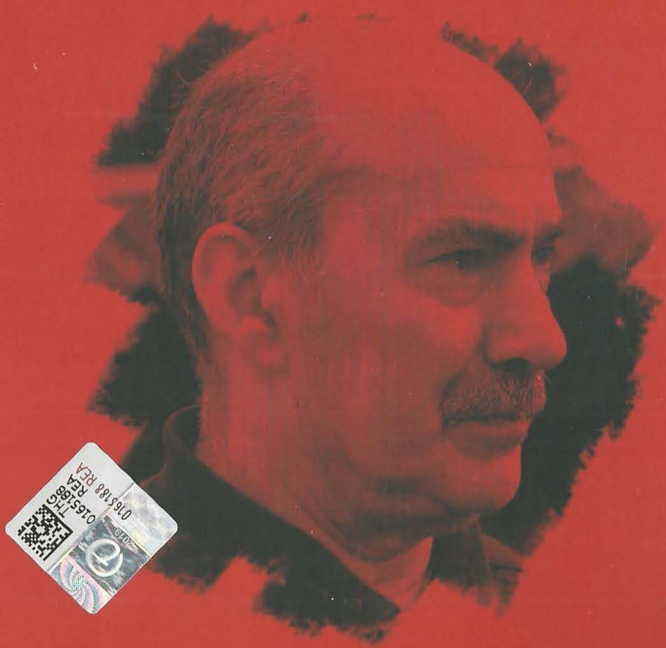
Özeti
bir parçası
kağıda dökülenin
son bildirisinden...
Çekti yoldaşımız dizlerini göğsüne
öptüm ellerinden
Uzattı ellerini sıcak nefesinin yönüne.
Dinleyin yoldaşlar!
Bu akşam sözüm yine size.
Ustadan aldık yoğurduk birliği
Birlikte kırdık buzu
Açtık yolu
Bundan sonrası
"Partiyle sınıfa, sınıfla devrime"
Anısı olacak kızıl ışık
Büyük insanlığa, zafere...

H. Yolaşan

Sinan yoldaşa...

"geleceğe hasretle
yürüdüğümüz bu topraklarda
açacak nice Sinanlar
Bekleyedursun iyi günler
Ayak sürüsün aydınlıklar
Zor dönemlerde
Kış kıyamette
Hayat bulacak nice Sinanlar."

İstanbul'dan genç bir yoldaşın

"Partimiz ve Türkiye işçi sınıfı günümüz koşullarında yeri zor doldurulur bir değerli evladını yitirdi. '60'lı yılların ikinci yarısından günümüze mücadelenin çok değişik safhalarında yer almış, çok değişik alanlarında bulunmuş, keskin bir gözlem gücü ve güçlü bir hafızası olan Teslim Demir yoldaş şahsında partimiz, hiç abartmasız deneyim birikiminin ve devrim tarihimize ilişkin hafızasının paha biçilmez bir bölümünü yitirdi.

"O komünist bir işçi sınıfı devrimcisiydi. Türkiye işçi sınıfının gelecekte oynayacağı devrimci role güveni tamdı. İşçi sınıfına güven duyulmadan, bu çerçevede tüm güç ve olanaklar devrimci bir sınıf hareketi geliştirme hedefi doğrultusunda seferber edilmeden, devrimci siyasal mücadelede sözü edilebilir bir mesafe alınamayacağının da tam olarak bilincindeydi. Partimizin devrimci bir sınıf hareketi geliştirme hedefine odaklanmasını bu çerçevede fazlasıyla önemsiyor, buna yönelik azim ve kararlılığından da kuşku duymuyordu."

ISBN 978-975-7271-49-9

Fiyatı: 25 TL (KDV dahil)